

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 16.7.2012
COM(2012) 362 final

2012/0195 (CNS)

Predlog

SKLEP SVETA

o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji (sklep o pridružitvi ČDO)

{SWD(2012) 193 final}
{SWD(2012) 194 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

1.1. Splošno ozadje

Čezmorske države in ozemlja (v nadaljnjem besedilu: ČDO) so Evropski uniji pridruženi od začetka veljavnosti Rimske pogodbe leta 1958. Gre za otoke, ki se nahajajo v regijah Atlantika, Antarktike, Arktike, Karibov, Indijskega oceana in Tihega oceana. Niso suverene države, ampak so odvisni od štirih držav članic EU: Danske, Francije, Nizozemske in Združenega kraljestva. Pridružitve ČDO Uniji izhajajo iz ustavnih odnosov, ki jih imajo te države in ozemlja z navedenimi štirimi državami članicami.

Na splošno imajo ČDO široko avtonomijo na področjih, kot so gospodarstvo, trg dela, javno zdravje, notranje zadeve in carine. Obramba in zunanje zadeve običajno ostanejo v pristojnosti držav članic. ČDO niso del carinskega območja Unije in niso del notranjega trga. Zakonodaja Unije se zato zanje ne uporablja.

Ker so prebivalci ČDO državljani držav članic EU, s katerimi so njihove države in ozemlja ustavno povezani, imajo državljanstvo EU. Skupno prebivalstvo ČDO predstavlja le 0,02 % svetovnega prebivalstva (1,2 milijona). Skupna površina ČDO pa znaša le 80 000 kvadratnih kilometrov¹.

Od sprejetja trenutno veljavnega sklepa o pridružitvi čezmorskih držav leta 2001 se je regionalno in mednarodno okolje, v katerem delujejo ČDO, precej spremenilo. Na evropski in mednarodni ravni so bile opredeljene nove politične prednostne naloge (kot so okolje, podnebne spremembe, trajnostno upravljanje naravnih virov), poleg tega pa so se spremenili tudi svetovni trgovinski tokovi. Evropska komisija je z agendo Evropa 2020 predlagala strategijo², ki temelji na treh prednostnih nalogah: pametni, trajnostni in vključujoči rasti, kot odzivu na gospodarsko in finančno krizo.

ČDO se še naprej soočajo z gospodarskimi in socialnimi problemi in/ali imajo težave pri zagotavljanju trajnostne osnove svojim gospodarstvom. Težave imajo zaradi nestanovitnih okolij, v katerih delujejo, in zaradi potrebe po zagotavljanju okoljskega vidika trajnostnega razvoja.

Glavni izziv, s katerim se spopadajo ČDO, je usmerjanje njihovih gospodarstev in družb v trajnostni razvoj s krepitvijo njihove konkurenčnosti in zmanjševanjem njihove občutljivosti, večanjem odpornosti na okoljske vplive ter sodelovanjem s sosednjimi državami in povezovanjem z regionalnimi in/ali svetovnimi gospodarstvi, kjer je to mogoče. Za Unijo je izziv v podpori ČDO pri uresnitvi teh ciljev in namena pridružitve, kot je opredeljen v členu 198 Pogodbe o delovanju Evropske unije, in sicer na podlagi okvira, ki je prilagojen potrebam, dejanskemu stanju, značilnostim in raznolikosti ČDO.

¹ Sem ne spadata Grenlandija (največji otok na svetu) in Britansko antarktično ozemlje, katerih površina znaša 2,2 milijona oziroma 1,7 milijona kvadratnih kilometrov.

² Sporočilo COM(2010) 2020 final z dne 3. marca 2010 z naslovom „Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“.

1.2. Veljavni predpisi

Sedanja pravila in postopki pridružitve EU–ČDO so določena v Sklepu Sveta 2001/822/ES z dne 27. novembra 2001 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski skupnosti, (UL L 314, 30.11.2001, str. 1), kakor je bil spremenjen s Sklepom 2007/249/ES (UL L 109, 26.4.2007, str. 33) in XXXXXXX (Sklep o otoku Saint-Barthélemy).

1.3. Usklajenost z drugimi politikami EU

Strategija Evropa 2020 določa referenčno merilo za preverjanje skladnosti politik EU ter spodbujanja vrednot, standardov in interesov EU³. Prizadevati si je treba za skladnost s strategijo Evropa 2020, kar zadeva pametno rast in trajnostne prednostne naloge, s spodbujanjem podpore raziskavam, inovacijam, informacijskim in komunikacijskim tehnologijam ter zmogljivostim za trajnostno rast kot spodbujevalcem družbeno-gospodarskega razvoja.

Sklep o pridružitvi ČDO za obdobje 2014–2020 bo imel pomembno vlogo v tem pogledu. Zamisel o vzpostavitvi „centrov izkušenj in strokovnega znanja“ bi se lahko navezovala na izvajanje in spodbujanje visokih standardov, vključno z mednarodnimi standardi, npr. na področju okolja, varnosti hrane in zdravja potrošnikov. Vsi ČDO imajo bogato biotsko raznovrstnost. Trajnostni rabi in ohranjanju te biotske raznovrstnosti bi koristila boljša znanstvena dokumentacija in dostop do rezultatov raziskav in inovacij. Prav tako bi lahko izvajanje mednarodnih standardov na področju varnosti hrane ter zdravja živali in rastlin pripomoglo k trgovini med ČDO ter njihovimi trgovinskimi partnericami, vključno z državami članicami EU. Zavezanost Unije okoljskim standardom in njena vloga svetovnega akterja v boju proti podnebnim spremembam bi lahko imeli velik pomen tako za Unijo kot tudi za ČDO. Po mnenju Komisije bi bile lahko biotska raznovrstnost in druge naravne dobrine ČDO podlaga za okrepljeno sodelovanje na področju raziskav, inovacij in varstva okolja. Partnerstvo na področju okolja bi bilo lahko v skupnem interesu obeh strani.

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

Sprememba Sklepa o pridružitvi ČDO je bila predmet različnih posvetovanj z interesnimi skupinami v obdobju 2008–2011. Ta posvetovanja poleg javnih posvetovanj vključujejo tudi redna *ad hoc* srečanja med ČDO, državami članicami, s katerimi so ustavno povezani, in Evropsko komisijo, ter vključujejo dialog v okviru teles, predvidenih v členu 7 trenutno veljavnega Sklepa o pridružitvi ČDO: letni forumi, redna tristranska srečanja in partnerske delovne skupine za okoljske zadeve, trgovino, regionalno povezovanje ČDO, finančne storitve v ČDO in prihodnje odnose EU–ČDO.

2.1. Posvetovanja

Rezultati posvetovanj z interesnimi skupinami so poudarili naslednja vprašanja:

Interesne skupine so v svojih odgovorih na zeleno knjigo iz leta 2008⁴ pozvale, naj se pridružitve s sedanje osredotočenosti na zmanjšanje revščine in razvojno sodelovanje

³ COM (2010) 2020, 3.3.2010.

⁴ COM(2008) 383 z dne 25. junija 2008.

preusmeri na bolj vzajemen odnos s poudarkom na trajnostnem razvoju ČDO (tj. razvojni model, ki dolgoročno usklajuje gospodarske dejavnosti in socialno blaginjo, hkrati pa ohranja naravne vire in ekosisteme za prihodnje generacije), ki bi lahko hkrati podpiral spodbujanje vrednot in standardov EU v širšem svetu.

To je bilo poudarjeno med prispevki na konferenci interesnih skupin oktobra 2008, na kateri se je zbralo več kot 100 zainteresiranih strani iz organov ČDO, njihovih držav članic, institucij in organov Unije ter civilne družbe na splošno.

Svet Evropske unije⁵ je poleg tega pozdravil in podprl spremembo modela.

V dokumentu o skupnem stališču⁶, sprejetem februarja 2011, so ČDO in njihove države članice pozvale k večjemu priznanju ČDO kot delu evropske družine, k močnejšemu opiranju pridružitve na vzajemne interese Unije in ČDO ter k osredotočanju na potencial in šibke točke ČDO. Dokument tudi opozarja, da je treba priznati in upoštevati interese ČDO na naslednjih področjih: ukinjanje preferencialov in vprašanja, povezana s trgovino, ter vzpostavitev zmogljivosti.

Poudarjeno je bilo tudi, da bi morala biti vprašanja v zvezi z okoljem, podnebnimi spremembami in zmanjševanjem tveganja naravnih nesreč ena prednostnih nalog prihodnjih odnosov EU–ČDO: trajnostna raba ter zaščita biotske raznovrstnosti in naravnih virov, okoljska varnost, energija in obnovljivi viri energije, ohranjanje ekosistemov, boj proti vplivom podnebnih sprememb in njihova ublažitev, pripravljenost in odzivanje na nesreče, invazivne vrste, trajnostni ribolov. Interesne skupine⁷ so pozvale k okrepljenemu sodelovanju Unije s ČDO in najbolj oddaljenimi regijami na področju ohranjanja biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev.

Solidarnost med Unijo in ČDO bi morala temeljiti na dejstvu, da so prebivalci ČDO – kot državljani z njimi povezanih držav članic – prav tako državljani EU. Poudarjeno je bilo, da bi Unija s pomočjo ČDO pri krepitvi konkurenčnosti in prilagodljivosti, zmanjšanju njihove ranljivosti in njihove vključitve v lastno regionalno okolje, dejansko investirala v strateške postojanke, ki bi omogočale promocijo vrednot Unije v svetu.

2.2. Zbiranje in uporaba strokovnih znanj

Pridružitve EU–ČDO je bila preučena v različnih študijah, ki jih je naročila bodisi Komisija bodisi ČDO. Te študije so zajele teme, kot so trgovinski režim iz Sklepa o pridružitvi ČDO, okoljski profili ČDO, statistični sistemi in zmogljivosti ČDO, njihova pripravljenost na nesreče ter sodelovanje Unije s ČDO v obdobju 1999–2009⁸. Zadnjenavedena tema je bila predstavljena in se je o njej razpravljalo z interesnimi skupinami na forumu ČDO–EU marca 2011.

⁵ Sklepi sveta št. 17801/09 z dne 22. decembra 2009.

⁶ Glej:

<http://www.octassociation.org/Visual%20Identity%20and%20Publications/Reports/joint%20position%20280211.pdf>

⁷ Julija 2008 je na otoku Reunion potekala konferenca „Evropska unija in njene čezmorske države in ozemlja: Strategije za boj proti podnebnim spremembam in izgube biotske raznovrstnosti“, na kateri so se srečali predstavniki Evropske komisije, Evropskega parlamenta, javni organi in civilne interesne skupine iz ČDO, najbolj oddaljenih regijah EU in držav članic EU.

⁸ ECO Consult et al., ocenjevanje na ravni regije: čezmorske države in ozemlja (ČDO), pogodba št. EVA 2004/geo-acp, končno poročilo, julij 2011 (v nadaljnjem besedilu: ECO consult et al. (2011)).

Glavna priporočila različnih študij glede finančne pomoči Unije za ČDO so bila naslednja:

- (1) vključiti politične prednostne naloge, ki so bile opredeljene v zadnjem desetletju v okviru načrtovanja programov sodelovanja med EU in ČDO;
- (2) prilagoditi pravila in postopke za načrtovanje finančne pomoči tako, da se skrajša odzivni čas pomoči;
- (3) spodbuditi sodelovanje med ČDO in njihovimi sosednjimi državami, med drugim z boljšim usklajevanjem ustreznih finančnih instrumentov, ki so na voljo ČDO, državam AKP in najbolj oddaljenim regijam;
- (4) olajšati dostop do horizontalnih programov Unije, do katerih so ČDO upravičene.

Glavna priporočila različnih študij v zvezi s trgovino in s trgovino povezanimi vidiki Sklepa o pridružitvi ČDO, so bila naslednja:

- (1) prilagoditi ureditve glede trgovine z blagom tako, da se bolje upoštevajo strukturne težave, med drugim z uvedbo prožnejših pravil o poreklu za izvoza blaga ČDO v Unijo;
- (2) ČDO omogočiti, da vzpostavijo bolj ugodne trgovinske odnose z drugimi ČDO in državami v razvoju, tako da se pokaže vse večji pomen, ki ga je trgovina s storitvami pridobila v svetovnih in regionalnih gospodarstvih v zadnjem desetletju in da se olajša regionalno povezovanje na tem področju;
- (3) predvideti podporo in vzpostavljanje zmogljivosti za razvoj s trgovino povezanih politik ČDO ter pomagati ČDO pri zakonodajnih reformah;
- (4) podpreti širjenje informacij v ČDO glede pogojev za vstop na trg EU;
- (5) ohraniti neposreden dialog med Evropsko komisijo in ČDO glede npr. trgovine in vprašanj, povezanih s trgovino, ter zagotoviti, da se interesi ČDO upoštevajo v okviru trgovinskih pogajanj EU.

Glede okoljskih vprašanj so različne študije priporočile, naj Unija in ČDO bolj sodelujejo na naslednjih področjih:

- (1) podnebne spremembe,
- (2) naravne nesreče;
- (3) grožnje za prosto živeče živali in biotsko raznovrstnost, uničevanje življenjskega prostora,
- (4) nezakonit, neurejen in neprijavljen ribolov,
- (5) ravnanje z odpadki,
- (6) oskrba z vodo in sanitarno-zdravstveni ukrepi.

2.3. Ocena učinka

V oceni učinka so bile podrobno preučene tri možnosti politike.

Možnost 1: Podaljšanje trenutno veljavnega sklepa o pridružitvi ČDO brez vnašanja kakršnih koli sprememb

V okviru te možnosti bi se struktura in vsebina trenutno veljavnega sklepa o pridružitvi ČDO ohranili v obdobju 2014–2020.

Ohranitev sedanjega stanja bi lahko bila upravičeno obravnavana kot možnost za prihodnjo pridružitve ČDO EU, ker je bila trenutna ureditev koristna za družbeni in gospodarski razvoj ČDO, saj je med drugim zagotavljala prost dostop do velikega trga EU in možnost podpore, da bi lahko ČDO izkoristile izvozne možnosti, ki jih ta dostop prinaša. Zunanje študije so sodelovanje EU in ČDO v obdobju 1999–2009 ocenile kot skladno s cilji pridružitve in političnimi prednostnimi nalogami ČDO. Ugotovile so, da med sodelovanjem EU in ČDO ter ostalimi politikami Unije ni bilo nobenih občutnih nasprotovanj ali nedoslednosti. Čeprav je možnost 1 skladna s četrtem delom PDEU in njeno preambulo, se na njeni podlagi ne bi mogle uresničiti skupne ambicije ČDO, držav članic, iz katerih izhajajo, in Komisije, da bi se odnosi med EU in ČDO vzajemno preoblikovali in posodobili. Namesto posodobitve odnosov in uvedbe vzajemnejšega partnerstva, na podlagi česar bi se lahko bolje upoštevali skupni interesi, bi se ohranila logika odnosa med donatorjem in upravičencem, na kateri so tradicionalno temeljili odnosi med EU in ČDO.

Dostop Unije do blaga in storitev ČDO bi še naprej urejala trenutno veljavna pravila, zaradi česar bi ČDO izgubili dostop do trga (zaradi ukinjanja preferencialov). To bi negativno vplivalo na družbeni in gospodarski položaj ČDO.

Možnost 2: Posodobitev sklepa o pridružitvi ČDO ter uskladitev z okvirom politike EU

Na podlagi te možnosti bi se sklep o pridružitvi ČDO posodobil in uskladil z okvirom politike Unije. Cilji in načela sklepa bi se pregledali ob upoštevanju političnih usmeritev Sveta EU, zahtev ČDO in držav članic, iz katerih izhajajo, izraženih ob različnih priložnostih, ter rezultatov zunanjih študij.

Z možnostjo 2 bi se okrepilo sodelovanje med EU in ČDO na podlagi skupnih interesov, ki so jih opredelile interesne skupine med postopkom posvetovanja. Sodelovanje bi bilo zaradi bolj osredotočenega in usklajenega delovanja Unije, ČDO in držav članic, iz katerih izhajajo, učinkovitejše. Področja sodelovanja, ki jih ČDO opredeljujejo kot prednostne naloge, bi dobila večjo podporo Unije (npr.: ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev, raziskave in inovacije).

Z možnostjo 2 bi Unija podprla ČDO pri reševanju občutljivih vprašanj, ki ogrožajo njihov trajnostni razvoj, kot so podnebne spremembe, in jih ČDO sami ne morejo rešiti. Otoška ozemlja sama ne morejo razviti uspešnih ukrepov za spopadanje s takšnimi izzivi. Najti morajo partnerje in biti del odziva na svetovni ravni.

Z možnostjo 2 bi bil ČDO zagotovljen posodobljen trgovinski režim z Unijo, ki bi 1) vključeval izboljšana pravila o poreklu in 2) omogočal obravnavo trgovine s storitvami in ustanavljanja podjetij, ki ne bi bila manj ugodna od tiste, ki jo je Unija omogočila tretjim partnerjem, česar sedanjí okvir ne omogoča.

Možnost 2 bi bila skladna s četrtim delom PDEU in njeno preambulo. Prav tako bi udejanjila politične usmeritve Sveta EU v zvezi s tremi cilji, ki so konkurenčnost, odpornost in sodelovanje. Možnost 2 bi omogočila, da bi okvir pridruževanja upošteval nedavni razvoj politik in razprave zadnjega desetletja. Ta možnost bi še okrepila usklajenost politik. V primerjavi z možnostjo 1 bi bili zagotovljeni pozitivnejši socialni in ekonomski učinki ter okoljski vplivi.

V primerjavi s sedanjim režimom bi možnost 2 boljše udejanjala pojem skupnih interesov. S to možnostjo bi se lahko v odnose med Unijo in ČDO vključile prednostne naloge programa politik Unije, prav tako pa bi se povečala dodana vrednost EU kot svetovne partnerice pri reševanju novih svetovnih vprašanj. Tako bi ČDO boljše spodbujali vrednote in standarde Unije v preostalem svetu.

Možnost 3: Sklene se več partnerskih sporazumov

Možnost 3 bi pomenila diverzifikacijo odnosov med EU in ČDO. Na področju trgovinskega in gospodarskega sodelovanja bi se sprejela dva pristopa. Nekateri ČDO bi se lahko vključili v druge dvostranske trgovinske sporazume EU, in sicer sporazume o gospodarskem partnerstvu ali prostotrgovinske sporazume, kadar bi bilo to ustrezno in mogoče. Za preostale ČDO bi se v okviru pridruževanja opredelil trgovinski režim, kakor je opredeljen v možnosti 1 ali 2. Čeprav ta možnost ne bi zajela trgovinskega in gospodarskega sodelovanja s tistimi ČDO, ki bi bili vključeni v druge trgovinske sporazume, bi lahko zajela sodelovanje z vsemi ČDO na vseh drugih področjih. Alternativna možnost bi bila, da bi vse sodelovanje s ČDO, zajeto s sporazumi o gospodarskem partnerstvu ali prostotrgovinskimi sporazumi, potekalo v okviru teh sporazumov. To bi pomenilo, da bi se tudi finančna pomoč dodeljevala zunaj okvira pridruževanja.

Z vključitvijo ČDO v druge trgovinske sporazume ali z njihovo pridružitvijo tem sporazumom bi se lahko izpolnili nekateri cilji pridružitve ČDO EU. Vendar bi bilo to zunaj okvira pridružitve. Poleg tega možnost 3 morda ne bi bila v celoti prilagojena potrebam in položaju večine ali celo vseh ČDO. Ta možnost bi lahko negativno vplivala tudi na samo Unijo, če bi se za vključitev ČDO v obstoječe sporazume zahtevalo veliko nadomestilo. Z vključitvijo ČDO v druge trgovinske sporazume pridružene države in ozemlja, ki so ustavno povezani z državami članicami, zakonito in dejansko ne bi bili več ČDO. Ker bi izvajanje možnosti 3 lahko povzročilo, da bi morala Unija pripraviti rešitve za vzpostavitev različnih vrst odnosov z vsakim ČDO, bi bil pravni postopek zelo zapleten in bi ga bilo treba ponoviti za vsak ČDO. To bi utegnilo povečati zmedo glede njihovega statusa in statusa njihovih prebivalcev. Mogoče je, da nekatera pravila, ki jih trenutno vsebujejo različni sporazumi ali za katera se predvideva, da se bodo v te sporazume vključila, za prebivalce ČDO ne veljajo, če so državljani EU. Izvajanje možnosti 3 bi zato lahko povečalo napetosti, ki obstajajo med ozemeljskim in osebnim področjem uporabe PDEU. Zmeda bi se lahko še povečala z zagotavljanjem različnih vrst sodelovanja v različnih vrstah okvirov.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

3.1. Pravna podlaga

Pridružitve EU–OČD temelji na četrtem delu Pogodbe o delovanju Evropske unije. Podrobna pravila in postopki pridružitve ČDO–EU so določeni v sklepih Sveta na podlagi člena 203 Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki določa, da se takšni akti sprejmejo po posebnem zakonodajnem postopku.

3.2. Subsidiarnost

Podrobne ureditve določb v četrtem delu PDEU je treba nujno izvesti na ravni Unije, saj namena pridružitve, tj. socialni in gospodarski razvoj ter tesne gospodarske vezi med ČDO in Unijo kot celoto, ni mogoče doseči z ukrepi na ravni držav članic. Poleg tega države članice ne bi mogle sprejemati ukrepov v zvezi s trgovinskim režimom ČDO, ker skupna trgovinska politika spada na področje izključne pristojnosti Unije (naslov II petega dela PDEU).

Pristop k sodelovanju s ČDO v zakonodajnem predlogu Komisije upošteva načela partnerstva, dopolnjevanja in subsidiarnosti. Predlaga, da finančna pomoč Unije ČDO temelji na programskih dokumentih, za katere bi bili skupaj pristojni upravni organi ČDO in Komisija ter v katerih bi bile opredeljene strategije sodelovanja med Unijo in ČDO. Te strategije sodelovanja bi temeljile na razvojnih ciljih, strategijah in prednostnih nalogah, ki jih sprejmejo pristojni upravni organi ČDO. O dejavnostih bi se odločalo v tesnem posvetovanju med Komisijo, ČDO in državami članicami, iz katerih izhajajo, ob popolnem upoštevanju ustreznih institucionalnih, pravnih in finančnih pristojnosti vsake partnerice.

Brez poseganja v pooblastila Komisije bi imeli upravni organi ČDO primarno odgovornost za izvajanje ukrepov, dogovorjenih v okviru strategije sodelovanja. Komisija bi bila odgovorna za določitev splošnih pravil in pogojev glede teh programov in projektov.

3.3. Sorazmernost

Cilji pridružitve, kot so navedeni v členih 198 in 199, zahtevajo celovito partnerstvo, ki zajema institucionalni okvir ter trgovinske ureditve ter pokriva več področij sodelovanja in osnovna načela, ki urejajo finančno pomoč Unije ČDO. To zahteva širok in daljnosežen pravni instrument.

Cilji, določeni v Pogodbi, so dolgoročni. To zahteva sprejetje sklepa z ustrezno veljavnostjo. Ker bodo ČDO v obdobju večletnega finančnega okvira 2014–2020 koristile sredstva iz 11. Evropskega razvojnega sklada in splošnega proračuna Unije, je primerno, da se trajanje sklepa uskladi s trajanjem večletnega finančnega okvira.

Predlog Komisije poudarja pristop, ki je prožen in prilagojen razmeram v vsaki ČDO. Predlaga se, da se učinkovitost sodelovanja EU–ČDO spremlja z revizijami ter predhodnimi, vmesnimi in naknadnimi ocenjevanji.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

V sporočilu Komisije⁹ o pripravi večletnega finančnega okvira za financiranje sodelovanja Unije za afriške, karibske in pacifiške države ter čezmorske države in ozemlja za obdobje 2014–2020 (11. Evropski razvojni sklad) je za sodelovanje s ČDO predviden znesek 343,4 milijona EUR.

Znesek 343,4 milijona EUR se dodeli v skladu s sklepom Sveta, ki ga je treba sprejeti pred 31. decembrom 2013 za izvajanje pridružitve ČDO, od katerega je 338,4 milijona EUR predvidenih za financiranje ozemeljskih in regionalnih programov, in 5 milijonov EUR v

⁹ COM(2011) 837 z dne 7. decembra 2011.

obliki dodelitev EIB za financiranje subvencij za obresti in tehnične pomoči v skladu s Sklepom o pridružitvi ČDO.

Predlog

SKLEP SVETA

o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji (sklep o pridružitvi ČDO)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 203 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta,

v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sklep Sveta 2001/822/ES z dne 27. novembra 2001 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski skupnosti¹⁰ se uporablja do 31. decembra 2013. Svet mora v skladu s členom 62 Sklepa opredeliti določbe, ki jih je treba določiti za nadaljnjo uporabo načel iz členov od 198 do 202 Pogodbe o delovanju Evropske unije.
- (2) Svet je v svojih sklepih z dne 22. decembra 2009 o odnosih EU s čezmorskimi državami in ozemlji (v nadaljnjem besedilu: ČDO)¹¹ pozval Komisijo, naj predloži zakonodajni predlog za spremembo sklepa o pridružitvi ČDO do julija 2012. Svet je sprejel predlog Komisije, da bo prihodnje partnerstvo med EU in ČDO temeljilo na treh bistvenih elementih: povečanju konkurenčnosti, krepitvi odpornosti in zmanjšanju ranljivosti čezmorskih držav in ozemelj, ter spodbujanju sodelovanja in povezovanja med ČDO in drugimi partnerji oziroma sosednjimi regijami.
- (3) Komisija je med junijem in oktobrom 2008 organizirala javno posvetovanje in predlagala več smernic za nov sklep o pridružitvi. Rezultati tega posvetovanja so bili strnjeni v sporočilu z naslovom „Prvine novega partnerstva med Evropsko unijo ter čezmorskimi državami in ozemlji (ČDO)”¹².
- (4) Pogodba in zakonodaja, ki je iz nje izpeljana, se ne uporabljajo samodejno za ČDO, razen nekaterih določb, v katerih je to izrecno določeno. Čeprav ČDO niso tretje države, niso del enotnega trga in morajo upoštevati obveznosti, ki jih imajo tretje

¹⁰ UL L 314, 30.11.2001, str. 1.

¹¹ Dokumentarna številka Sveta: 17801/09.

¹² COM(2009) 623 final.

države v zvezi s trgovino, predvsem pravila o poreklu, standarde za zdravje in zdravstveno varstvo rastlin ter zaščitne ukrepe.

- (5) Posebni odnosi med Unijo in ČDO bi morali napredovati od klasičnega razvojnega sodelovanja k vzajemnemu partnerstvu, ki bi podpiralo trajnostni razvoj ČDO. Poleg tega bi morala solidarnost med Unijo in ČDO temeljiti na edinstvenih odnosih med njimi in na dejstvu, da so ČDO del iste „evropske družine“.
- (6) Prispevanje civilne družbe k razvoju ČDO je mogoče izboljšati s krepitvijo organizacij civilne družbe na vseh ravneh sodelovanja.
- (7) Glede na geografski položaj ČDO je sodelovanje med njimi in njihovimi sosedi, kljub različnim statusom (glede na pravo Unije) vsakega od akterjev na določenem geografskem območju, v interesu vseh strani, pri čemer je poseben poudarek dan področjem, ki so v skupnem interesu, ter spodbujanju vrednot in standardov Unije.
- (8) Unija podpira politiko in strategije ČDO na področju skupnega interesa na podlagi posebnih potreb, možnosti in izbire zadevnih ČDO.
- (9) Namen pridružitve bi moralo biti zagotavljanje ohranjanja, obnove in trajnostne uporabe biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev, kot ključnega elementa za uresničitev trajnostnega razvoja.
- (10) ČDO imajo bogato kopensko in morsko biotsko raznovrstnost. Podnebne spremembe lahko vplivajo na naravno okolje ČDO in ogrožajo njihov trajnostni razvoj. Ukrepi na področjih ohranjanja biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev, zmanjšanja tveganja nesreč, trajnostnega upravljanja naravnih virov in spodbujanja trajnostne energije bodo prispevali k prilagoditvi in ublažitvi podnebnih sprememb v ČDO.
- (11) V odnosih med Unijo in ČDO bi bilo treba priznati, da bi slednji lahko pomembno prispevali k izpolnjevanju zavez Unije v okviru večstranskih okoljskih sporazumov.
- (12) ČDO je treba podpreti v njihovih prizadevanjih, da postanejo manj odvisni od fosilnih goriv, z namenom zmanjšanja njihove ranljivosti zaradi težkega dostopa do goriva in cenovne nestabilnosti, ker bi bilo s tem njihovo gospodarstvo bolj prilagodljivo in manj občutljivo na zunanje pretese.
- (13) Unija bi lahko ČDO pomagala zmanjšati njihovo ranljivost zaradi nesreč in podprla dejavnosti in ukrepe, ki jih izvajajo v ta namen.
- (14) Posledice oddaljenosti ČDO ovirajo njihovo konkurenčnost in zato je pomembno izboljšati dostopnost do ČDO.
- (15) Unija in ČDO priznavajo, da je izobraževanje pomembno za uresničitev trajnostnega razvoja ČDO.
- (16) Nadaljnji gospodarski in socialni razvoj ČDO bi se morala medsebojno podpirati in bi morala biti usmerjena h krepitvi konkurenčnosti gospodarstva ČDO ter doseganju socialne varnosti in vključenosti, zlasti kar zadeva ranljive skupine in invalidne osebe. V ta namen bi moralo sodelovanje med Unijo in ČDO vključevati izmenjavo informacij in najboljših praks na zadevnih področjih, vključno z razvojem strokovne usposobljenosti in socialne zaščite, ter prizadevanja za uveljavljanje pravic invalidov,

ob upoštevanju načel Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov. Poleg tega bi morala pridružitve ČDO Uniji prispevati k spodbujanju dostojnih delovnih pogojev, uporabi najboljših praks v socialnem dialogu, ter k spoštovanju temeljnih delovnih standardov, enakih možnosti, nediskriminaciji in dostopnosti v ČDO in njihovih regijah.

- (17) Pojav nalezljivih bolezni v ČDO, kot je dinga v karibskih in pacifiških državah ter čikungunja v regijah Indijskega oceana, ima lahko znatne negativne zdravstvene in gospodarske posledice. Poleg tega, da epidemije v ČDO zmanjšujejo produktivnost prizadetega prebivalstva, bodo verjetno znatno vplivale na turizem, ki je glavna gospodarska panoga v večini ČDO. Zaradi velikega števila turistov in delavcev migrantov, ki potujejo v ČDO, jih ogroža uvoz nalezljivih bolezni. Po drugi strani pa bi veliko število ljudi, ki potujejo iz ČDO, lahko vneslo nalezljive bolezni v Evropo. Zagotavljanje „varnega turizma“ je zato eden kritičnih dejavnikov za trajnost gospodarstva ČDO, saj se ta močno opira na turizem.
- (18) Pridružitve med Unijo in ČDO mora upoštevati ohranitev kulturne raznolikosti in identitete ČDO in k temu prispevati.
- (19) Unija priznava, da je treba s ČDO razviti bolj dejavno partnerstvo, kar zadeva dobro upravljanje in boj proti organiziranemu kriminalu, trgovini z ljudmi, terorizmu in korupciji.
- (20) Trgovina in s trgovino povezano sodelovanje med Unijo in ČDO bi morala prispevati k uresničitvi cilja trajnostnega razvoja glede gospodarskega napredka, socialnega razvoja in varstva okolja.
- (21) Globalne spremembe, ki se kažejo v trajnem procesu liberalizacije trgovine, na splošno vključujejo Unijo, kot glavno trgovinsko partnerico ČDO, pa tudi sosednje države AKP in njihove druge gospodarske partnerje.
- (22) ČDO so občutljiva otoška okolja, ki potrebujejo ustrezno zaščito, vključno z vidika ravnanja z odpadki. Kar zadeva radioaktivne odpadke, to zagotavljata člen 198 Pogodbe Euratom in z njo povezana sekundarna zakonodaja, razen glede Grenlandije, za katero se Pogodba Euratom ne uporablja. Za druge odpadke je treba določiti, katera pravila Unije naj se uporabljajo v zvezi s ČDO.
- (23) Ta sklep bi moral zagotavljati bolj prilagodljiva pravila o poreklu, vključno z novimi možnostmi kumulacije porekla. Kumulacija bi morala biti mogoča ne le s ČDO in državami podpisnicami Sporazuma o gospodarskem partnerstvu, ampak pod določenimi pogoji tudi s proizvodi s poreklom iz držav, s katerimi Unija uporablja sporazum o prosti trgovini, in za proizvode, ki v Unijo vstopajo brez dajatev in kvot v okviru splošnega sistema preferencialov Unije¹³, tudi v skladu s pogoji. Ti pogoji so potrebni za preprečitev izogibanja izpolnjevanju obvez iz trgovinskih določb in za zagotovitev pravičnega delovanja sistemov kumulacije.

¹³ Uredba Sveta (ES) št. 732/2008 z dne 22. julija 2008 o uporabi sheme splošnih tarifnih preferencialov od 1. januarja 2009 in spremembah uredb (ES) št. 552/97, (ES) št. 1933/2006 in uredb Komisije (ES) št. 1100/2006 in (ES) št. 964/2007 (UL L 211, 6.8.2008, str. 1).

- (24) Postopke za potrjevanje porekla iz ČDO bi bilo treba posodobiti, in sicer v interesu gospodarskih subjektov in zadevnih uprav v ČDO. Določbe o upravnem sodelovanju med Unijo in ČDO bi bilo treba prav tako ustrezno posodobiti.
- (25) Treba je določiti načine upravnega sodelovanja in možnost začasnega umika preferencialne obravnave za vse ali nekatere proizvode s poreklom iz ČDO v primeru goljufij, nepravilnosti ali sistematskega neizpolnjevanja pravil o poreklu proizvodov ali nezagotavljanja upravnega sodelovanja. Poleg tega je treba določiti tudi dovolj podrobne predpise o zaščiti in nadzoru. To naj bi ČDO, pristojnim organom Unije in gospodarskim subjektom omogočilo, da se zanašajo na jasna in pregledna pravila in postopke. Navsezadnje je v skupnem interesu, da se zagotovi pravilna uporaba postopkov in ureditev, ki ČDO omogočajo izvoz blaga v EU brez dajatev in kvot. Zato je primerno, da se vključi določba, ki bi pojasnila posledice upravnih napak pri uporabi takih postopkov in ureditev, ki povzročajo izgube za proračun Unije iz naslova uvoznih dajatev. Taka določba bi morala izrecno potrditi, da finančnega bremena takih nastalih izgub ne krije proračun Unije, ampak države članice, ki imajo posebne odnose s ČDO, katerih organi so storili napako. Ta določba ne bi smela razlikovati med blagom, ki prihaja iz ČDO, in blagom, ki prihaja iz tretjih držav, ter bi morala zajemati obe vrsti okoliščin.
- (26) Ob upoštevanju ciljev integracije in razvoja svetovne trgovine na področju storitev in ustanavljanja podjetij, je treba podpirati razvoj trgov storitev in naložbenih možnosti z izboljšanjem tržnega dostopa storitev in naložb ČDO na trg Unije. Glede na to bi morala Unija ČDO ponuditi najboljšo možno raven obravnave, kot jo nudi vsem drugim trgovinskim partnerjem s splošnimi klavzulami o državi z največjimi ugodnostmi, ob čemer bi se morale ČDO zagotoviti možnosti za bolj prilagodljive trgovinske odnose, in sicer tako, da se obravnava, ki jih ČDO zagotavljajo Uniji, omeji na obravnavo, ki jo zagotavljajo drugim velikim trgovinskim partnerjem oz. gospodarstvom.
- (27) Pravice intelektualne lastnine so odločilnega pomena za spodbujanje inovacij in so orodje za spodbujanje gospodarskega in socialnega razvoja. Državam koristijo s tem, da lahko zaščitijo intelektualne stvaritve in lastnino. Njihova zaščita in uveljavljanje olajšujeta trgovino, rast in tuje naložbe, ter pomagata v boju proti varnostnim in zdravstvenim tveganjem ponarejenih izdelkov. ČDO ima lahko koristi od politike na področju pravic intelektualne lastnine, zlasti v okviru ohranjanja biotske raznovrstnosti in razvoja tehnologije.
- (28) Sanitarni in fitosanitarni ukrepi ter tehnične ovire za trgovino lahko vplivajo na trgovino in zahtevajo sodelovanje. Trgovina in s trgovino povezano sodelovanje bi morala zajeti tudi politiko konkurence in pravice intelektualne lastnine, ki vplivajo na pravično porazdelitev koristi trgovanja.
- (29) Da bi zagotovili najboljše pogoje za sodelovanje ČDO tako na notranjem trgu Unije kot tudi na regionalnih, podregionalnih in mednarodnih trgih, je treba razviti zmogljivosti ČDO na ustreznih področjih. Ta vključujejo razvoj človeških virov in njihovih sposobnosti, razvoj malih in srednjih podjetij, diverzifikacijo gospodarskih sektorjev in izvajanje ustreznega pravnega okvira za doseganje poslovnega ozračja, ki spodbuja naložbe.

- (30) Sodelovanje na področju finančnih storitev med Unijo in ČDO bi moralo prispevati k oblikovanju varnejšega, zanesljivejšega, preglednejšega finančnega sistema, ki je bistven za spodbujanje svetovne finančne stabilnosti ter podpiranje trajnostne rasti. Prizadevanja na tem področju bi se morala osredotočiti na približevanje mednarodno dogovorjenim standardom in približevanje predpisov ČDO pravnemu redu Unije na področju finančnih storitev. Ustrezno pozornost bi bilo treba nameniti krepitvi upravne zmogljivosti organov ČDO, vključno z nadzorniki.
- (31) Finančno pomoč za ČDO bi bilo treba dodeliti na osnovi enotnih, preglednih in učinkovitih meril, upoštevajoč potrebe in dosežene rezultate ČDO. V takšnih merilih bi bilo treba upoštevati število prebivalcev, višino bruto domačega proizvoda (BDP), raven prejšnjih dodelitev sredstev iz Evropskega razvojnega sklada (ERS) in omejitve zaradi geografske oddaljenosti ČDO.
- (32) Za namene učinkovitosti, poenostavitve in priznavanja upravljavskih sposobnosti organov ČDO, bi bilo treba finančna sredstva, ki se dodelijo ČDO, upravljati na podlagi vzajemnega partnerstva. Poleg tega bi morali organi ČDO prevzeti odgovornost za oblikovanje in izvajanje politik, o katerih sta se pogodbenici dogovorili, da jih bosta sprejeli kot strategije sodelovanja.
- (33) V skladu s postopki glede finančne pomoči, določenimi v členih 9 in 82, so za načrtovanje in izvajanje programov sodelovanja v okviru 11. ERS odgovorne zlasti ČDO. Sodelovanje se bo izvajalo predvsem v skladu z ozemeljskimi predpisi ČDO in bo okrepilo podporo spremljanju, vrednotenju in reviziji programskih dejavnosti. Poleg tega je treba pojasniti, da so ČDO upravičeni do različnih virov financiranja, ki so določeni v členu 76.
- (34) Za sprejetje podrobnih pravil za pripravo programskih dokumentov, njihovo spremljanje, revizijo, vrednotenje, pregledovanje in izvajanje, kakor tudi za poročanje ter finančne popravke, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte v zvezi z delom IV tega sklepa. Da bi se upošteval tehnološki razvoj in spremembe v carinski zakonodaji, bi bilo treba v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije Komisijo pooblastiti tudi za sprejetje aktov o spremembi dodatkov k Prilogi VI. Zlasti je pomembno, da Komisija med svojim pripravljalnim delom opravi ustrezna posvetovanja, tudi na strokovni ravni. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti hkratno, pravočasno in ustrezno posredovanje ustreznih dokumentov Svetu.
- (35) [V skladu z željami vlade Bermudov se naj ureditev o pridružitvi iz tega sklepa ne bi uporabljala za Bermude.]
- (36) Na podlagi tega sklepa bi moral biti Svet zmožen za vse zgoraj navedene dejavnike izdelati inovativni pristop, ki je koherenten in prilagojen različnim razmeram.
- (37) Ta sklep nadomesti Sklep 2001/822/ES –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Del 1

Splošne določbe o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Uniji

Poglavje 1

Splošne določbe

Člen 1

Namen

1. Pridružitev čezmorskih držav in ozemelj (v nadaljnjem besedilu: ČDO) Uniji (v nadaljnjem besedilu: pridružitev) je partnerstvo, ki temelji na členu 198 Pogodbe o delovanju Evropske unije in katerega namen je podpreti trajnostni razvoj ČDO ter spodbujati uveljavljanje vrednot in standardov Unije v širšem svetu.
2. Partnerji v pridružitvi so Unija, ČDO in države članice, s katerimi so povezani.

Člen 2

Cilji, načela in vrednote

1. Pridružitev med Unijo in ČDO temelji na ciljih, načelih in vrednotah, ki so skupni ČDO, državam članicam, s katerimi so povezani, in Uniji.
2. Namen pridružitve je uresničiti splošne cilje iz člena 199 Pogodbe, in sicer s povečanjem konkurenčnosti ČDO, krepitvijo prilagodljivosti ČDO, zmanjšanjem njihove ranljivosti in spodbujanjem sodelovanja med njimi in drugimi partnerji.
3. Pri uresničevanju teh ciljev je treba spoštovati temeljna načela svobode, demokracije, človekovih pravic in temeljnih svoboščin, pravne države, dobrega upravljanja in trajnostnega razvoja, ki so skupna ČDO in državam članicam, s katerimi so povezani.
4. Na področjih sodelovanja iz tega sklepa ne sme biti nobenega razlikovanja na podlagi spola, rasne ali etnične pripadnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.
5. Partnerji priznavajo pravice drugih partnerjev, da določijo svojo politiko trajnostnega razvoja in prednostne naloge na tem področju ter določijo lastne ravni domačega varstva okolja in zaščite dela ter da ustrezno sprejemajo ali spreminjajo relevantne zakone in politiko v skladu z mednarodno priznanimi standardi in sporazumi. Pri tem si prizadevajo zagotoviti visoko raven varstva okolja in zaščite dela.

6. Partnerji pri izvajanju tega sklepa ravnaajo po načelih preglednosti, subsidiarnosti in učinkovitosti ter enako obravnavajo vse tri stebre trajnostnega razvoja ČDO: gospodarski razvoj, družbeni razvoj in varstvo okolja.

Člen 3

Upravljanje pridružitve

Pridružitev upravljaajo Komisija in organi ČDO ter, če je potrebno, država članica, s katero je posamezen ČDO povezan, v skladu njihovimi posameznimi institucionalnimi, pravnimi in finančnimi pristojnostmi.

Člen 4

Ozemeljska veljavnost

Pridružitev velja za ČDO, navedene v Prilogi II k Pogodbi [razen za Bermude].

Člen 5

Skupni interesi, dopolnjevanje in prednostne naloge

1. Pridružitev je okvir za politični dialog in sodelovanje pri vprašanjih skupnega interesa.
2. Prednost ima sodelovanje na področjih skupnega interesa, kot so:
 - (a) gospodarska diverzifikacija gospodarstev ČDO, vključno z nadaljnjim povezovanjem v svetovna in regionalna gospodarstva;
 - (b) spodbujanje okolju prijazne gospodarske rasti;
 - (c) trajnostno upravljanje naravnih virov, vključno z ohranjanjem in trajnostno uporabo biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev;
 - (d) prilagajanje podnebnim spremembam in ublažitev njihovih vplivov;
 - (e) ukrepi za zmanjšanje tveganja nesreč;
 - (f) spodbujanje raziskav, inovacij in dejavnosti znanstvenega sodelovanja;
 - (g) spodbujanje družbenih, kulturnih in gospodarskih izmenjav med ČDO, njihovimi sosednjimi državami in drugimi partnerji.
3. Cilj sodelovanja na področjih skupnega interesa je spodbuditi samozadostnost ČDO in razvoj njihovih zmogljivosti za oblikovanje, izvajanje in spremljanje strategij in politik iz odstavka 2.

Člen 6

Spodbujanje pridružitve

1. Za krepitev odnosov med Unijo in ČDO si Unija in slednji prizadevajo seznaniti svoje državljane glede pridružitve, zlasti s spodbujanjem povezovanja in sodelovanja med organi, akademsko skupnostjo, civilno družbo in podjetji ČDO na eni strani in njihovimi sogovorniki v Uniji na drugi strani.
2. Države članice podpirajo prizadevanja ČDO za krepitev in spodbujanje njihovih odnosov z Unijo kot celoto.

Člen 7

Regionalno sodelovanje, regionalno povezovanje in sodelovanje z drugimi partnerji

1. V skladu s členom 3 tega sklepa je namen te pridružitve podpreti ČDO pri njihovih prizadevanjih za udeležbo v ustreznih mednarodnih, regionalnih in/ali podregionalnih pobudah sodelovanja ter regionalnih ali podregionalnih postopkih povezovanja v skladu z njihovimi lastnimi željami ter cilji in prednostnimi nalogami, ki jih opredelijo pristojni organi ČDO.
2. V ta namen lahko Unija in ČDO izmenjujejo informacije in najboljše prakse ali vzpostavijo druge oblike tesnega sodelovanja in usklajevanja z drugimi partnerji v okviru članstva ČDO v regionalnih in mednarodnih organizacijah, če je primerno, s pomočjo mednarodnih sporazumov.
3. Namen pridružitve je podpreti sodelovanje med ČDO in drugimi partnerji na področjih sodelovanja, ki so določena v delih 2 in 3 tega sklepa. V zvezi s tem je cilj pridružitve spodbuditi sodelovanje med ČDO in najbolj oddaljenimi regijami iz člena 349 Pogodbe, njihovimi sosednjimi afriškimi, karibskimi in pacifiškimi državami (v nadaljnjem besedilu: države AKP) in državami, ki niso AKP. Unija za uresničitev tega cilja izboljša usklajevanje in sinergije med programi sodelovanja, ki jih podpirajo različni finančni instrumenti EU.
4. Podpora članstvu ČDO v ustreznih organizacijah za regionalno povezovanje je osredotočena zlasti na:
 - (a) vzpostavljanje zmogljivosti ustreznih regionalnih organizacijah in institucij, katerih članice so ČDO;
 - (b) regionalne ali podregionalne pobude, kot je izvajanje sektorskih reformnih politik, ki se nanašajo na področja sodelovanja, opredeljena v delih 2 in 3 tega sklepa;
 - (c) ozaveščenost ČDO o učinkih procesov regionalnega povezovanja na različnih področjih in njihovo razumevanje;
 - (d) sodelovanje ČDO pri razvoju regionalnih trgov v okviru organizacij regionalnega povezovanja;

- (e) čezmejne naložbe med ČDO in njihovimi sosedami.

Člen 8

Posebna obravnava

1. Pri pridružitvi se upošteva raznolikost ČDO v smislu gospodarskega razvoja in njihove sposobnosti, da v celoti izkoristijo regionalno sodelovanje in regionalno povezovanje iz člena 7.
2. Posebna obravnava se vzpostavi za odročne ČDO.
3. Da bi se odpravile strukturne in druge ovire za razvoj geografsko oddaljenih ČDO, ta posebna obravnava upošteva njihove posebne težave, med drugim pri določanju obsega finančne pomoči in pogojev v zvezi z njo.
4. ČDO, ki jih je treba obravnavati kot geografsko oddaljene, so navedeni v Prilogi I.

Poglavje 2

Akterji sodelovanja

Člen 9

Splošno

1. Pridružitev temelji na širokem dialogu in posvetovanjih o vprašanih skupnega interesa med ČDO, državami članicami, s katerimi so povezani, in Komisijo ter, če je primerno, Evropsko investicijsko banko.
2. ČDO organizirajo, kadar je to ustrezno, dialog in posvetovanja z organi in institucijami, kot so:
 - (a) pristojni lokalni in drugi javni organi,
 - (b) gospodarski in socialni partnerji,
 - (c) drug ustrezen organ, ki predstavlja civilno družbo, okoljske partnerje, nevladne organizacije in institucije, odgovorne za spodbujanje enakosti med moškimi in ženskami.

Člen 10

Akterji sodelovanja

1. Akterji sodelovanja v ČDO so:

- (a) vladni organi ČDO,
 - (b) lokalni organi v ČDO,
 - (c) ponudniki javnih storitev ter organizacije civilne družbe, kot so družbena in poslovna združenja ter združenja delodajalcev in sindikatov in lokalne, nacionalne ali mednarodne nevladne organizacije,
 - (d) regionalne in podregionalne organizacije.
2. Države članice, s katerimi so povezani ČDO, Komisijo v treh mesecih od začetka veljavnosti tega sklepa obvestijo o vladnih in lokalni organih iz točk (a) in (b) odstavka 1.

Člen 11

Odgovornosti nevladnih akterjev

1. Nevladni akterji imajo lahko vlogo v izmenjavi informacij in pri posvetovanjih o sodelovanju, ter zlasti pri pripravi in izvajanju pomoči glede sodelovanja, ter projektov ali programov sodelovanja. Nanje se lahko prenesejo pooblastila finančnega upravljanja za izvajanje teh projektov ali programov za podporo lokalnim razvojnim pobudam.
2. Nevladni akterji, ki so lahko izbrani za necentralizirano upravljanje projektov ali programov, se določijo v soglasju med organi ČDO, Komisijo in državo članico, s katero je ČDO povezan, upoštevajoč zadevno temo, njihovo strokovno znanje in izkušnje ter področje delovanja. Postopek določitve se v vsakem ČDO izvaja v okviru širšega dialoga in posvetovanja iz člena 9.
3. Namen pridružitve je prispevati k prizadevanjem ČDO za krepitev organizacij civilne družbe, zlasti glede njihovega ustanavljanja in razvoja ter oblikovanja ukrepov, potrebnih za začetek njihovega vključevanja v načrtovanje, izvajanje in ocenjevanje razvojnih strategij in programov.

Poglavje 3

Institucionalni okvir pridružitve

Člen 12

Vodilna načela za dialog

1. Unija, ČDO in države članice, s katerimi so povezani, redno sodelujejo v celovitem in političnem dialogu.

2. Dialog se izvaja ob popolnem upoštevanju ustreznih institucionalnih, pravnih in finančnih pristojnosti Unije, ČDO in držav članic, s katerimi so povezani. Dialog se izvaja na prožen način: lahko je formalen ali neformalen, na ustrezni ravni ali v ustrezni obliki ter se izvaja v okviru iz člena 13.
3. Dialog omogoča, da se ČDO popolnoma vključijo v izvajanje pridružitve.
4. Dialog se med drugim osredotoča na določena politična vprašanja, ki so v skupnem interesu ali splošnega pomena za doseganje ciljev pridružitve.

Člen 13

Pridružitvena telesa

1. V okviru pridružitve se vzpostavijo naslednje oblike dialoga:
 - (a) forum za dialog med ČDO–EU (v nadaljnjem besedilu: forum ČDO–EU) se organizira enkrat letno, da se srečajo organi ČDO, predstavniki držav članic in Komisija. Člani Evropskega parlamenta, predstavniki Evropske investicijske banke, in predstavniki najbolj oddaljenih regij se po potrebi pridružijo forumu ČDO–EU;
 - (b) Komisija, ČDO in države članice, s katerimi so povezani, se redno tristransko posvetujejo. Ta posvetovanja se praviloma organizirajo štirikrat letno na pobudo Komisije ali na zahtevo ČDO in držav članic, s katerimi so povezani.
 - (c) v soglasju med ČDO, državami članicami, s katerimi so povezani, in Komisijo, se za spremljanje izvajanja pridružitve oblikujejo delovne skupine, ki imajo svetovalno vlogo, in sicer v obliki, ki je primerna za obravnavana vprašanja. Te delovne skupine pripravljajo tehnične razprave o zadevah, ki so posebnega pomena za ČDO in države članice, s katerimi so povezani, in dopolnjujejo delo, opravljeno v forumu ČDO–EU in/ali na tristranskih posvetovanjih.
2. Komisija predseduje forumu ČDO–EU, tristranskim posvetovanjem in delovnim skupinam ter na teh srečanjih opravlja sekretarske naloge.

Del 2

Področja sodelovanja za trajnostni razvoj v okviru pridružitve

Poglavje 1

Okoljska vprašanja, podnebne spremembe in zmanjšanje tveganja nesreč

Člen 14

Splošni cilji in načela

V okviru pridružitve se lahko sodelovanje na področju okolja, podnebnih sprememb in zmanjševanja tveganja nesreč nanaša na:

- (a) podporo pri prizadevanjih ČDO za opredelitev in izvajanje politik, strategij, akcijskih načrtov in ukrepov;
- (b) podporo pri prizadevanjih ČDO za povezovanje v regionalne mreže in pobude;
- (c) spodbujanje trajnostne uporabe virov in učinkovite rabe virov ter razdruževanja gospodarske rasti in degradacije okolja.

Člen 15

Trajnostno upravljanje ter ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev

V okviru pridružitve se lahko sodelovanje na področju trajnostnega upravljanja ter ohranjanja biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev nanaša na:

- (a) spodbujanje vzpostavitve in učinkovitega upravljanja morskih in kopenskih zavarovanih območij ter izboljšane upravljanja obstoječih zavarovanih območij;
- (b) spodbujanje trajnostnega upravljanja morskih in kopenskih virov, ki prispevajo k zaščiti pomembnih vrst, habitatov in funkcij ekosistemov zunaj zavarovanih območij;
- (c) krepitev ohranjanja in trajnostne rabe morske in kopenske biotske raznovrstnosti in ekosistemov z:
 - (i) obravnavo širšega izziva, ki ga podnebne spremembe predstavljajo za ekosisteme, z ohranjanjem zdravih, odpornih ekosistemov in spodbujanjem okolju prijazne infrastrukture in na ekosistemu temelječih pristopov k

prilagajanju na podnebne spremembe ter za ublažitev njihovih posledic, saj taki pristopi pogosto prinesejo več koristi;

(ii) krepitvijo zmogljivosti na lokalni, regionalni in/ali mednarodni ravni s spodbujanjem izmenjave informacij, znanja in najboljših praks med vsemi zainteresiranimi stranmi, vključno z javnimi organi, lastniki zemlje, zasebnim sektorjem, raziskovalci in civilno družbo;

(iii) krepitvijo obstoječih programov za ohranjanje narave in s tem povezanih prizadevanj znotraj in zunaj varstvenih območij;

(iv) širitvijo baze znanja in zapolnjevanjem vrzeli v znanju, vključno z opredelitvijo vrednosti funkcij ekosistema in ekosistemskih storitev;

- (d) spodbujanje in omogočanje regionalnega sodelovanja pri obravnavi vprašanj, kot so invazivne tuje vrste ali vplivi podnebnih sprememb;
- (e) razvoj mehanizmov za pridobitev sredstev, vključno s plačili za ekosistemske storitve.

Člen 16

Trajnostno gospodarjenje z gozdovi

V okviru pridružitve se lahko sodelovanje na področju trajnostnega gospodarjenja z gozdovi nanaša na uveljavljanje pomena gozdov, njihovo ohranjanje in trajnostno gospodarjenje z njimi, vključno z uporabo dreves za varovanje okolja pred erozijo in preprečevanje širjenja puščav, ter na pogozdovanje in upravljanje izvoza lesa.

Člen 17

Celovito upravljanje obalnega pasu

V okviru pridružitve se lahko sodelovanje na področju celovitega upravljanja obalnega pasu nanaša na:

- (a) podporo pri prizadevanjih ČDO za učinkovito trajnostno upravljanje morskih in obalnih območij z opredelitvijo strateških in celostnih pristopov k načrtovanju in upravljanju morskih in obalnih območij;
- (b) uskladitev interesov gospodarskih in družbenih dejavnosti, kot so ribištvo in akvakultura, turizem in pomorski promet, s potencialom morskih in obalnih območij v smislu obnovljivih virov energije in surovin, pri čemer se upoštevajo vplivi podnebnih sprememb in človekovih dejavnosti.

Člen 18

Pomorske zadeve

V okviru pridružitve se lahko sodelovanje na področju pomorskih zadev nanaša na:

- (a) krepitev dialoga o zadevah skupnega interesa na tem področju;
- (b) spodbujanje znanja o morju in uporabe biotehnologije, energije oceanov, pomorskega nadzora, upravljanja obalnih območij in upravljanja na podlagi ekosistemskega pristopa;
- (c) spodbujanje celovitih pristopov na mednarodni ravni.

Člen 19

Trajnostno upravljanje staležev rib

1. V okviru pridružitve sodelovanje na področju trajnostnega upravljanja staležev rib temelji na naslednjih načelih:
 - (a) obveznost odgovornega upravljanja ribištva in odgovorne ribolovne prakse;
 - (b) opustitev ukrepov ali dejavnosti, ki niso v skladu z načeli trajnostnega izkoriščanja ribolovnih virov;
 - (c) brez poseganja v obstoječe ali prihodnje dvostranske ribiške sporazume o partnerstvu med Unijo in ČDO, se obe strani želita redno posvetovati o ohranjanju in upravljanju živih morskih virov in izmenjavati informacije o trenutnem stanju virov v okviru ustreznih pridružitvenih teles iz člena 13.
2. Sodelovanje na področju iz odstavka 1 se lahko nanaša na:
 - (a) dejavno spodbujanje dobrega upravljanja, najboljših praks in odgovornega upravljanja ribištva pri ohranjanju in trajnostnem upravljanju staležev rib, vključno s staleži rib v skupnem interesu tistimi, ki jih upravljajo regionalne organizacije za upravljanje ribištva;
 - (b) dialog in sodelovanje za ohranjanje staležev rib, med drugim z ukrepi za boj proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu in učinkovitim sodelovanjem z regionalnimi organizacijami za upravljanje ribištva in v njihovem okviru. Dialog in sodelovanje zajemata programe nadzora in inšpekcijskih pregledov, spodbude in obveznosti za učinkovitejše dolgoročno upravljanje ribištva in obalnega okolja.

Člen 20

Trajnostno gospodarjenje z vodami

1. V okviru pridružitve lahko Unija in ČDO sodelujejo na področju trajnostnega gospodarjenja z vodami prek vodne politike in vzpostavljanja institucij, zaščite vodnih virov, oskrbe z vodo na podeželskih in mestnih območjih za gospodinjске, industrijske ali kmetijske namene ter prek shranjevanja, distribucije in gospodarjenja z vodnimi viri ter ravnanja z odpadno vodo.

2. Na področju oskrbe z vodo in v sanitarnem sektorju se posebna pozornost nameni dostopu do oskrbe s pitno vodo in sanitarnih storitev na slabo pokritih področjih, ki neposredno prispevajo k razvoju človeških virov z izboljšanjem zdravstvenega stanja in povečanjem produktivnosti.
3. Sodelovanje na teh področjih se ravna po načelu, da je treba stalno potrebo po širitvi zagotavljanja osnovnih storitev v zvezi z vodo in sanitarijami tako mestnemu kot podeželskemu prebivalstvu obravnavati na okoljsko trajnosten način.

Člen 21

Ravnanje z odpadki

V okviru pridružitve se lahko sodelovanje na področju ravnanja z odpadki nanaša na spodbujanje uporabe najboljše okoljske prakse v vseh dejavnostih, povezanih z ravnanjem z odpadki, vključno z zmanjšanjem odpadkov, recikliranjem ali drugimi postopki za pridobivanje sekundarnih surovin in odstranjevanje odpadkov.

Člen 22

Trajnostna energija

V okviru pridružitve se lahko sodelovanje na področju trajnostne energije nanaša na:

- (a) proizvodnjo energije, zlasti razvoj, spodbujanje, uporabo in shranjevanje trajnostne energije, kot so sončna energija, hidroelektrična energija, biomasa, geotermalna energija ter energija valov, morja in vetra;
- (b) energetske politike in predpisi, zlasti oblikovanje politik in sprejetje predpisov, ki zagotavljajo stroškovno sprejemljive in trajnostne tarife za energijo;
- (c) energetska učinkovitost, zlasti razvoj in uvedbo standardov energetske učinkovitosti in izvajanja ukrepov za energetska učinkovitost v različnih sektorjih (industrijskem, komercialnem ter javnem sektorju in v gospodinjstvih), pa tudi spremljevalne vzgojne dejavnosti in dejavnosti ozaveščanja;
- (d) prevoz, zlasti razvoj, spodbujanje in uporabo okolju prijaznih javnih in zasebnih prevoznih sredstev, kot so vozila na hibridni, električni ali vodikov pogon, sheme za souporabo avtomobila in kolesarjenje;
- (e) prostorsko načrtovanje in gradbeništvo, zlasti spodbujanje in uvedbo visokih okoljskih standardov kakovosti in visoke energetske učinkovitosti pri urbanističnem načrtovanju in gradnji;
- (f) turizem, zlasti spodbujanje energetske samozadostnih infrastruktur (ki temeljijo na obnovljivih virih energije) in/ali infrastruktur zelenega turizma.

Člen 23

Podnebne spremembe

V okviru pridružitve je namen sodelovanja na področju podnebnih sprememb zagotoviti podporo pobudam ČDO za prilagajanje na podnebne spremembe in ublažitev njihovih posledic, ter lahko zajemajo:

- (a) opredelitev ozemeljskih, regionalnih in/ali mednarodnih dejavnosti, načrtov ali ukrepov za prilagajanje podnebnim spremembam;
- (b) vključitev prilagajanja podnebnim spremembam in ublažitve njihovih posledic v javne politike in strategije;
- (c) pripravo in zbiranje statističnih podatkov in kazalnikov, ki so osnovno orodje za oblikovanje politike in njeno izvajanje;
- (d) spodbujanje sodelovanja ČDO v regionalnih in mednarodnih sestavah dialoga, da bi se okreplila izmenjava znanja in izkušenj.

Člen 24

Zmanjševanje tveganja nesreč

V okviru pridružitve se lahko sodelovanje na področju zmanjševanja tveganja nesreč nanaša na:

- (a) razvoj ali izpopolnjevanje sistemov za preprečevanje nesreč in pripravljenost nanje, vključno s sistemi predvidevanja in zgodnjega opozarjanja, za zmanjšanje posledic nesreč;
- (b) razvoj podrobnega poznavanja izpostavljenosti nesrečam in sedanjih zmogljivosti odziva v ČDO in regijah, v katerih se nahajajo;
- (c) krepitev obstoječih ukrepov preprečevanja nesreč in priprave nanje na lokalnih, nacionalnih in regionalnih ravneh;
- (d) izboljšanje sposobnosti odzivanja zadevnih akterjev, da bi bili ti bolj usklajeni, učinkoviti in uspešni;
- (e) izboljšanje ozaveščanja in obveščanja prebivalstva glede izpostavljenosti tveganjem, preprečevanja, priprave in odziva v primeru nesreče, s ustreznim upoštevanjem posebnih potreb invalidnih oseb;
- (f) krepitev sodelovanja med ključnimi akterji, ki so vključeni v civilno zaščito;
- (g) spodbujanje sodelovanja ČDO v regionalnih, evropskih in/ali mednarodnih telesih, da se omogoči bolj redno izmenjavo informacij in tesnejše sodelovanje med različnimi partnerji v primeru nesreče.

Poglavje 2

Dostopnost

Člen 25

Splošni cilji

1. V okviru pridružitve je cilj sodelovanja na področju dostopnosti:
 - (a) zagotoviti večji dostop ČDO do svetovnih prometnih omrežij;
 - (b) zagotoviti večji dostop ČDO do informacijskih in komunikacijskih tehnologij in storitev.
2. Sodelovanje v smislu odstavka 1 lahko obsega:
 - (a) oblikovanje politik in vzpostavljanje institucij;
 - (b) cestni, železniški, zračni in pomorski prevoz oziroma prevoz po celinskih plovnih poteh;
 - (c) skladiščne zmogljivosti na morju in na letališčih.

Člen 26

Pomorski promet

1. V okviru pridružitve je sodelovanje na področju pomorskega prometa namenjeno razvoju in spodbujanju stroškovno učinkovitih ter učinkovitih storitev pomorskega prevoza v ČDO in se lahko nanaša na:
 - (a) spodbujanje učinkovite odpreme tovora po ekonomičnih in trgovinsko sprejemljivih cenah;
 - (b) spodbujanje večje udeležbe ČDO pri opravljanju mednarodnih pomorskih prevoznih storitev;
 - (c) spodbujanje regionalnih programov;
 - (d) pomoč za vključitev lokalnega zasebnega sektorja v pomorske prevozne dejavnosti.
2. Unija in ČDO spodbujajo varnost pomorskega prevoza, varnost posadk in preprečevanje onesnaževanja.

Člen 27

Letalski prevoz

V okviru pridružitve se lahko sodelovanje na področju letalskega prevoza nanaša na:

- (a) reforme in modernizacijo industrij ČDO na področju letalskega prevoza;
- (b) spodbujanje njihove komercialne sposobnosti preživetja in konkurenčnosti;
- (c) omogočanje naložb in udeležbe zasebnega sektorja;
- (d) spodbujanje izmenjave znanja in dobrih poslovnih praks.

Člen 28

Varnost letalskega prevoza

V okviru pridružitve je sodelovanje na področju varnosti letalskega prevoza namenjeno podpori ČDO pri njihovih prizadevanjih za uskladitev z ustreznimi mednarodnimi standardi in lahko med drugim zajema:

- (a) uvajanje sistemov varnosti zračne plovbe;
- (b) izvajanje letališke varnosti in povečanje zmogljivosti uprav za civilno letalstvo glede obvladovanja vseh vidikov operativne varnosti, ki je pod njihovim nadzorom;
- (c) razvoj infrastrukture in človeških virov.

Člen 29

Storitve informacijskih in komunikacijskih tehnologij

V okviru pridružitve je namen sodelovanja na področju informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT) v ČDO spodbuditi inovacije, gospodarsko rast ter izboljšati vsakdanje življenje državljanov in poslovanje podjetij, vključno s povečanjem dostopnosti za invalidne osebe. Sodelovanje se usmeri zlasti na krepitev regulativne zmogljivosti ČDO in lahko podpre širitev omrežij IKT in storitev z naslednjimi ukrepi:

- (a) oblikovanje predvidljivega zakonodajnega okolja, ki je v koraku s tehnološkim razvojem, spodbuja rast in inovacije ter spodbuja konkurenco in varstvo potrošnikov;
- (b) dialog o različnih vidikih politike glede spodbujanja in spremljanja informacijske družbe;
- (c) izmenjava informacij o standardih in vprašanjih interoperabilnosti;
- (d) krepitev sodelovanja na področju raziskav IKT ter na področju raziskovalnih infrastruktur na osnovi IKT;
- (e) razvoj storitev in aplikacij na področjih z velikim družbenim vplivom.

Poglavje 3

Raziskave in inovacije

Člen 30

Sodelovanje na področju raziskav in inovacij

V okviru pridružitve lahko sodelovanje na področju raziskav in inovacij zajema znanost, tehnologijo, vključno z informacijsko in komunikacijsko tehnologijo, da se prispeva k trajnostnemu razvoju ČDO in spodbudita odličnost in industrijska konkurenčnost v ČDO. Sodelovanje lahko zajema zlasti:

- (a) dialog, usklajevanje in oblikovanje sinergij med politikami in pobudami ČDO in Unije na področju znanosti, tehnologije in inovacij;
- (b) politiko in vzpostavljanje institucij v ČDO ter usklajene ukrepe na lokalni, nacionalni ali regionalni ravni z namenom razvijanja dejavnosti na področju znanosti, tehnologije in inovacij ter njihove uporabe;
- (c) sodelovanje med pravnimi subjekti iz ČDO, Unije, držav članic in tretjih držav;
- (d) sodelovanje posameznih raziskovalcev iz ČDO, raziskovalnih organov in pravnih subjektov iz ČDO v okviru sodelovanja v zvezi s programi raziskav in inovacij v Uniji;
- (e) usposabljanje in mednarodno mobilnost raziskovalcev ČDO in njihove izmenjave.

Poglavje 4

Mladi, izobraževanje, usposabljanje, zdravje, zaposlovanje in socialna politika

Člen 31

Mladi

1. Unija zagotovi, da lahko fizične osebe iz ČDO, kakor so opredeljene v členu 49, sodelujejo pri pobudah Unije, ki zadevajo mlade, na enaki podlagi kot državljani držav članic.
2. Cilj pridružitve je krepitev vezi med mladimi, ki živijo v ČDO in Uniji, med drugim s spodbujanjem učne mobilnosti mladih iz ČDO in spodbujanjem medsebojnega razumevanja med mladimi.

Člen 32

Izobraževanje in usposabljanje

1. V okviru pridružitve lahko sodelovanje na področju izobraževanja in usposabljanja zajema:
 - (a) zagotavljanje visokokakovostnega, vključujočega izobraževanja na osnovnošolski, srednješolski in visokošolski ravni ter na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja;
 - (b) podporo ČDO pri določitvi in izvajanju izobraževalnih politik.
2. Unija zagotovi, da lahko fizične osebe iz ČDO, kakor so opredeljene v členu 49, sodelujejo pri izobraževalnih pobudah Unije na enaki podlagi kot državljani držav članic.
3. Unija zagotovi, da se lahko izobraževalni organi in ustanove iz ČDO vključijo v pobude sodelovanja Unije na področju izobraževanja na enaki podlagi kot izobraževalni organi in ustanove držav članic.

Člen 33

Zaposlovalna in socialna politika

1. Unija in ČDO vzdržujejo dialog na področju politike zaposlovanja in socialne politike, da bi prispevali h gospodarskemu in socialnemu razvoju ČDO ter spodbujali uveljavljanje dostojnih delovnih pogojev v ČDO in regijah, v katerih se nahajajo. Namen takšnega dialoga je med drugim podpreti prizadevanja organov ČDO za razvijanje politik in zakonodaje na tem področju.
2. Dialog obsega predvsem izmenjavo informacij in najboljših praks v zvezi s politikami in zakonodajo na področju zaposlovanja in socialne politike, ki so v skupnem interesu Unije in ČDO. V zvezi s tem je treba upoštevati področja, kot so razvoj spretnosti in znanj, socialna zaščita, socialni dialog, politika enakih možnosti, nediskriminacija in dostopnost za invalidne osebe, zdravje in varnost pri delu ter drugi delovni standardi.

Člen 34

Javno zdravje

V okviru pridružitve je sodelovanje na področju javnega zdravja namenjeno krepitvi zmogljivosti ČDO za nadzor, zgodnje odkrivanje in odziv na izbruhe nalezljivih bolezni z ukrepi, ki vključujejo:

- (a) ukrepe za krepitev pripravljenost in zmogljivosti odzivanja na čezmejne nevarnosti za zdravje, kot so infekcijske bolezni, ki bi morali biti zasnovani na obstoječih strukturah in biti usmerjeni na neobičajne dogodke;

- (b) vzpostavljanje zmogljivosti s krepitvijo javno zdravstvenih omrežij na regionalni ravni, omogočanje izmenjave informacij med strokovnjaki in spodbujanje ustreznega usposabljanja;
- (c) razvoj orodij in komunikacijskih platform ter programov e-učenja, ki so prilagojeni posebnim potrebam ČDO.

Poglavje 5

Kultura

Člen 35

Kulturne izmenjave in dialog

1. V okviru pridružitve se lahko sodelovanje na področju kulturnih izmenjav in dialoga nanaša na:
 - (a) povečanje samostojnosti ČDO v okviru procesa, ki je osredotočen na samo prebivalstvo in zakoreninjen v kulturi vsakega posameznega prebivalstva;
 - (b) pomoč politiki in ukrepom, ki so jih sprejeli pristojni organi ČDO za krepitev človeških virov, povečanje ustvarjalnih sposobnosti in krepitev kulturnih identitet;
 - (c) sodelovanje prebivalstva v procesu razvoja;
 - (d) razvoj skupnega razumevanja in boljšo izmenjavo informacij o kulturnih in avdiovizualnih zadevah prek dialoga.
2. EU in ČDO si s sodelovanjem prizadevajo za spodbujanje kulturnih izmenjav med njimi, in sicer prek:
 - (a) sodelovanja med kulturnimi in ustvarjalnimi sektorji vseh partnerjev;
 - (b) spodbujanja kroženja kulturnih in ustvarjalnih del in izvajalcev med njimi;
 - (c) političnega sodelovanja za krepitev razvoja politike, inovacij, privabljanje občinstva in uvajanje novih poslovnih modelov.

Člen 36

Avdiovizualno sodelovanje

1. V okviru pridružitve je sodelovanje na avdiovizualnem področju namenjeno spodbujanju medsebojnih avdiovizualne produkcij in lahko zajema naslednje ukrepe:
 - (a) sodelovanje in izmenjavo med zadevnimi radiodifuzijskimi industrijami,

- (b) spodbujanje izmenjave avdiovizualnih del;
 - (c) izmenjavo informacij in pogledov na avdiovizualno in radiodifuzijsko politiko ter zakonodajni okvir med pristojnimi organi;
 - (d) spodbujanje obiskov in sodelovanje na mednarodnih prireditvah, ki se odvijajo na ozemlju druge pogodbenice in v tretjih državah.
2. Koprodukcijska avdiovizualna dela so upravičena do ugodnosti iz sheme pomoči za spodbujanje lokalnih ali regionalnih kulturnih vsebin iz Unije, ČDO in držav članic, s katerimi so povezani.

Člen 37

Uprizoritvene umetnosti

V okviru pridružitve se lahko sodelovanje na področju uprizoritvenih umetnosti nanaša na:

- (a) lažje in pogostejše stike med izvajalci uprizoritvenih umetnosti na področjih, kot so poklicne izmenjave in usposabljanje, vključno z udeležbo na avdicijah, razvoj mrež in spodbujanje povezovanja v mreže.
- (b) spodbujanje skupne produkcije med producenti ene ali več držav članic Unije ter ene ali več ČDO.
- (c) spodbujanje razvoja mednarodnih tehnoloških standardov za gledališča in uporabo gledaliških odrskih oznak, tudi prek ustreznih organov za standardizacijo.

Člen 38

Varstvo spomenikov kulturne dediščine in zgodovinskih spomenikov

V okviru pridružitve je sodelovanje na področju spomenikov kulturne dediščine in zgodovinskih spomenikov namenjeno spodbujanju izmenjav izkušenj in najboljših praks s pomočjo:

- (a) omogočanja izmenjave strokovnjakov;
- (b) sodelovanja na področju poklicnega usposabljanja;
- (c) ozaveščanja lokalne javnosti;
- (d) svetovanja glede varstva zgodovinskih spomenikov in zavarovanih območij ter glede zakonodaje in izvajanja ukrepov v zvezi z dediščino, zlasti njenega vključevanja v lokalno življenje.

Poglavje 6

Boj proti organiziranemu kriminalu

Člen 39

Boj proti organiziranemu kriminalu, trgovini z ljudmi, spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok, terorizmu in korupciji

1. V okviru pridružitve lahko sodelovanje na področju boja proti organiziranemu kriminalu vključuje:
 - (a) razvoj inovativnih in učinkovitih sredstev za policijsko in pravosodno sodelovanje, vključno s sodelovanjem z drugimi zainteresiranimi stranmi, kot je civilna družba, pri preprečevanju organiziranega kriminala, trgovine z ljudmi, spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok, terorizma in korupcije ter boja proti njim;
 - (b) pomoč za povečanje učinkovitosti politik ČDO za preprečevanje organiziranega kriminala, trgovine z ljudmi, spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok, terorizma in korupcije ter boja proti njim, pa tudi preprečevanje proizvodnje, razpečevanja in trgovine z vsemi vrstami mamil in psihotropnih snovi in boja proti njim, ob hkratnem preprečevanju in zmanjševanju uživanja drog in škode zaradi uživanja drog, ob upoštevanju dela, ki so ga na teh področjih opravili mednarodni organi, med drugim:
 - (i) usposabljanje in vzpostavljanje zmogljivosti za preprečevanje organiziranega kriminala, trgovine z ljudmi, spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok, terorizma in korupcije ter boja proti njim;
 - (ii) preprečevanje, ki vključuje usposabljanje, izobraževanje in spodbujanje zdravja, ter zdravljenje in rehabilitacija uživalcev drog, ki vključujeta projekte za reintegracijo odvisnih uživalcev drog v delovno in socialno okolje;
 - (iii) razvoj učinkovitih ukrepov kazenskega pregona;
 - (iv) tehnična, finančna in upravna pomoč pri razvoju učinkovitih politik in zakonodaje o trgovini z ljudmi, zlasti kampanje za ozaveščanje, mehanizmi za napotitev, in zaščitni sistemi, v katere so vključene vse zadevne zainteresirane strani in civilna družba;
 - (v) tehnična, finančna in upravna pomoč v zvezi s preprečevanjem, obravnavo in zmanjševanjem posledic, povezanih z uživanjem drog;
 - (vi) tehnična pomoč za podporo razvoju zakonodaje in politike proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok;

(vii) tehnična pomoč in usposabljanje za podporo vzpostavljanju zmogljivosti in spodbujanje skladnosti z minimalnimi mednarodnimi standardi za boj proti korupciji, ter zlasti tistih, ki so določeni v Konvenciji ZN proti korupciji.

2. V okviru pridružitve ČDO sodelujejo z Unijo v zvezi z bojem proti pranju denarja v skladu s členoma 69 in 70.

Del 3

Trgovina in s trgovino povezano sodelovanje

NASLOV I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 40

Splošni cilji

Splošni cilji trgovine in s trgovino povezanega sodelovanja med Unijo in ČDO so:

- (a) spodbujanje gospodarskega in družbenega razvoja ČDO z vzpostavitvijo tesnih gospodarskih odnosov med njimi in Unijo kot celoto;
- (b) spodbujanje učinkovitega povezovanja ČDO z regionalnim in svetovnim gospodarstvom ter razvoj trgovine z blagom in storitvami;
- (c) pomoč ČDO pri oblikovanju ugodnega okolja za naložbe za podporo družbenega in gospodarskega razvoja ČDO;
- (d) spodbujanje stabilnosti, celovitosti in preglednosti svetovnega finančnega sistema ter dobrega upravljanja na davčnem področju;
- (e) spodbujanje diverzifikacije gospodarstev ČDO;
- (f) podpora zmogljivosti ČDO za oblikovanje in izvajanje politik, potrebnih za razvoj njihove trgovine z blagom in storitvami;
- (g) podpora izvoznim in trgovinskim zmogljivostim ČDO;
- (h) podpora prizadevanjem ČDO za uskladitev njihove lokalne zakonodaje z zakonodajo Unije, kjer je potrebno;
- (i) zagotovitev možnosti za ciljno usmerjeno sodelovanje in dialog z Unijo o trgovini in področjih, povezanih s trgovino.

NASLOV II

UREDITEV ZA TRGOVINO Z BLAGOM IN STORITVAMI TER ZA USTANAVLJANJE PODJETIJ

Poglavje 1

Ureditev za trgovino z blagom

Člen 41

Prost dostop za blago s poreklom iz ČDO

1. Proizvodi s poreklom iz ČDO se v Unijo uvažajo brez uvoznih dajatev.
2. Opredelitev proizvodov s poreklom in načini upravnega sodelovanja v zvezi z njimi so opredeljeni v Prilogi VI.

Člen 42

Količinske omejitve in ukrepi z enakim učinkom

1. Unija za uvoz blaga s poreklom iz ČDO ne uporablja nobenih količinskih omejitev ali ukrepov z enakim učinkom.
2. Odstavek 1 ne izključuje možnosti prepovedi ali omejitev uvoza, izvoza ali tranzita blaga, ki so utemeljene z javno moralo ali javno politiko, zaščito zdravja in življenja ljudi, živali in rastlin, zaščito nacionalnih zakladov, ki imajo umetniško, zgodovinsko ali arheološko vrednost, ohranitvijo neobnovljivih naravnih virov ali zaščito industrijske ali poslovne lastnine.

Te prepovedi ali omejitve nikakor ne smejo predstavljati samovoljne ali neupravičene diskriminacije ali skritega omejevanja trgovine na splošno.

Člen 43

Ukrepi, ki jih sprejmejo ČDO

1. Organi ČDO lahko za uvoz izdelkov s poreklom iz Unije ohranijo ali uvedejo take carine ali količinske omejitve, za katere menijo, da so potrebne za njihove razvojne potrebe.
2. ČDO na področjih, zajetih v tem poglavju, Uniji zagotavljajo obravnavo, ki ni nič manj ugodna od najugodnejše obravnave, ki se uporablja za katero koli večje tržno gospodarstvo, kot je opredeljeno v odstavku 4.

3. Določbe odstavka 2 ne preprečujejo ČDO, da nekaterim drugim ČDO ali drugim državam v razvoju odobri obravnavo, ki je ugodnejša od tiste, ki je odobrena Uniji.
4. Za namene tega naslova je „večje tržno gospodarstvo“ katera koli razvita država ali katera koli država, katere delež svetovnega blagovnega izvoza je večji od enega odstotka oziroma ne glede na odstavek 3 katera koli skupina držav, ki nastopajo individualno, kolektivno ali prek sporazuma o gospodarskem povezovanju, katere skupni delež svetovnega blagovnega izvoza je večji 1,5 odstotka. Za ta izračun se uporabijo najnovejši uradni podatki STO o vodilnih izvoznikih v svetovnem trgovanju z blagom (brez trgovine znotraj EU).
5. Organi ČDO v treh mesecih po začetku veljavnosti tega sklepa Komisiji sporočijo carinske tarife in sezname količinskih omejitev, ki jih uporabljajo v skladu s tem sklepom.

Organi ČDO Komisiji sporočijo tudi vse poznejše spremembe teh ukrepov, ko se sprejmejo.

Člen 44

Nediskriminacija

1. Unija ne sme različno obravnavati ČDO in ČDO ne smejo različno obravnavati držav članic Unije.
2. V skladu s členom 64 izvajanje posebnih določb tega sklepa ter zlasti določb člena 42(2), členov 43, 46, 48, in 50 ter člena 58(3) Sklepa ne šteje za diskriminacijo.

Člen 45

Pogoji za premeščanje odpadkov

1. Premeščanje odpadkov med državami članicami in ČDO se nadzira v skladu z mednarodnim pravom in pravom Unije. Unija podpira vzpostavitev in razvoj učinkovitega mednarodnega sodelovanja na tem področju za namene varstva okolja in javnega zdravja.
2. Unija prepove vsak neposredni ali posredni izvoz odpadkov v ČDO, razen izvoza nenevarnih odpadkov, namenjenih za postopke predelave, hkrati pa organi ČDO prepovejo neposredni ali posredni uvoz teh odpadkov na njihovo ozemlje iz Unije ali katere koli tretje države, brez poseganja v mednarodne obveznosti v zvezi s temi področji, ki so sprejete ali se v pristojnih mednarodnih forumih lahko sprejmejo v prihodnosti.
3. V zvezi s ČDO, ki zaradi svojega ustavnega statusa niso podpisnice Baselske konvencije, njihovi zadevni organi pospešijo sprejetje potrebne notranje zakonodaje in upravnih predpisov za izvedbo določb Baselske konvencije¹⁴ v teh ČDO.

¹⁴ UL L 39, 16.2.1993, str. 1.

4. Poleg tega se države članice, s katerimi so povezane ČDO, zavzemajo za to, da ČDO sprejmejo potrebno notranjo zakonodajo in upravne predpise za izvajanje:
- (a) Uredbe (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁵, in sicer:
 - člena 40 glede izvoza odpadkov v čezmorske države ali ozemlja;
 - člena 46 glede uvoza odpadkov iz čezmorskih držav ali ozemelj;
 - (b) Uredbe Sveta (ES) št. 1420/1999¹⁶;
 - (c) Uredbe Komisije (ES) št. 1547/1999¹⁷;
 - (d) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2000/59/ES¹⁸ ob upoštevanju rokov za prenos, določenih v členu 16 navedene direktive.
5. Ena ali več ČDO in države članice, s katerimi so povezani, lahko uporabljajo svoje nacionalne postopke za izvoz odpadkov iz ČDO v to državo članico.
6. V tem primeru država članica, s katero je ČDO povezan, v šestih mesecih od začetka veljavnosti tega sklepa uradno obvesti Komisijo o zakonodaji, ki se uporablja, ter o vsaki prihodnji ustrezni nacionalni zakonodaji in vseh poznejših spremembah te zakonodaje.

Člen 46

Začasen umik preferencialov

Za zagotovitev pravilnega izvajanja tega sklepa lahko Unija začasno umakne preferenciale za posamezen ČDO v skladu z določbami iz Priloge VII.

Člen 47

Obravnava upravnih napak

V primeru napake pristojnih organov ČDO pri izdaji potrdil in pri metodi upravnega sodelovanja, ter če napaka povzroči izgube, ki vplivajo na uvozne dajatve Unije, država članica, s katero ima ČDO, katere organ je storil napako, posebne odnose, znesek nastale izgube plača v proračun Unije.

¹⁵ UL L 190, 12.7.2006, str. 1.

¹⁶ UL L 244, 14.9.2001, str. 19.

¹⁷ UL L 185, 17.7.1999, str. 1.

¹⁸ UL L 332, 28.12.2000, str. 81.

Člen 48

Zaščitni in nadzorni ukrepi

Za zagotovitev pravilnega izvajanja tega sklepa lahko Unija sprejme zaščitne in nadzorne ukrepe iz Priloge VIII.

Poglavje 2

Ureditev za trgovino s storitvami in za ustanavljanje podjetij

Člen 49

Opredelitve

V tem poglavju:

- (a) „fizična oseba iz ČDO“ pomeni osebo, ki ima običajno prebivališče v ČDO in je državljan države članice ali ima pravni status, specifičen za posamezno ČDO. Ta opredelitev ne posega v pravice, pridobljene z državljanstvom Unije v smislu Pogodbe.
- (b) „pravna oseba iz ČDO“ pomeni pravno osebo v ČDO, ki je bila ustanovljena v skladu z zakonodajo, ki se uporablja v posamezni ČDO in ima registrirani sedež, glavno upravo ali glavni kraj poslovanja na ozemlju v tej ČDO; če ima ta pravna oseba v ČDO le registriran sedež ali centralno upravo, ne šteje za pravno osebo ČDO, razen če opravlja dejavnost, ki je dejansko in stalno povezana z gospodarstvom te države ali ozemlja;
- (c) se zadevne opredelitve iz sporazumov o gospodarskem povezovanju, navedene v členu 50(1), uporabljajo za obravnavo, odobreno med Unijo in ČDO.

Člen 50

Najugodnejša obravnava

- 1. V zvezi s kakršnimi koli ukrepi, ki vplivajo na trgovino s storitvami in ustanavljanje v gospodarskih dejavnostih:
 - (a) Unija odobri fizičnim in pravnim osebam iz ČDO obravnavo, ki ni nič manj ugodna od najugodnejše obravnave, ki se uporablja za podobne fizične in pravne osebe iz katere koli tretje države, s katero Unija sklepa ali je sklenila sporazum o gospodarskem povezovanju;
 - (b) posamezna ČDO odobri fizičnim in pravnim osebam iz Unije obravnavo, ki ni nič manj ugodna od najugodnejše obravnave, ki se uporablja za podobne fizične in pravne osebe iz katerega koli večjega tržnega gospodarstva, s katerim

sklene sporazum o gospodarskem povezovanju po začetku veljavnosti tega sklepa.

2. Obveznosti iz odstavka 1 tega člena ne veljajo za obravnavo, odobreno:
 - (a) v okviru notranjega trga, ki zahteva, da pogodbenice okvira znatno približajo svojo zakonodajo, da odstranijo nediskriminacijske ovire za pravico do ustanavljanja in trgovino s storitvami
 - (b) na podlagi ukrepov, ki določajo priznavanje kvalifikacij, dovoljenj ali previdnostnih ukrepov v skladu s členom VII Splošnega sporazuma o trgovini s storitvami ali Prilogo k navedenemu sporazumu o finančnih storitvah. To ne posega v posebne ukrepe ČDO na podlagi tega člena;
 - (c) na podlagi katerega koli mednarodnega sporazuma ali dogovora, ki se v celoti ali večinoma nanaša na obdavčevanje,
 - (d) v skladu z ukrepi, za katere se uporablja izjema po načelu države z največjimi ugodnostmi, navedena v skladu s členom II.2 Splošnega sporazuma o trgovini s storitvami.
3. Organi ČDO lahko za spodbujanje lokalnega zaposlovanja ali v podporo temu sprejmejo predpise za pomoč fizičnim osebam in lokalnim dejavnostim. V tem primeru organi ČDO o sprejetih predpisih uradno obvestijo Komisijo, da lahko o tem obvesti države članice.

Člen 51

Poklicne kvalifikacije

Za poklice zdravnik, zobozdravnik, babica, medicinska sestra/bolničar, farmacevt in veterinarski kirurg, Svet soglasno in na predlog Komisije sprejme seznam poklicnih kvalifikacij, specifičnih za prebivalce ČDO, ki jih priznavajo države članice.

NASLOV III

PODROČJA, POVEZANA S TRGOVINO

Poglavje 1

Trgovina in trajnostni razvoj

Člen 52

Splošno

Cilj trgovine in s trgovino povezanega sodelovanja v okviru pridružitve je prispevati k trajnostnem razvoju v njegovih gospodarskih, socialnih in okoljskih razsežnostih.

V tem okviru se strogosti domačih okoljskih ali delovnih zakonov in predpisov ČDO ne sme zmanjšati z namenom spodbujanja trgovine in naložb.

Člen 53

Okoljski standardi in standardi boja proti podnebnim spremembam v trgovini

1. Namen trgovine in s trgovino povezanega sodelovanja v okviru pridružitve je krepitev vzajemne podpore med trgovino ter okoljskimi politikami in obveznostmi. Pri trgovini in s trgovino povezanem sodelovanju v okviru pridružitve se upoštevajo načela mednarodnega okoljskega upravljanja in večstranskih okoljskih sporazumov.
2. Treba je uresničiti končni cilj Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (v nadaljnjem besedilu: UNFCCC) in njenega Kjotskega protokola. Sodelovanje temelji na razvoju prihodnjega mednarodnega okvira o podnebnih spremembah v skladu z akcijskim načrtom z Balijskega in izvajanju odločitev, ki izhajajo iz konferenc pogodbenic UNFCCC v zvezi z globalno temperaturo in cilji glede emisij.
3. Ukrepov za izvajanje večstranskih okoljskih sporazumov se ne uporablja na način, ki bi pomenil sredstvo za samovoljno ali neupravičeno diskriminacijo med partnerji ali prikrito omejevanje trgovine.

Člen 54

Delovni standardi v trgovini

1. Cilj pridružitve je spodbujati trgovino tako, da ta vodi k polni in produktivni zaposlenosti ter dostojnim delovnim pogojem za vse.

2. Mednarodno priznani temeljni delovni standardi, kakor so opredeljeni v ustreznih konvencijah Mednarodne organizacije dela, se upoštevajo in so vključeni v zakonodajo in prakso. Ti delovni standardi vključujejo zlasti spoštovanje svobode združevanja, pravice do kolektivnega pogajanja, odpravo vseh oblik prisilnega ali obveznega dela, odpravo najhujših oblik otroškega dela, minimalno starost za zaposlitev in nediskriminacijo pri zaposlovanju.
3. Kršitve temeljnih standardov dela se ne sme uveljavljati ali kako drugače uporabiti kot legitimno primerjalno prednost. Ti standardi se ne smejo uporabiti v protekcionistične namene.

Člen 55

Trajnostno trgovanje z ribiškimi proizvodi

Pridružitve lahko za namene spodbujanja trajnostnega upravljanja staležev rib vključuje sodelovanje v boju proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu in z njim povezanim trgovanju. Namen sodelovanja na tem področju je:

- (a) spodbujanje izvajanja ukrepov za boj proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu in z njim povezani trgovini v ČDO;
- (b) omogočanje sodelovanja med ČDO in regionalnimi organizacijami za upravljanje ribištva, zlasti glede na razvoj in učinkovito izvajanje nadzora in inšpekcijskih pregledov, pobud in ukrepov za učinkovito dolgoročno upravljanje ribištva in morskih ekosistemov.

Člen 56

Trajnostno trgovanje z lesom

V okviru pridružitve je sodelovanje na področju trgovine z lesom namenjeno spodbujanju trgovine z zakonito posekanim lesom. Takšno sodelovanje lahko vključuje dialog o regulativnih ukrepih ter izmenjavo informacij o ukrepih, ki jih narekuje trg, ali prostovoljnih ukrepih, kot so certificiranje gozdov ali politike zelenih javnih naročil.

Člen 57

Trajnostni razvoj trgovine

1. V okviru pridružitve bi bilo sodelovanje na področju trajnostnega razvoja mogoče uresničiti z:
 - (a) omogočanjem in spodbujanjem trgovine z okoljskim blagom in storitvami ter z blagom, ki prispeva k izboljšanju socialnih razmer v ČDO, in naložb v zvezi z njimi;
 - (b) omogočanjem odprave ovir v trgovini ali naložbe za blago in storitve, ki so še posebej pomembne za ublažitev posledic podnebnih sprememb, kot so

trajnostno obnovljiva energija in energetske učinkovite izdelke in storitve, vključno s sprejetjem okvirov politike za uporabo najboljših razpoložljivih tehnologij in s spodbujanjem uveljavitve standardov, ki upoštevajo okoljske in gospodarske potrebe in zmanjšujejo tehnične ovire v trgovini;

- (c) spodbujanjem trgovine z blagom, ki prispeva k socialnim razmeram in okolju prijaznim praksam, vključno z blagom, ki je predmet prostovoljnih sistemov zagotavljanja trajnosti, kot so programi pravične in etične trgovine, eko oznake ter programi certificiranja za proizvode naravnega izvora;
 - (d) spodbujanjem mednarodno priznanih načel in smernic na področju družbene odgovornosti gospodarskih družb, in spodbujanjem podjetij, ki na ozemlju ČDO delujejo za njihovo izvajanje;
 - (e) izmenjavo informacij in najboljših praks na področju družbene odgovornosti gospodarskih družb.
2. Pri načrtovanju in izvajanju ukrepov, katerih cilj je varstvo okolja in delovnih pogojev, ki lahko vplivajo na trgovino ali naložbe, Unija in ČDO upoštevajo razpoložljive znanstvene in tehnične informacije ter ustrezne mednarodne standarde, smernice ali priporočila, vključno s previdnostnim načelom.
3. Unija in ČDO pri razvoju, uvedbi in izvajanju kakršnih koli ukrepov, katerih cilj je varstvo okolja in delovnih pogojev, ki vplivajo na trgovino ali naložbe, uveljavljajo popolno preglednost.

Poglavje 2

Druga področja, povezana s trgovino

Člen 58

Tekoča plačila in pretok kapitala

1. Za nobena plačila v prosto zamenljivi valuti na tekoči račun plačilne bilance med prebivalci Unije in ČDO se ne sme določati omejitev.
2. Države članice in upravni organi ČDO v zvezi s transakcijami v kapitalski plačilni bilanci za neposredne naložbe v družbe, ustanovljene v skladu z zakonodajo sprejemne države članice, države ali ozemlja, ne uvedejo nobenih omejitev prostega pretoka kapitala, da bi zagotovili unovčenje in ponovno vrnitev premoženja, ustvarjenega s temi naložbami, ter katerega koli dobička, ki iz njih izhaja.
3. Unija in ČDO imajo pravico, da sprejmejo ukrepe iz členov 64, 65, 66, 75 in 215 Pogodbe o delovanju Evropske unije v skladu s pogoji, ki so smiselno določeni v tej prilogi.

4. Organi ČDO, zadevne države članice ali Unija nemudoma obvestijo drug drugega o vseh takih ukrepih in predložijo časovni raspored za njihovo odpravo, kakor hitro je mogoče.

Člen 59 *Politike konkurence*

Odprava izkrivljanja konkurence ob primernem upoštevanju različnih stopenj razvoja in ravni gospodarskih potreb vsake ČDO vključuje izvajanje lokalnih, nacionalnih ali regionalnih pravil in politik, vključno z nadzorom in, pod določenimi pogoji, s prepovedjo dogovorov med podjetji, sklepov združenj podjetij in usklajenih ravnanj podjetij, katerih cilj ali učinek je preprečitev, omejitev ali izkrivljanje konkurence. Taka prepoved se nanaša tudi na zlorabo prevladujočega položaja na ozemlju Unije ali ČDO s strani enega ali več podjetij.

Člen 60 *Varstvo pravic intelektualne lastnine*

1. Če je primerno, se v skladu z najvišjimi mednarodnimi standardi za namene zmanjšanja izkrivljanja in motenj dvostranske trgovine zagotovi ustrezna in učinkovita raven varstva pravic intelektualne lastnine, vključno s sredstvi za uveljavljanje teh pravic.
2. V okviru pridružitve se lahko sodelovanje na tem področju nanaša na pripravo zakonov in predpisov za varstvo in uveljavljanje pravic intelektualne lastnine, preprečevanje zlorab takih pravic s strani imetnikov pravic in kršitev teh pravic s strani konkurentov ter podporo za regionalne organizacije za intelektualno lastnino, ki so vključene v uveljavljanje in varstvo, vključno z usposabljanjem osebja.

Člen 61 *Tehnične ovire v trgovini*

Pridružitev lahko vključuje sodelovanje na področjih tehničnih predpisov za blago, standardizacijo, ugotavljanje skladnosti, akreditacijo, nadzor trga in zagotavljanje kakovosti, z namenom odstranitve nepotrebnih tehničnih ovir v trgovini med Unijo in ČDO in zmanjšanja razlik na teh področjih.

Člen 62 *Potrošniška politika, varovanje zdravja potrošnikov in trgovina*

V okviru pridružitve lahko sodelovanje na področju potrošniške politike, varovanja zdravja potrošnikov in trgovine vključuje pripravo zakonov in predpisov na področju potrošniške politike in varstva zdravja potrošnikov, z namenom preprečevanja nepotrebnih ovir v trgovini.

Člen 63

Sanitarni in fitosanitarni ukrepi

V okviru združenja je cilj sodelovanja na področju sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov:

- (a) omogočati trgovino med Unijo in ČDO kot celoto ter med ČDO in tretjimi državami, ob tem pa varovati zdravje in življenje ljudi, živali in rastlin v skladu s Sporazumom STO o uporabi sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov;
- (b) obravnavati težave, ki izhajajo iz sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov;
- (c) zagotavljati preglednost glede sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov, ki se uporabljajo za trgovino med Unijo in ČDO;
- (d) spodbujati uskladitve ukrepov z mednarodnimi standardi, v skladu s Sporazumom STO o uporabi sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov;
- (e) podpreti učinkovito sodelovanje ČDO v organizacijah, ki določajo mednarodne sanitarne in fitosanitarne standarde;
- (f) spodbujati posvetovanja in izmenjave med ČDO ter evropskimi inštituti in laboratoriji;
- (g) vzpostaviti in krepiti tehnične zmogljivosti ČDO za izvajanje in spremljanje sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov;
- (h) spodbujati prenos tehnologije na področju sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov.

Člen 64

Prepoved zaščitnih ukrepov

Določbe poglavij 1 in 2 se ne uporabljajo kot sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikritega omejevanja trgovine.

Poglavje 3

Monetarne in davčne zadeve

Člen 65

Davčna izjema

1. Ne glede na določbe člena 66 se načelo največjih ugodnosti, odobreno v skladu z določbami tega sklepa, ne uporablja za davčne ugodnosti, ki jih države članice ali organi ČDO že zagotavljajo ali jih bodo lahko zagotavljali v prihodnosti na podlagi sporazumov o preprečevanju dvojnega obdavčevanja ali drugih davčnih ureditev ali veljavne domače davčne zakonodaje.

2. Ničesar v tem sklepu ni mogoče razlagati kot oviro, da se na podlagi davčnih določb sporazumov o preprečevanju dvojne obdavčitve ali drugih davčnih ureditev ali veljavne domače davčne zakonodaje sprejme ali izvede kateri koli ukrep, katerega cilj je preprečiti davčne goljufije ali izogibanje plačevanju davkov ali davčne utaje.
3. Ničesar v tem sklepu ni mogoče razlagati kot oviro, da bi ustrezni pristojni organi pri uporabi relevantnih določb svoje davčne zakonodaje razlikovali med davkoplačevalci, ki niso v enakem položaju, zlasti glede kraja njihovega stalnega prebivališča ali glede kraja, kjer so naložili svoj kapital.

Člen 66

Davčni in carinski postopki za pogodbe, ki jih financira Unija

1. ČDO za pogodbe, ki jih financira Unija, uporabljajo davčne in carinske postopke, ki niso manj ugodni od tistih, ki jih uporabljajo za državo članico, s katero je posamezen ČDO povezan, ali za države, ki jim je odobren status države z največjimi ugodnostmi, ali za mednarodne razvojne organizacije, s katerimi so povezani, če je to obravnavanje najbolj ugodno.
2. Ob upoštevanju odstavka 1 se za pogodbe, ki jih financira Unija, uporabljajo naslednji postopki:
 - (a) v upravičenem ČDO se za pogodbo ne uporabljajo kolki ali pristojbine za registracijo ali davščine z enakim učinkom ne glede na to, ali te dajatve že obstajajo ali bodo uvedene v prihodnosti; vendar se te pogodbe registrirajo v skladu z veljavno zakonodajo v ČDO, pri čemer se za opravljeno storitev lahko zaračuna ustrezna pristojbina;
 - (b) dobiček in/ali prihodek, ki izhaja iz izvedbe pogodb, je obdavčljiv na podlagi notranje davčne ureditve upravičenega ČDO, pod pogojem, da ima fizična ali pravna oseba, ki ta dobiček in/ali prihodek doseže, stalni kraj poslovanja v tem ČDO ali da izvedba pogodbe traja dlje od šest mesecev;
 - (c) podjetja, ki morajo uvoziti opremo za izvedbo gradbenih pogodb na svojo zahtevo, izkoristijo sistem začasnega dovoljenja za vstop, kakor je določen z zakonodajo upravičenega ČDO v zvezi s to opremo;
 - (d) za profesionalno opremo, ki je potrebna za opravljanje nalog, opredeljenih v pogodbi o opravljanju storitev, se dovoli začasni vstop v upravičeni ČDO brez davčnih, uvoznih in carinskih dajatev ter drugih dajatev z enakim učinkom, če te pristojbine in dajatve ne predstavljajo nadomestila za opravljene storitve;
 - (e) uvoz v upravičeni ČDO na podlagi dobavnih pogodb se dovoli brez carinskih ali uvoznih dajatev, davkov ali davščin z enakim učinkom. Pogodbe za dobave blaga, ki izvira iz zadevnega ČDO, se sklenejo na podlagi cene dobavljenega blaga franko tovarna, h kateri se lahko doda tista notranja davščina, ki se lahko uporablja za to dobavljeno blago v zadevnem ČDO;
 - (f) za goriva, maziva in ogljikovodikova veziva ter na splošno vse materiale, ki se uporabljajo pri izvedbi gradbenih pogodb, se šteje, da so kupljeni na lokalnem

trgu in za njih veljajo davčni predpisi, ki se uporabljajo v okviru veljavne zakonodaje v upravičenem ČDO;

- (g) osebni ali gospodinjiski predmeti, ki jih za lastno uporabo uvažajo fizične osebe, razen lokalno zaposlenega osebja, ki jim je zaupano opravljanje nalog, opredeljenih v pogodbi o opravljanju storitev, in njihovi družinski člani, so v mejah veljavne zakonodaje upravičenega ČDO oproščeni carin ali uvoznih dajatev, davkov ali drugih davščin z enakim učinkom.
3. Za vse pogodbene zadeve, ki niso zajete v odstavkih 1 in 2, se še naprej uporablja zakonodaja zadevnega ČDO.

Poglavje 4

Razvoj trgovinskih zmogljivosti

Člen 67

Splošno

Da bi se zagotovilo, da ČDO pridobijo največjo korist na podlagi določb tega sklepa in da lahko sodelujejo v najboljših možnih pogojih na notranjem trgu Unije, kakor tudi regionalnih, podregionalnih in mednarodnih trgih, je cilj pridružitve prispevati k razvoju trgovinskih zmogljivosti ČDO, in sicer:

- (a) s povečanjem konkurenčnosti ČDO, samozadostnosti in gospodarske prožnosti, namreč s povečanjem raznolikosti, vrednosti in obsega trgovine ČDO z blagom in storitvami ter s krepitvijo sposobnosti ČDO za privabljanje zasebnih naložb v raznih sektorjih gospodarske dejavnosti;
- (b) z izboljšanjem sodelovanja v trgovini z blagom in storitvami ter na področju ustanavljanja med ČDO in sosednjimi državami.

Člen 68

Trgovinski dialog, sodelovanje in razvoj zmogljivosti

V okviru pridružitve lahko trgovinski dialog, sodelovanje in pobude za razvoj zmogljivosti vključujejo:

- (a) krepitev zmogljivosti ČDO za oblikovanje in izvajanje politik, potrebnih za razvoj trgovine z blagom in storitvami;
- (b) spodbujanje prizadevanj ČDO za vzpostavitev ustrezne pravnih, regulativnih in institucionalnih okvirov ter potrebnih upravnih postopkov;
- (c) spodbujanje razvoja zasebnega sektorja, zlasti MSP;

- (d) omogočanje razvoja trga in proizvodov, vključno z izboljšanjem kakovosti proizvodov;
- (e) prispevanje k razvoju človeških virov in poklicnih znanj v zvezi s trgovino z blagom in storitvami;
- (f) krepitev zmogljivosti poslovnih posrednikov za zagotavljanje storitev podjetjem v ČDO, ki so pomembne za njihove izvozne dejavnosti, kot so informacije o stanju na trgu;
- (g) prispevanje k ustvarjanju poslovnega ozračja, ki spodbuja naložbe.

Poglavje 5

Sodelovanje na področju finančnih storitev in davčnih zadev

Člen 69

Sodelovanje glede mednarodnih finančnih storitev

Za spodbujanje stabilnosti, celovitosti in preglednosti svetovnega finančnega sistema pridružitve lahko vključuje sodelovanje na področju mednarodnih finančnih storitev. Takšno sodelovanje lahko zajema:

- (a) zagotavljanje učinkovitega in ustreznega varstva vlagateljev in drugih uporabnikov finančnih storitev;
- (b) preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma ter boj proti njima;
- (c) spodbujanje sodelovanja med različnimi akterji finančnega sistema, vključno z regulatorji in nadzorniki;
- (d) vzpostavitev neodvisnih in učinkovitih mehanizmov za nadzor finančnih storitev.

Člen 70

Zbliževanje pravnih ureditev na področju finančnih storitev

Unija in ČDO spodbujajo približevanje pravnih ureditev priznanim mednarodnim standardom za regulacijo in nadzor na področju finančnih storitev, in sicer: „Temeljno načelo za učinkovit bančni nadzor“ Baselskega odbora za bančni nadzor, „Temeljna načela zavarovanja“ Mednarodnega združenja zavarovalnih nadzornikov, „Cilji in načela ureditve vrednostnih papirjev“ Mednarodnega združenja nadzornikov trga vrednostnih papirjev, „Sporazum o izmenjavi informacij v davčnih zadevah“ Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj, „Poročilo o preglednosti in izmenjavi informacij za davčne namene“ skupine G-20, „Ključne lastnosti učinkovitih shem za reševanje finančnih institucij“ Odbora za finančno stabilnost, in „Štirideset priporočil o pranju denarja in Devet posebnih priporočil o financiranju terorizma“ Projektne skupine za finančno ukrepanje.

Unija in ČDO spodbujajo tudi približevanje zakonodaje ČDO zakonodaji Unije na področju finančnih storitev.

Člen 71

Sodelovanje med regulatornimi in nadzornimi organi

Unija in ČDO spodbujajo sodelovanje med ustreznimi regulatornimi in nadzornimi organi, vključno z izmenjavo informacij, izmenjavo strokovnega znanja o finančnih trgih in druge take ukrepe. Posebna pozornost je namenjena razvoju upravne zmogljivosti teh organov, med drugim tudi z izmenjavo osebja in njegovim skupnim usposabljanjem.

Člen 72

Sodelovanje v davčnih zadevah

Unija in ČDO spodbujajo sodelovanje na davčnem področju, da bi olajšali pobiranje zakonitih davčnih prihodkov in razvili ukrepe za učinkovito izvajanje načel dobrega upravljanja na davčnem področju, vključno s preglednostjo, izmenjavo informacij in pošteno davčno konkurenco.

Del 4

Instrumenti za trajnostni razvoj

Poglavje 1

Splošne določbe

Člen 73

Splošni cilji

Unija prispeva k doseganju splošnih ciljev pridružitve z zagotavljanjem:

- (a) ustreznih finančnih sredstev in primerne tehnične pomoči, namenjenih krepitvi zmogljivosti ČDO za oblikovanje in izvajanje strateških in regulativnih okvirov;
- (b) dolgoročnega financiranja za spodbujanje gospodarske rasti zasebnega sektorja.

Člen 74

Opredelitve

V tem sklepu se uporablja naslednja opredelitev pojmov:

„programljiva pomoč“ pomeni nepovratno pomoč v okviru Evropskega razvojnega sklada, dodeljeno ČDO za financiranje teritorialnih ali regionalnih strategij ter prednostnih nalog, določenih v programskih dokumentih.

„načrtovanje programov“ pomeni postopek organiziranja, odločanja in dodeljevanja okvirnih finančnih sredstev, namenjenih izvajanju ukrepov za doseganje ciljev pridružitve glede trajnostnega razvoja ČDO na večletni osnovi na posameznih področjih iz dela 2 tega sklepa.

„programski dokument“ pomeni dokument, ki določa strategijo, prednostne naloge in ureditve ČDO in v katerem so jasno izraženi cilji ČDO v okviru njihovega trajnostnega razvoja, da bi se lahko uresničevali cilji pridružitve.

„razvojni načrti“ iz člena 82 tega sklepa pomenijo skladen niz ukrepov, ki jih opredelijo in financirajo izključno ČDO v okviru svojih politik in strategij razvoja, ter tistih, dogovorjenih med ČDO in državo članico, s katero je povezan.

„ozemeljska dodelitev sredstev“, je znesek, dodeljen posameznemu ČDO za programljivo pomoč v okviru Evropskega razvojnega sklada za financiranje ozemeljske strategije in prednostnih nalog, določenih v programskih dokumentih.

„regionalna dodelitev sredstev“ je znesek, dodeljen za programljivo pomoč v okviru Evropskega razvojnega sklada za financiranje strategij regionalnega sodelovanja ali tematskih prednostnih nalog, ki so skupne več ČDO in določene v programskih dokumentih.

„sklep o financiranju“ je akt Komisije, s katerim ta podrobno opredeli finančne prispevke Unije in dovoli dodelitev finančne pomoči iz Evropskega razvojnega sklada.

Člen 75

Načela finančnega sodelovanja

1. Finančna pomoč Unije temelji na načelih partnerstva, prevzemanja odgovornosti, prilagajanja ozemeljskim sistemom, dopolnjevanja in subsidiarnosti.
2. Dejavnosti, ki se financirajo v okviru tega sklepa, so lahko v obliki programljive ali neprogramljive pomoči.
3. Finančna pomoč Unije:
 - (a) se izvaja ob ustreznem upoštevanju različnih geografskih, socialnih in kulturnih značilnosti ČDO ter njihovega posebnega potenciala;
 - (b) zagotavlja, da se pretok virov uresničuje na predvidljivi in redni osnovi;
 - (c) je prožna in prilagojena razmeram v vsaki ČDO;
 - (d) se izvaja v popolni skladnosti z zadevnimi institucionalnimi, pravnimi in finančnimi pooblastili vsake partnerice.
4. Upravni organi zadevne ČDO so odgovorni za izvajanje postopkov brez poseganja v pooblastila Komisije, da se zagotovi dobro finančno poslovanje uporabe sredstev Unije.

Poglavje 2

Finančni viri

Člen 76

Viri financiranja

ČDO so upravičeni do naslednjih virov financiranja:

- (a) sredstev, dodeljenih ČDO v okviru notranjega sporazuma med državami članicami Unije o ustanovitvi 11. Evropskega razvojnega sklada (ERS);
- (b) programov in instrumentov Unije, določenih v splošnem proračunu Unije;

- (c) skladov, ki jih upravlja Evropska investicijska banka v okviru lastnih sredstev Evropske investicijske banke, in sredstev, dodeljenih Skladu ERS za spodbujanje naložb v skladu s pogoji, določenimi v notranjem sporazumu med državami članicami Unije o ustanovitvi 11. ERS.

Poglavje 3

Posebne določbe za finančno pomoč v okviru 11. ERS

Člen 77

Vsebina in področje uporabe

V okviru strategije in prednostnih nalog, ki jih določijo zadevni ČDO na lokalni ali regionalni ravni, in brez poseganja v humanitarno in nujno pomoč, se finančna podpora lahko dodeli za naslednje dejavnosti, ki pomagajo pri doseganju ciljev iz tega sklepa:

- (a) sektorske politike in reforme ter projekte, ki so z njimi usklajeni;
- (b) institucionalni razvoj, vzpostavljanje zmogljivosti in vključevanje okoljskih vidikov;
- (c) tehnično sodelovanje;
- (d) dodatno podporo ob nihanju prihodkov od izvoza blaga in storitev iz člena 81.

Člen 78

Humanitarna in nujna pomoč

1. Humanitarna in nujna pomoč se dodeli ČDO, ki se spopadajo s hujšimi gospodarskimi in socialnimi težavami izjemne narave, izhajajočimi iz naravnih nesreč ali izjemnih okoliščin s podobnimi posledicami. Humanitarna in nujna pomoč se zagotavlja toliko časa, kolikor je potrebno za obvladovanje nujnih problemov, ki izhajajo iz teh razmer.

Humanitarna in nujna pomoč se dodeli izključno na osnovi potreb in interesov žrtev nesreče.

2. Namen humanitarne in nujne pomoči je:

- (a) reševati človeška življenja v času kriz in v razmerah po krizi;
- (b) prispevati k financiranju in dostavi humanitarne pomoči in k neposrednem dostopu vseh predvidenih upravičencev do nje s pomočjo vseh logističnih sredstev, ki so na voljo;

- (c) izvajanje kratkoročne sanacije in obnove, da se žrtvam omogoči minimalno raven družbenogospodarske integracije in se čim hitreje vzpostavijo pogoji za nadaljevanje razvoja na podlagi dolgoročnih ciljev;
 - (d) reševanje težav, ki izhajajo iz razseljenosti ljudi (begunci, razseljene osebe in povratniki) zaradi naravnih nesreč ali nesreč, ki jih povzroči človek, da bi za tako dolgo, kot je potrebno, zadovoljili vse potrebe beguncev in razseljenih oseb (ne glede na to, kje se nahajajo) in omogočili ukrepe za njihovo prostovoljno vrnitev in reintegracijo v njihovi matični državi;
 - (e) pomoč ČDO pri vzpostavljanju kratkoročnih mehanizmov za preprečevanje naravnih nesreč in pripravljenost nanje, vključno s sistemi napovedovanja in zgodnjega opozarjanja, s ciljem zmanjšati posledice nesreč.
- 3. Podobno se lahko pomoč dodeli ČDO, ki sprejmejo begunce ali povratnike zaradi zadovoljevanja akutnih potreb, ki jih nujna pomoč ne zajema.
 - 4. Pomoč, ki se zagotovi skladno s tem členom, se financira iz proračuna Unije. Vendar se, poleg financiranja iz zadevne proračunske postavke, izjemoma lahko financira iz dodelitev, ki so opredeljene v Prilogi II.
 - 5. Ukrepi humanitarne in nujne pomoči se izvajajo na zahtevo prizadetega ČDO, Komisije, države članice, s katero je zadevni ČDO povezan, mednarodnih organizacij ali lokalnih ali mednarodnih nevladnih organizacij. Ta pomoč se upravlja in izvaja po postopkih, ki zagotavljajo hitro, prožno in učinkovito ukrepanje.

Člen 79

Razvoj zmogljivosti

- 1. Finančna pomoč se uporablja za podporo ČDO pri razvoju potrebnih zmogljivosti za opredelitev, izvajanje in spremljanje ozemeljskih in/ali regionalnih strategij in ukrepov za doseganje splošnih ciljev na področjih sodelovanja, navedena v delih 2 in 3.
- 2. Unija podpira prizadevanja ČDO za razvoj zanesljivih statističnih podatkov o teh področjih.

Člen 80

Tehnična pomoč

- 1. Na pobudo Komisije se študije ali ukrepi tehnične pomoči lahko financirajo, da se zagotovi priprava, spremljanje, vrednotenje in nadzor, ki so potrebni za izvedbo tega sklepa in njegovo celotno oceno. Tehnična pomoč, ki se zagotavlja lokalno, se izvaja v vseh primerih v skladu s pravili, ki se uporabljajo za decentralizirano finančno upravljanje.
- 2. Na pobudo ČDO se študije ali ukrepi tehnične pomoči lahko financirajo v povezavi z izvajanjem dejavnosti, ki so predvidene v programskih dokumentih. Komisija se

lahko odloči za financiranje teh ukrepov bodisi iz programljive pomoči bodisi iz sredstev za ukrepe tehničnega sodelovanja.

Člen 81

Dodatna podpora ob nihanju prihodkov od izvoza

1. Za omilitev nasprotnih učinkov katerega koli kratkoročnega nihanja pri izvoznih prihodkih, zlasti v kmetijskih in rudarskih panogah, ki bi lahko ogrozilo doseganje razvojnih ciljev zadevnih ČDO, se v okviru dodelitve sredstev iz Priloge II vzpostavi sistem dodatne podpore.
2. Namen podpore ob kratkoročnem nihanju izvoznih prihodkov je zaščititi makroekonomske in panožne reforme in politike, ki so ogrožene zaradi zmanjšanja prihodka, ter popraviti škodljive učinke nestabilnosti prihodkov od izvoza, zlasti od kmetijskih in rudarskih proizvodov.

Odvisnost gospodarstev ČDO od izvoza, zlasti v kmetijski in rudarski panogi, se upošteva pri dodelitvi sredstev iz Priloge V. V tem okviru so odročni ČDO iz Priloge I deležni ugodnejše obravnave v skladu z merili iz Priloge V.
3. Dodatna sredstva se zagotovijo v skladu s posebnimi modalitetami podpornih mehanizmov, kakor so določeni v Prilogi V.
4. Unija zagotovi tudi podporo shemam zavarovanja na tržni osnovi, zasnovanim za ČDO, ki se poskušajo zaščititi pred nevarnostjo nihanja prihodkov od izvoza.

Člen 82

Načrtovanje programov

1. Za namene tega sklepa programljiva pomoč temelji na programskem dokumentu.
2. V programskem dokumentu se lahko upoštevajo ozemeljski razvojni načrti ali drugi načrti, dogovorjeni med ČDO in državami članicami, s katerimi so povezani.
3. V skladu s členom 9 organi ČDO prevzamejo glavno odgovornost za oblikovanje strategij, prednostnih nalog in ureditev s pripravo programskih dokumentov v sodelovanju s Komisijo in državo članico, s katero je ČDO povezan.
4. Upravni organi ČDO so odgovorni za:
 - (a) določitev svojih prednostnih nalog, na katerih temelji strategija;
 - (b) oblikovanje predlogov projektov in programov, ki se predložijo Komisiji in preučijo skupaj z njo.
5. Upravni organi ČDO in Komisija so skupaj odgovorni za odobritev programskega dokumenta.

6. Komisija sprejme sklep o financiranju, ki ustreza programskemu dokumentu, v skladu s postopkom iz člena 84.
7. Postopek iz člena 84 se uporablja tudi za temeljite preglede, ki občutno spremenijo vsebino načrtovanih programov in ustrezni sklep o financiranju. Ne uporablja se za nebistvene spremembe, kot so tehnična prilagoditev in povečanje oziroma zmanjšanje obsega začetnih finančnih sredstev za manj kot 20 %, pod pogojem, da te spremembe ne vplivajo na prednostna področja in cilje, določene v programskem dokumentu. Odbor, predviden v členu 84, se obvesti o takih nebistvenih spremembah v enem mesecu po uvedbi teh sprememb.

Člen 83

Izvajanje

1. Komisija sredstva 11. ERS v ČDO izvrši na načine, določene v finančni uredbi 11. ERS in v skladu s pogoji, določenimi v tem sklepu in njegovih izvedbenih ukrepih. V ta namen z ustreznimi organi ČDO sklene sporazume o financiranju.
2. Upravni organi ČDO so odgovorni za:
 - (a) pripravo, pogajanja in sklepanje pogodb;
 - (b) izvajanje in upravljanje projektov in programov;
 - (c) nadaljevanje projektov in programov ter zagotovitev njihove vzdržnosti.
3. Zadevni upravni organi ČDO in Komisije so skupno odgovorni za:
 - (a) zagotavljanje enakih pogojev za udeležbo pri razpisih za zbiranje ponudb in pri sklepanju pogodb;
 - (b) spremljanje in oceno učinkov ter rezultatov projektov in programov;
 - (c) zagotovitev ustrezne, hitre ter učinkovite izvedbe projektov in programov.

Člen 84

Odbor ERS-ČDO

1. Komisiji po potrebi pomaga odbor, ki se ustanovi na podlagi Notranjega sporazuma o 11. ERS.
2. Ta odbor se pri izvajanju pooblastil, ki so mu poverjena s tem sklepom, imenuje „Odbor ERS-ČDO“. Postopki odbora iz Notranjega sporazuma se uporabljajo za Odbor ERS-ČDO.
3. Odbor osredotoči svoje delo na bistvena vprašanja sodelovanja na ravni ČDO in na regionalni ravni. Zaradi koherentnosti, koordinacije in dopolnjevanja Odbor spremlja uresničevanje programskih dokumentov.

4. Odbor da svoje mnenje o:
 - (a) osnutkih programskih dokumentov in katerih koli njihovih spremembah;
 - (b) sklepih o financiranju za izvajanje tega dela Sklepa.
5. Predstavnik Komisije predloži odboru osnutek ukrepov, ki jih je treba sprejeti. Odbor da svoje mnenje o osnutku v roku, ki ga določi njegov predsednik. Mnenje se sprejme z večino, ki je določena v členu 8 Notranjega sporazuma. Glasovi predstavnikov držav članic v odboru se tehtajo na način, ki je določen v odstavku 2 navedenega člena. Predsednik ne glasuje.
6. Komisija sprejme ukrepe s takojšnjo veljavnostjo. Vendar če ti niso v skladu z mnenjem odbora, jih Komisija nemudoma sporoči Svetu. V tem primeru lahko Komisija za dobo največ treh mesecev od dne takega sporočila odloži uporabo ukrepov, za katere se je odločila.
7. Svet lahko z večino in v skladu s tehtanjem glasov iz odstavka 5 v roku iz odstavka 6 sprejme drugačno odločitev.
8. Komisija obvesti odbor o spremljanju izvajanja, vrednotenju in spremembi programskih dokumentov.
9. Za izvajanje 11. ERS se uporabljajo ustrezne določbe Notranjega sporazuma o ustanovitvi 11. ERS.

Člen 85

Zaščita finančnih interesov Unije in finančni nadzor

1. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da so pri izvajanju ukrepov, ki se financirajo na podlagi tega sklepa, finančni interesi Unije zaščiteni z izvajanjem preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in drugemu protipravnemu ravnanju ter z učinkovitim preverjanjem, ob odkritju nepravilnosti pa z izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kaznimi.
2. Komisija in Računsko sodišče lahko opravita revizije na podlagi dokumentacije in na kraju samem pri vseh prejemnikih donacij, izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije.

Evropski urad za boj proti goljufijam lahko opravi preglede in inšpekcije na kraju samem pri gospodarskih subjektih, ki jih neposredno ali posredno zadeva takšno financiranje, v skladu s postopki iz Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96¹⁹, da bi ugotovil, ali je v povezavi s sporazumom ali sklepom o donaciji ali pogodbo o financiranju s strani Unije prišlo do goljufije, korupcije ali katerega koli drugega protipravnega ravnanja.

¹⁹ UL L 292, 15.11.1996, str. 2.

Ne glede na prvi in drugi pododstavek se v sporazumih s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, sporazumih o donacijah, sklepih o donacijah in pogodbah, ki izhajajo iz izvajanja tega sklepa, Komisija, Računsko sodišče in Evropski urad za boj proti goljufijam izrecno pooblastijo za opravljanje takšnih revizij ter pregledov in inšpekcij na kraju samem v skladu z ustrezno finančno uredbo ERS.

3. ČDO nosijo glavno odgovornost za finančni nadzor sredstev Unije. Kadar je primerno, se ta nadzor izvaja v koordinaciji z državo članico, s katero je ČDO povezan, skladno z veljavno nacionalno zakonodajo.
4. Komisija je odgovorna:
 - (a) za zagotavljanje sistemov upravljanja in nadzora in njihovega pravilnega delovanja v zadevnem ČDO za zagotovitev ustrezne in učinkovite uporabe sredstev Unije;
 - (b) v primeru nepravilnosti za pošiljanje priporočil ali zahtevkov za korektivne ukrepe za odpravo teh nepravilnosti in popravo vsake ugotovljene pomanjkljivosti pri upravljanju.
5. Komisija, posamezen ČDO in, če je primerno, država članica, s katero je ČDO povezan, sodelujejo na podlagi upravnih dogovorov v okviru sej, ki se skličejo enkrat na leto ali na dve leti zaradi usklajevanja programov, metodologij in izvajanja nadzora.
6. Glede finančnih popravkov:
 - (a) je ČDO prvi odgovoren za odkritje in popravo finančnih nepravilnosti;
 - (b) vendar v primeru pomanjkljivosti pri zadevnem ČDO ukrepa Komisija, če ČDO ne popravi stanja in če so prizadevanja za sklenitev dogovora neuspešna, in sicer tako, da zmanjša ali prekliče preostali znesek celotne dodelitve sredstev v skladu s sklepom o financiranju v okviru programskega dokumenta.

Poglavje 4

Načela upravičenosti

Člen 86

Upravičenost do ozemeljskega financiranja

1. Javni organi ČDO so upravičeni do finančne pomoči iz tega sklepa.
2. S soglasjem organov zadevnih ČDO so do finančne pomoči iz tega sklepa upravičeni tudi naslednji subjekti ali organi:

- (a) lokalne, nacionalne in/ali regionalne javne ali poljavne agencije, službe ali lokalni upravni organi ČDO in zlasti njihove finančne institucije in razvojne banke;
- (b) družbe in podjetja iz ČDO in iz regionalnih skupin;
- (c) gospodarske družbe in podjetja države članice, tako da poleg svojega lastnega prispevka dobijo možnost izvajanja gospodarskih projektov na ozemlju posamezne ČDO;
- (d) finančni posredniki iz ČDO ali Unije, ki spodbujajo in financirajo zasebne naložbe v ČDO;
- (e) akterji decentraliziranega sodelovanja in drugi nevladni akterji iz ČDO in Unije, da bi omogočili izvajanje gospodarskih, kulturnih, socialnih ter izobraževalnih projektov in programov v ČDO v okviru decentraliziranega sodelovanja iz člena 11.

Člen 87

Upravičenost do regionalnega financiranja

1. Regionalna dodelitev sredstev se uporabi za dejavnosti, ki koristijo in vključujejo:
 - (a) enega ali več ČDO;
 - (b) enega ali več ČDO in eno ali več najbolj oddaljenih regij iz člena 349 Pogodbe;
 - (c) enega ali več ČDO in eno ali več sosednjih držav AKP in/ali držav, ki niso AKP;
 - (d) enega ali več ČDO, eno ali več najbolj oddaljenih regij in eno ali več držav AKP in/ali držav, ki niso AKP;
 - (e) eno ali več regionalnih ustanov, katerih člani so ČDO;
 - (f) enega ali več ČDO in eno ali več regionalnih ustanov, katerih članice so ČDO, države AKP ali ena ali več najbolj oddaljenih regij.
 - (g) ČDO in Unijo kot celoto.
2. Financiranje za omogočanje udeležbe držav AKP, najbolj oddaljenih regij in drugih držav je dodatno glede na finančna sredstva, dodeljena ČDO v skladu s tem sklepom.
3. Sodelovanje držav AKP, najbolj oddaljenih regij in drugih držav v programih, vzpostavljenih v skladu s tem sklepom, se predvideva samo če:
 - (a) osrednji del projektov in programov, financiranih iz večletnega finančnega okvira sodelovanja, ostane v posameznem ČDO;
 - (b) v okviru finančnih instrumentov EU obstajajo enakovredne določbe;

(c) se spoštuje načelo sorazmernosti.

4. Ustrezni ukrepi bodo omogočili ustrezen enak delež financiranja posojil iz ERS in proračuna Unije za financiranje projektov sodelovanja med ČDO, državami AKP, najbolj oddaljenimi regijami ter drugimi državami, zlasti s poenostavljenimi mehanizmi za skupno upravljanje takih projektov.

Člen 88

Upravičenost do programov Unije

1. Fizične osebe iz posameznega ČDO, kakor so opredeljene v členu 49, in kjer je primerno, ustrezni javni in/ali zasebni organi ter institucije v posameznem ČDO, so upravičeni do sodelovanja v vseh programih Unije in do financiranja iz njih v skladu s pravili in cilji programov ter ureditvami, ki se uporabljajo v državi članici, s katero je posamezen ČDO povezan.
2. ČDO so upravičeni tudi do podpore v okviru programov Unije za sodelovanje z drugimi državami, zlasti državami v razvoju, ob upoštevanju pravil, ciljev in ureditev iz teh programov.

Del 5

Končne določbe

Člen 89

Prenos pooblastila na Komisijo

1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov, ki dopolnjujejo pravila iz tega sklepa, in sicer v 12 mesecih od začetka njegove veljavnosti, in spreminjajo dodatke Priloge VI za namene upoštevanja tehnološkega razvoja in sprememb v carinski zakonodaji, v skladu s postopkom iz člena 90.
2. Dodatne določbe vključujejo:
 - (a) postopek za načrtovanje programov;
 - (b) postopke in merila za spremljanje izvajanja, revizijo, vrednotenje, pregled in izvajanje načrtovanja programov iz tega sklepa, vključno s pripravo periodičnih ali drugih poročil;
 - (c) podrobna pravila za izvajanje finančnih popravkov iz člena 85.

Člen 90

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov se prenese na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo iz člena 89 se Komisiji podeli za nedoločen čas od začetka veljavnosti tega sklepa.
3. Pooblastilo iz člena 89 lahko Svet kadar koli prekliče. S sklepom o preklicu pooblastila pooblastilo iz navedenega sklepa preneha. Sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na dan, ki je v njem naveden. Na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov ne vpliva.
4. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o tem uradno obvesti Svet.
5. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 89, začne veljati le, če mu Svet v dveh mesecih od dne, ko je bil o tem uradno obveščen, ne nasprotuje ali če pred iztekom tega roka obvesti Komisijo, da mu ne bo nasprotoval. Na pobudo Sveta se ta rok podaljša za dva meseca.

Člen 91

Sprememba statusa

Svet v skladu s Pogodbo odloča o vseh potrebnih prilagoditvah tega sklepa, kadar:

- (a) posamezen ČDO postane neodvisen;
- (b) posamezen ČDO odstopi od pridružitve;
- (c) posamezen ČDO postane najbolj oddaljena regija;
- (d) najbolj oddaljena regija postane ČDO.

Člen 92

Razveljavitev

Sklep Sveta 2001/822/ES se razveljavi. Sklicevanja na razveljavljeni sklep se razumejo kot sklicevanja na ta sklep.

Člen 93

Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati 1. januarja 2014.

Priloga VI se uporablja, kot je določeno v členu 65 navedene priloge.

Člen 94

Objava

Ta sklep se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*

PRILOGA I

SEZNAM ODROČNIH ČEZMORSKIH DRŽAV IN OZEMELJ

- Falklandski otoki;
- Sveta Helena, Ascension, Tristan da Cunha;
- Saint Pierre in Miquelon.

PRILOGA II

FINANČNA POMOČ UNIJE: 11. EVROPSKI RAZVOJNI SKLAD

Člen 1

Razdelitev sredstev med različne instrumente

1. Za namene tega sklepa se skupni znesek finančne pomoči EU v višini [343,4 milijona] EUR v okviru 11. ERS, ki je določen z Notranjim sporazumom o uvedbi 11. ERS, za sedemletno obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020 razporedi na naslednji način:
 - (a) [330,4 milijona] EUR v obliki nepovratnih sredstev za programljivo podporo za dolgoročni razvoj, humanitarno pomoč, nujno pomoč, pomoč za begunce in dodatno podporo ob nihanju prihodkov od izvoza ter podporo za regionalno sodelovanje in integracijo;
 - (b) [5 milijonov] EUR za financiranje subvencij obresti in tehnične pomoči v okviru investicijskih skladov ČDO iz Priloge IV;
 - (c) [8 milijonov] EUR za študije ali ukrepe tehnične pomoči v skladu s členom 79 tega sklepa in za splošno ovrednotenje tega sklepa, ki ga je treba opraviti najpozneje štiri leta pred iztekom njegove veljavnosti.
2. Sredstev iz 11. ERS ne bo mogoče dodeliti po 31. decembru 2020, razen če Svet na podlagi predloga Komisije soglasno odloči drugače.
3. Če se sredstva iz odstavka 1 izčrpajo pred potekom veljavnosti tega sklepa, Svet sprejme ustrezne ukrepe.

Člen 2

Upravljanje sredstev

EIB upravlja posojila iz lastnih virov iz Priloge III ter tudi dejavnosti, ki se financirajo iz investicijskih skladov ČDO iz Priloge IV. Vsa druga finančna sredstva v okviru tega sklepa upravlja Komisija.

Člen 3

Razdelitev sredstev med ČDO

Znesek [330,4 milijona] EUR iz člena 1(1)(a) se dodeli na podlagi potreb in uspešnosti ČDO v skladu z naslednjimi merili:

1. Znesek A v višini [205,3 milijona] EUR se dodeli ČDO razen Grenlandiji [in Bermudom] zlasti za financiranje pobud iz programskega dokumenta. Programski dokument bo, kjer je to primerno, posebno pozornost namenjal ukrepom, usmerjenim v krepitev upravljanja in institucionalnih zmogljivosti ČDO upravičenk, in po potrebi predvidenemu razporedu predlaganih ukrepov.

Pri dodelitvi zneska A se bo upoštevalo število prebivalcev, višina bruto domačega proizvoda (BDP), raven prejšnjih dodelitev sredstev ERS in omejitve zaradi geografske odročnosti ČDO iz člena 8 tega sklepa. Vsaka dodelitev sredstev omogoča njihovo učinkovito uporabo. O njej se odloča v skladu z načelom subsidiarnosti.

2. [105 milijonov] EUR bo dodeljenih za podporo regionalnemu sodelovanju in integraciji v skladu s členom 7 tega sklepa, zlasti v zvezi s prednostnimi nalogami in področji skupnega interesa iz člena 5 ter s pomočjo posvetovanj prek primerov partnerstva EU-ČDO iz člena 13. Prizadevalo si bo za povezavo z drugimi finančnimi instrumenti Unije ter sodelovanje med ČDO in najbolj oddaljenimi regijami iz člena 349 Pogodbe.
3. Nedodeljena rezerva B v višini [20 milijonov] EUR je namenjena za:
 - (a) financiranje humanitarne in nujne pomoči v ČDO ter po potrebi za dodatno podporo ob nihanju prihodkov od izvoza v skladu s Prilogo IV;
 - (b) nove dodelitve glede na nove potrebe in uspešnost ČDO iz odstavka 1.

Uspešnost se ovrednoti objektivno in pregledno ob upoštevanju, med drugim, izrabe dodeljenih sredstev, uspešnosti izvedbe tekočih dejavnosti in sprejetih ukrepov za trajnostni razvoj.
4. Komisija lahko na osnovi vmesnega pregleda določi dodelitev nedodeljenih sredstev iz tega člena. Postopki za ta pregled in za odločitev o kakršni koli novi dodelitvi se sprejmejo v skladu s členom 84 tega sklepa.

PRILOGA III

FINANČNA POMOČ UNIJE: POSOJILA IZ LASTNIH SREDSTEV EVROPSKE INVESTICIJSKE BANKE

Člen 1

Znesek

EIB zagotovi znesek v višini do [100 milijonov] EUR za financiranje iz lastnih sredstev v skladu z lastnimi predpisi in postopki ter pogoji, določenimi v njenem statutu in v tej prilogi.

Člen 2

Evropska investicijska banka

1. EIB:

- (a) prek sredstev, ki jih upravlja, prispeva k ekonomskemu in industrijskemu razvoju ČDO na ozemeljski in regionalni osnovi; zato daje prednost financiranju uspešnih projektov ali drugih naložb, katerih namen je uveljavljanje zasebnega sektorja v vseh gospodarskih panogah;
- (b) uveljavlja tesno sodelovanje z nacionalnimi in regionalnimi razvojnimi bankami ter z bančnimi in finančnimi institucijami ČDO in Unije;
- (c) pri posvetovanju z zadevnimi ČDO prilagaja ureditev in postopke za izvedbo razvojnega finančnega sodelovanja, kakor je določeno v tem sklepu, da bi v okviru postopkov, predpisanih z njenim statutom, po potrebi upoštevala naravo projektov in delovala v skladu s cilji tega sklepa.

2. Financiranje iz lastnih sredstev EIB se dodeli pod naslednjimi pogoji:

- (a) referenčna obrestna mera je enaka obrestni meri, ki jo EIB na dan podpisa pogodbe ali na datum izplačila uporablja za posojila pod enakimi pogoji, kar zadeva valuto, odplačilni rok in jamstvo;
- (b) vendar:
 - so projekti javnega sektorja načeloma upravičeni do subvencioniranja obrestne mere v višini 3 %;
 - se lahko za projekte zasebnega sektorja, ki obsegajo postopke prestrukturiranja v okviru privatizacije, ali za projekte z znatnimi in jasno dokazljivimi socialnimi ali ekološkimi koristmi posojila razširijo na subvencioniranje obrestne mere, katerega znesek in oblika bosta določena glede na posebne značilnosti projekta. Vendar subvencioniranje obrestne mere ne sme preseči 3 %;

- končna obrestna mera v nobenem primeru ni manjša od 50 % referenčne obrestne mere;
 - (c) znesek subvencije obrestne mere, izračunan glede na njegovo vrednost ob odplačilu posojila, se obračuna glede na dodelitev subvencije iz člena 2(11) Priloge IV in se izplača neposredno EIB.
- Subvencije obresti se lahko kapitalizirajo ali uporabijo v obliki nepovratnih sredstev za s projektom povezano tehnično pomoč, zlasti za finančne institucije v ČDO;
- (d) odplačilni rok za posojila EIB iz njenih lastnih virov se določi na podlagi ekonomskih in finančnih lastnosti projekta, vendar ne sme biti daljši od 25 let. Ta posojila imajo navadno podaljšan odplačilni rok, ki se določi s sklicevanjem na obdobje izvedbe projekta.
3. Za naložbe v družbe javnega sektorja, ki jih EIB financira iz lastnih sredstev, se od zadevnih ČDO v zvezi s projekti lahko zahtevajo posebna jamstva ali sprejete obveznosti.

Člen 3

Pogoji prenosa tuje valute

1. V zvezi z dejavnostmi v okviru tega sklepa in v zvezi s tistimi, ki so jih pisno odobrile, zadevne ČDO:
- (a)odobrijo oprostitev vseh državnih ali lokalnih carin, davkov na obresti, provizije in amortizacije zapadlih posojil, ki bi jih bilo treba plačati v skladu z zakonom ali zakoni zadevne ČDO;
 - (b) uporabnikom dajo na voljo devizna sredstva, ki so potrebna za plačilo obresti, provizije in amortizacije zapadlih posojil na podlagi finančnih pogodb, odobrenih za izvedbo projektov na njihovih ozemljih;
 - (c) dajo EIB na voljo devizna sredstva, potrebna za prenos vseh zneskov, ki so jih od nje prejele v nacionalni valuti, po menjalnem tečaju med evrom ali drugo valuto prenosa in nacionalno valuto, veljavnem na dan prenosa. Ti zneski vključujejo vse oblike plačil, kakršne so med drugim obresti, dividende, provizije in dajatve, ter amortizacijo posojil in izkupiček od prodaje zapadlih deležev iz naslova finančnih pogodb, ki so bili odobreni za izvajanje projektov na njihovih območjih.
2. Za namene tega člena izraz „zadevne ČDO“ pomeni ČDO, ki imajo korist od te dejavnosti.

PRILOGA IV

FINANČNA POMOČ UNIJE: INVESTICIJSKI SKLAD EIB

Člen 1

Cilj

Investicijski skladi ČDO (v nadaljnjem besedilu: skladi), ustanovljeni s Sklepom 2001/822/ES s sredstvi ERS zaradi spodbujanja ekonomsko uspešnih podjetij, se ohranijo.

Pogoji financiranja v zvezi z dejavnostmi skladov in posojili EIB iz lastnih sredstev so določeni v Notranjem sporazumu o ustanovitvi 11. ERS, Prilogi III in v tej prilogi.

Ta sredstva se lahko usmerijo upravičenim podjetjem, bodisi neposredno ali posredno, prek upravičenih investicijskih skladov in/ali finančnih posrednikov.

Člen 2

Sredstva skladov

1. Sredstva skladov se lahko med drugim uporabijo za:
 - (a) zagotovitev tveganega kapitala v obliki:
 - kapitalske udeležbe v podjetjih ČDO ne glede na to, ali imajo sedež v ČDO, vključno s finančnimi institucijami;
 - neprave kapitalske pomoči podjetjem ČDO, vključno s finančnimi institucijami;
 - jamstev in drugih instrumentov izboljšave kakovosti posojil, ki se lahko namenijo tujim in lokalnim vlagateljem ali posojilodajalcem za kritje političnih in drugih z naložbami povezanih tveganj;
 - (b) zagotovitev običajnih posojil.
2. Kapitalska udeležba je na splošno namenjena manjšinskemu deležem in se izplača na podlagi uspešnosti zadevnega projekta.
3. Neprava kapitalska pomoč je lahko sestavljena iz predplačila delničarjev, zamenljivih obveznic, pogojnih, podrejenih in konzorcijskih posojil ali katere koli druge podobne oblike pomoči. Ta pomoč je zlasti lahko sestavljena iz:
 - (a) pogojnih posojil, pri katerih je servisiranje in/ali trajanje vezano na izpolnjevanje nekaterih pogojev v zvezi z uspešnostjo projekta; v posebnem primeru pogojnih posojil za predinvesticijske študije ali drugo s projektom povezano tehnično pomoč se pogojevanje lahko opusti, če se naložba ne uresniči;

- (b) konzorcijskih posojil, pri katerih sta servisiranje in/ali trajanje povezana s finančno donosnostjo projekta;
 - (c) podrejenih posojil, ki se povrnejo šele po poravnavi drugih terjatev.
4. Plačilo v zvezi z vsako dejavnostjo se navede pri dodelitvi posojila.
5. Lahko se uporabijo:
- (a) pri pogojnih ali konzorcijskih posojilih plačilo ponavadi zajema nespremenljivo obrestno mero, ki ne presega 3 %, in spremenljivi del, ki je odvisen od rezultatov projekta;
 - (b) pri podrejenih posojilih je obrestna mera tržno naravnana.
6. Jamstvom se cena določi tako, da izraža zavarovana tveganja in posebne značilnosti dejavnosti.
7. Obrestna mera za običajna posojila obsega referenčno obrestno mero, ki jo EIB uporablja za primerljiva posojila ob enakih pogojih kot za podaljšanja odplačilnih rokov in zvišanja cene, ki jih določi EIB.
8. Običajna posojila pod ugodnejšimi pogoji se lahko dodelijo v naslednjih primerih:
- (a) za infrastrukturne projekte, ki so prvi pogoj za razvoj zasebnega sektorja, v najmanj razvitih ČDO, v ČDO po spopadih ali v ČDO po naravnih nesrečah. V teh primerih se obrestna mera za posojilo zmanjša za 3 %;
 - (b) za projekte, pri katerih gre za dejavnosti prestrukturiranja v okviru privatizacije, ali za projekte, katerih socialne in okoljske koristi so pomembne in očitne. V teh primerih se lahko dodelijo posojila s subvencionirano obrestno mero, pri čemer se višina in oblika subvencije določita glede na posebne značilnosti projekta. Vendar subvencioniranje obrestne mere ne sme preseči 3 %.
9. Končna obrestna mera za posojila iz točk (a) ali (b) vsekakor ne sme biti nižja od 50 % referenčne obrestne mere.
10. Sredstva za te ugodnosti bodo na voljo iz skladov in ne bodo presegla celotnega zneska dodeljenih sredstev za financiranje naložb iz skladov in lastnih sredstev EIB.
11. Subvencije obresti se lahko kapitalizirajo ali uporabijo kot nepovratna sredstva za s projekti povezano tehnično pomoč, zlasti za finančne institucije v ČDO.

Člen 3

Dejavnosti skladov

1. Skladi delujejo na vseh področjih gospodarstva ter podpirajo naložbe subjektov zasebnega sektorja in komercialno vodenih subjektov javnega sektorja, vključno z naložbami v gospodarsko in tehnološko infrastrukturo, ki ustvarja prihodek in je odločilnega pomena za zasebni sektor. Skladi:

- (a) se upravljajo kot obnovljivi skladi s ciljem finančne trajnosti. Njihove dejavnosti se izvajajo skladno s tržno naravnanimi pogoji ter se izogibajo povzročanju izkrivljanja razmer na lokalnih trgih in premikom zasebnih virov financiranja;
 - (b) podpirajo finančni sektor ČDO ter imajo pospeševalni učinek s spodbujanjem sprostitev dolgoročnih lokalnih virov ter pridobivanjem tujih zasebnih vlagateljev in posojilodajalcev za projekte v ČDO;
 - (c) prevzemajo del tveganja projektov, ki jih financirajo, pri čemer svojo finančno trajnost zagotavljajo s celotnim portfeljem in ne s posameznimi dejavnostmi;
 - (d) si prizadevajo usmerjati sredstva prek institucij in programov ČDO, ki spodbujajo razvoj malih in srednje velikih podjetij (MSP).
2. EIB za stroške upravljanja skladov prejme plačilo. Plačilo EIB obsega letno nespremenljivi znesek 0,5 % začetnega ustanovitvenega kapitala in spremenljivi znesek letno do 1,5 % portfelja skladov, ki je vložen v projekte v ČDO. Plačilo se financira iz skladov.
3. Po prenehanju veljavnosti tega sklepa in če Svet ne sprejme novega posebnega sklepa, se skupni neto povratni dotok v sklade prenese na naslednji finančni instrument ČDO.

Člen 4

Pogoji za prevzem tveganja v zvezi z menjalnim tečajem

Da bi zmanjšali učinke nihanja menjalnega tečaja, se težave, ki izhajajo iz tveganja v zvezi z menjalnim tečajem, obravnavajo na naslednji način:

- (a) pri kapitalski udeležbi, katere namen je povečati obseg lastnih sredstev posameznega podjetja, tveganje v zvezi z menjalnimi tečaji praviloma nosijo skladi;
- (b) pri financiranju tveganega kapitala v zvezi z MSP se tveganje v zvezi z menjalnimi tečaji praviloma porazdeli med Unijo na eni in drugimi udeleženi strankami na drugi strani. V povprečju se tveganje v zvezi z menjalnimi tečaji porazdeli enakopravno;
- (c) če je mogoče in primerno, zlasti v državah, za katere je značilna makroekonomska in finančna stabilnost, si skladi prizadevajo za dodelitev posojil v lokalnih valutah ČDO in tako prevzamejo tveganje v zvezi z menjalnim tečajem.

Člen 5

Finančni nadzor

1. Dejavnosti investicijskih skladov so predmet nadzora in postopka razrešnice, ki ju statut EIB določa za vse njene dejavnosti.

2. Evropsko računsko sodišče nadzor nad dejavnostmi investicijskih skladov izvaja v skladu s postopki, dogovorjenimi med Komisijo, Banko in Računskim sodiščem, in zlasti v skladu s tristranskim sporazumom, ki so ga navedene strani sklenile 27. oktobra 2003, z vsemi njegovimi spremembami in dopolnili.

Člen 6

Privilegiji in imunitete

1. Predstavniki EIB v času opravljanja dejavnosti, povezanih s tem sklepom ali njegovim izvajanjem, med opravljanjem svojih nalog in potovanjem iz kraja ali v kraj, v katerem morajo opravljati take naloge, v ČDO uživajo običajne privilegije, imunitete in olajšave.
2. Pri uradnem sporazumevanju in prenosu vseh svojih dokumentov je EIB na ozemlju ČDO deležna take obravnave kot mednarodne organizacije.
3. Uradnega dopisovanja in drugega uradnega sporazumevanja EIB se ne sme cenzurirati.

PRILOGA V

FINANČNA POMOČ EU: DODATNA PODPORA OB KRATKOROČNIH NIHANJIH PRIHODKOV OD IZVOZA

Člen 1

Načela

1. Stopnja odvisnosti gospodarstva ČDO od izvoza blaga ter zlasti od kmetijskih in rudarskih proizvodov je merilo za dodelitev sredstev za dolgoročni razvoj.
2. Zaradi ublažitve škodljivih učinkov nestabilnosti prihodkov od izvoza in zaradi varovanja razvojnega programa, ki ga ogroža zmanjšanje prihodkov, se lahko iz programljivih virov za dolgoročni razvoj države na podlagi členov 2 in 3 sprostijo dodatna finančna podpora.

Člen 2

Merila o izpolnjevanju pogojev

1. Upravičenost do dodatnih sredstev se določi na podlagi:
 - (a) 10 % ali pri odročnih ČDO iz Priloge I 2 % izgube prihodkov od izvoza blaga v primerjavi z aritmetičnim povprečjem prihodkov v prvih treh letih štiriletnega obdobja pred letom uporabe; ali
 - (b) pri državah, v katerih dohodki od izvoza kmetijskih ali mineralnih proizvodov predstavljajo več kakor 40 % celotnih prihodkov od izvoza blaga, 10 % ali pri odročnih ČDO iz Priloge I 2 % izgube prihodkov od izvoza kmetijskih ali mineralnih proizvodov v primerjavi z aritmetičnim povprečjem prihodkov v prvih treh letih štiriletnega obdobja pred letom uporabe.
2. Upravičenost do dodatne podpore je omejena na štiri zaporedna leta.
3. Dodatni viri se morajo izražati v javnih računih zadevne države. Uporabljajo se v skladu z izvedbenimi določbami, ki jih je treba določiti v skladu s členom 83 tega sklepa. Ob soglasju obeh pogodbenic se viri lahko uporabijo za financiranje programov, vključenih v državni proračun. Vendar se del dodatnih sredstev lahko nameni tudi posameznim sektorjem.

Člen 3

Predplačila

Sistem dodelitve dodatnih sredstev zagotovi predplačila za kritje kakršnih koli zamud pri pridobivanju konsolidiranih statističnih podatkov o trgovini in zagotovitev, da se zadevna sredstva lahko vključijo v proračun za leto, ki sledi letu uporabe. Predplačila se sprostijo na osnovi začasnih izvoznih statističnih podatkov, ki jih pripravijo upravni organi ČDO in ki se

predložijo Komisiji, pred predložitvijo dokončnih in konsolidiranih uradnih statističnih podatkov. Maksimalno predplačilo znaša 80 % ocenjenega zneska dodatnih sredstev za leto uporabe. Zneski, ki se sprostijo na ta način, se po skupnem dogovoru med Komisijo in upravnimi organi ČDO prilagodijo glede na dokončne in konsolidirane statistične izvozne podatke ter dokončno višino javnofinančnega primanjkljaja.

Člen 4

Revizija

Določbe v tej prilogi so predmet revizije najpozneje dve leti po začetku veljavnosti izvedbenih določb iz člena 84 tega sklepa in pozneje na zahtevo Komisije, države članice ali ČDO.

PRILOGA VI

[

O OPREDELITVI POJMA „IZDELKI S POREKLOM“ IN NAČINIH UPRAVNEGA SODELOVANJA

INDEKS

KAZALO

Naslov I Splošne določbe	55
Naslov II Opredelitev pojma „izdelki s poreklom“	55
Naslov III Ozemeljske zahteve	55
Naslov IV Dokazila o poreklu.....	55
Naslov V Dogovori o upravnem sodelovanju	55
Naslov VI Ceuta in Melilla	55
Naslov VII Končne določbe.....	55
Dodatek I do XIII	55

NASLOV I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Opredelitve

V tej prilogi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „države podpisnice sporazuma o gospodarskem partnerstvu“ pomenijo regije ali države, ki so del skupine afriških, karibskih in pacifiških držav (države AKP) in so sklenile sporazume o gospodarskem partnerstvu ali sporazume, na podlagi katerih bodo sklenjeni sporazumi o gospodarskem partnerstvu, od trenutka začasne uporabe sporazuma o gospodarskem partnerstvu ali začetka njegove veljavnosti, kar koli nastopi prej.
- (b) „izdelava“ pomeni vsako obdelavo ali predelavo, vključno s sestavljanjem;
- (c) „material“ pomeni vsako sestavino, surovino, sestavni del ali del itd., ki se uporablja za izdelavo izdelka;
- (d) „izdelek“ pomeni izdelek, ki se izdeluje, četudi je namenjen za poznejšo uporabo v drugem postopku izdelave;
- (e) „blago“ pomeni materiale in izdelke;
- (f) „zamenljivi materiali“ pomenijo materiale, ki so enake vrste in tržne kakovosti z enakimi tehničnimi in fizičnimi lastnostmi ter ki se jih ne da med seboj ločiti, ko so enkrat vgrajeni v končni izdelek;
- (g) „carinska vrednost“ pomeni vrednost, kot je določena v skladu s Sporazumom o izvajanju člena VII Splošnega sporazuma o carinah in trgovini iz leta 1994 (Sporazum STO o določanju carinske vrednosti);
- (h) „vrednost materialov“ na seznamu v Dodatku II pomeni carinsko vrednost ob uvozu uporabljenih materialov brez porekla ali, če ta ni znana in se ne da ugotoviti, prvo preverljivo ceno, plačano za materiale v ČDO. Kadar je treba ugotoviti vrednost uporabljenih materialov s poreklom, se smiselno uporabljajo določbe te točke;
- (i) „cena franko tovarna“ pomeni ceno, ki se za izdelek franko tovarna plača proizvajalcu, pri katerem se opravi zadnja obdelava ali predelava, pod pogojem, da cena vključuje vrednost vseh uporabljenih materialov in vse druge stroške v zvezi z izdelavo, zmanjšano za vse notranje dajatve, ki se ali se lahko povrnejo ob izvozu pridobljenega izdelka;

kadar dejanska cena ne odraža vseh stroškov, povezanih z izdelavo izdelka, ki so dejansko nastali v ČDO, cena franko tovarna pomeni vsoto vseh navedenih stroškov,

zmanjšano za vse notranje dajatve, ki se ali se lahko povrnejo ob izvozu pridobljenega izdelka;

za namene te opredelitve v primeru, ko je zadnja obdelava ali predelava dodeljena proizvajalcu kot podizvajalcu, se izraz, „proizvajalec“ iz prvega pododstavka tega odstavka lahko nanaša na podjetje, ki je podizvajalca zaposlilo;

- (j) „največja dovoljena vsebnost materialov brez porekla“ pomeni največjo vsebnost materialov brez porekla, ki je dovoljena, da se izdelava šteje za zadostno obdelavo ali predelavo, da izdelku dodeli status porekla. Izražena je lahko v odstotkih od cene izdelka franko tovarna ali v deležu neto teže teh uporabljenih materialov, ki spadajo v določeno skupino poglavij, poglavje, tarifno številko ali tarifno podštevilko;
- (k) „neto teža“ pomeni težo blaga samega brez kakršnega koli embalažnega materiala ali embalaže ;
- (l) „poglavja“, „tarifne številke“ in „tarifne podštevilke“ pomenijo poglavja, tarifne številke in tarifne podštevilke (štirimestne ali šestmestne kode), uporabljene v nomenklaturi, ki sestavlja harmonizirani sistem, s spremembami v skladu s Priporočilom Sveta za carinsko sodelovanje z dne 26. junija 2004;
- (m) „uvrščen“ se nanaša na uvrstitev izdelka ali materiala v določeno tarifno številko ali tarifno podštevilko harmoniziranega sistema;
- (n) „pošiljka“ pomeni izdelke, ki so:
 - poslani hkrati od enega izvoznika k enemu prejemniku; ali
 - zajeti v enem samem prevoznem dokumentu, s katerim izvoznik dobavlja te izdelke prejemniku ali, če ni takega dokumenta, zajeti na enem računu;
- (o) „izvoznik“ pomeni osebo, ki izvažata blago v Unijo ali v ČDO in je sposobna dokazati poreklo blaga, ne glede na to, ali je ta oseba sama proizvajalec oziroma sama opravlja izvozne formalnosti;
- (p) „registriran izvoznik“ pomeni izvoznika, ki je pri pristojnih organih zadevne ČDO registriran za dajanje izjav o poreklu za namene izvoza na podlagi tega sklepa;
- (q) „izjava o poreklu“ pomeni izjavo izvoznika, da izdelki, ki jih zajema, izpolnjujejo pravila te priloge o poreklu, katere namen je, da bodisi omogoči osebi, ki prijavlja blago za sprostitev v prosti promet v Uniji, da uveljavlja ugodnosti preferencialne tarifne obravnave, bodisi omogoči gospodarskemu subjektu v ČDO, ki uvaža materiale za nadaljnjo obdelavo v okviru pravil o kumulaciji, da z njo dokaže status porekla tega blaga.

NASLOV II

OPREDELITEV POJMA „IZDELKI S POREKLOM“

Člen 2

Splošni pogoji

1. Za izdelke s poreklom iz ČDO se štejejo naslednji izdelki:
 - (a) izdelki, v celoti pridobljeni v ČDO v smislu člena 3;
 - (b) izdelki, pridobljeni v ČDO, ki vsebujejo materiale, ki niso v celoti pridobljeni v ČDO, če so bili taki materiali dovolj obdelani ali predelani v smislu člena 4.
2. Izdelki s poreklom, ki vsebujejo materiale, v celoti pridobljene ali dovolj obdelane ali predelane v dveh ali več ČDO, se obravnavajo kot izdelki s poreklom iz ČDO, kjer je opravljen zadnji postopek obdelave ali predelave.

Člen 3

V celoti pridobljeni izdelki

3. Za v celoti pridobljene v ČDO se štejejo:
 - (a) mineralni izdelki, pridobljeni iz njene zemlje ali njenega morskega dna;
 - (b) tam pridelani ali pobrani rastlinski in zelenjavni izdelki;
 - (c) žive živali, tam skotene ali izvaljene in vzrejene;
 - (d) izdelki iz živih, tam vzrejenih živali;
 - (e) izdelki, pridobljeni iz zaklanih, tam skotenih ali izvaljenih in vzrejenih živali;
 - (f) izdelki, tam pridobljeni z lovom ali ribolovom;
 - (g) izdelki ribogojstva, kadar so ribe, raki in mehkužci tam rojeni in vzrejeni;
 - (h) izdelki morskega ribolova in drugi izdelki iz morja, pridobljeni z njenimi plovili zunaj katerega koli teritorialnega morja;
 - (i) izdelki, izdelani na njenih predelovalnih ladjah izključno iz izdelkov iz točke (h);
 - (j) tam zbrani rabljeni predmeti, primerni le za reciklažo surovin;
 - (k) odpadki in ostanki pri postopkih izdelave, ki tam potekajo;

- (l) izdelki, pridobljeni iz morskega dna ali podzemlja zunaj katerega koli teritorialnega morja, pod pogojem, da ima izključno pravico do obdelave morskega dna ali podzemlja;
 - (m) blago, tam izdelano izključno iz izdelkov, navedenih v točkah (a) do (l).
4. Izraza „njena plovila“ in „njene predelovalne ladje“ v odstavku 1(h) in (i) se uporabljata izključno za plovila in predelovalne ladje, ki izpolnjujejo vsako izmed naslednjih zahtev:
- (a) so registrirane v ČDO ali državi članici;
 - (b) plujejo pod zastavo ČDO ali države članice;
 - (c) izpolnjujejo enega izmed naslednjih pogojev:
 - so v najmanj 50-odstotni lasti državljanov ČDO ali držav članic; ali
 - so v lasti podjetij,
 - (i) ki imajo sedež ali glavni kraj poslovanja v ČDO ali državi članici; in
 - (ii) ki so v najmanj 50-odstotni lasti ČDO, javnih subjektov navedene države ali državljanov navedene države ali držav članic.
5. Posamični pogoji iz odstavka 2 so lahko izpolnjeni v državah članicah ali v različnih ČDO. V tem primeru se šteje, da imajo izdelki poreklo tiste ČDO, v kateri je plovilo ali predelovalna ladja registrirana v skladu s točko (a) odstavka 2.

Člen 4

Zadosti obdelani ali predelani izdelki

1. Brez poseganja v člena 5 in 6 se za izdelke, ki niso v celoti pridobljeni v ČDO v smislu člena 3, šteje, da imajo poreklo te ČDO, če so za zadevno blago izpolnjeni pogoji s seznama v Dodatku II.
2. Če se izdelek, ki je pridobil status porekla v ČDO v skladu z odstavkom 1, v tej ČDO nadalje obdelava in se uporablja kot material pri izdelavi novega izdelka, se ne upoštevajo materiali brez porekla, ki bi lahko bili uporabljeni pri njegovi izdelavi.
3. Izpolnjevanje zahtev iz odstavka 1 je treba preveriti za vsak izdelek posebej.

Vendar pa se lahko v primeru, ko je določeno pravilo osnovano na skladnosti z največjo dovoljeno vsebnostjo materialov brez porekla, vrednost materialov brez porekla izračuna na podlagi povprečnih vrednosti, kot je opisano v odstavku 4, z namenom upoštevanja nihanja v stroških in valutnih tečajih.
4. V primeru iz drugega pododstavka odstavka 3 se povprečna cena izdelka franko tovarna in povprečna vrednost uporabljenih materialov brez porekla izračuna tako, da se seštejejo vse cene franko tovarna, zaračunane za vse prodaje izdelkov v predhodnem poslovnem letu, oziroma da se sešteje vrednost vseh materialov brez

porekla, uporabljenih pri izdelavi izdelkov v predhodnem poslovnem letu, kot je opredeljeno v državi izvoznici ali, kadar podatki za celotno davčno leto niso na voljo, v krajšem obdobju, ki ne sme biti krajše od treh mesecev.

5. Izvozniki, ki se odločijo za izračunavanje na povprečni osnovi, morajo to metodo dosledno uporabljati skozi celo leto, ki sledi referenčnemu poslovnemu letu, ali, kadar je to primerno, skozi celo leto, ki sledi krajšemu obdobju, ki se je upoštevalo kot referenca. To metodo lahko prenehajo uporabljati, kadar ugotovijo, da so med danim poslovnim letom ali krajšim reprezentativnim obdobjem najmanj treh mesecev prenehala nihanja stroškov ali valutnih tečajev, ki so uporabo take metode opravičevala.
6. Povprečne vrednosti iz odstavka 4 se uporabijo kot cena franko tovarna oziroma vrednost materialov brez porekla za namene doseganja skladnosti z največjo dovoljeno vsebnostjo materialov brez porekla.

Člen 5

Nezadostni postopki obdelave ali predelave

1. Brez poseganja v odstavek 3 naslednji postopki veljajo kot nezadostna obdelava ali predelava, da bi izdelki pridobili status izdelkov s poreklom, ne glede na to, ali so zahteve člena 4 izpolnjene ali ne:
 - (a) postopki za ohranitev izdelkov v dobrem stanju med prevozom in skladiščenjem;
 - (b) razstavljanje in združevanje paketov;
 - (c) pranje, čiščenje, odstranjevanje prahu, oksidov, olja, barve ali drugih snovi za prekrivanje;
 - (d) likanje tekstila in tekstilnih izdelkov;
 - (e) preprosti postopki barvanja in loščenja;
 - (f) luščenje in delno ali popolno mletje riža; loščenje in glaziranje žit in riža;
 - (g) postopki barvanja sladkorja ali aromatiziranje sladkorja ali oblikovanja sladkornih kock; delno ali popolno mletje kristalnega sladkorja;
 - (h) lupljenje, razkoščičevanje in luščenje sadja, oreškov in zelenjave;
 - (i) ostrenje, preprosto brušenje ali preprosto rezanje;
 - (j) sejanje, prebiranje, sortiranje, razvrščanje v skupine, razvrščanje po stopnjah, usklajevanje (vključno s sestavljanjem garnitur izdelkov);
 - (k) preprosto pakiranje v steklenice, pločevinke, čutare, vrečke, zaboje, škatle, pritrdjevanje na lepenko ali plošče in vsi drugi preprosti postopki pakiranja;

- (l) pritrjevanje ali tiskanje oznak, nalepk, logotipov in drugih podobnih znakov za razlikovanje na izdelke ali njihovo embalažo;
 - (m) preprosto mešanje izdelkov, različnih vrst ali ne; mešanje sladkorja s katerim koli materialom;
 - (n) preprosto dodajanje vode ali redčenje, izsuševanje ali denaturacija izdelkov;
 - (o) preprosto sestavljanje delov izdelkov v popoln izdelek ali razstavljanje izdelkov na dele;
 - (p) kombinacija dveh ali več postopkov iz točk od (a) do (o);
 - (q) zakol živali.
2. V odstavku 1 se postopki upoštevajo kot preprosti, kadar ne zahtevajo posebnih znanj ali strojev, naprav ali orodji, ki bi bili posebej izdelani ali nameščeni za izvajanje navedenih postopkov.
 3. Pri ugotavljanju, ali se predelava ali obdelava, opravljena na posameznem izdelku, šteje za nezadostno v smislu odstavka 1, se upoštevajo vsi postopki, opravljeni na tem izdelku v ČDO.

Člen 6

Odstopanja

1. Z odstopanjem od člena 4 ter ob upoštevanju odstavkov 2 in 3 tega člena, se materiali brez porekla, ki se v skladu s pogoji s seznama iz Dodatka II ne smejo uporabljati pri izdelavi določenega izdelka, vseeno lahko uporabijo pod pogojem, da njihova skupna vrednost ali neto teža, ocenjena za ta izdelek, ne presega:
 - (a) 15 % teže izdelka za izdelke, ki spadajo v poglavja 2 in 4 do 24, z izjemo predelanih ribiških izdelkov iz poglavja 16;
 - (b) 15 % cene izdelka franko tovarna za druge izdelke, razen za izdelke, ki spadajo v poglavja 50 do 63 harmoniziranega sistema, za katere se uporabljajo odstopanja iz opomb 6 in 7 Dodatka I.
2. V skladu z odstavkom 1 ni dovoljeno presegati katerega koli odstotka za največjo dovoljeno vsebnost materialov brez porekla, kot je opredeljeno v pravilih na seznamu v Dodatku II.
3. Odstavka 1 in 2 se ne uporabljata za izdelke, v celoti pridobljene v ČDO v smislu člena 3. Kljub temu pa se brez poseganja v člen 5 in člen 11(2) odstopanje iz navedenih odstavkov vendarle uporablja za seštevke vseh materialov, uporabljenih pri izdelavi izdelka, za katere pravilo s seznama v Dodatku I za ta izdelek zahteva, da so v celoti pridobljeni.

Člen 7

Bilateralna kumulacija

1. Brez poseganja v člen 2 se materiali s poreklom iz Unije štejejo kot materiali s poreklom iz ČDO, kadar so vključeni v tam pridobljeni izdelek, pod pogojem, da opravljena obdelava ali predelava presega postopke iz člena 5(1).
2. Brez poseganja v člen 2 se za obdelavo ali predelavo, ki je bila opravljena v Uniji, šteje, da je bila opravljena v ČDO, če se materiali naknadno obdelajo ali predelajo v ČDO.
3. Za namene kumulacije iz tega člena se poreklo materialov določi v skladu s to prilogo.

Člen 8

Kumulacija z državami podpisnicami sporazuma o gospodarskem partnerstvu

1. Brez poseganja v člen 2 se materiali s poreklom iz držav podpisnic sporazuma o gospodarskem partnerstvu štejejo kot materiali s poreklom iz ČDO, kadar so vključeni v tam pridobljeni izdelek, pod pogojem, da opravljena obdelava ali predelava presega postopke iz člena 5(1).
2. Brez poseganja v člen 2 se za obdelavo ali predelavo, ki je bila opravljena v državah podpisnicah sporazuma o gospodarskem partnerstvu, šteje, da je bila opravljena v ČDO, če se materiali naknadno obdelajo ali predelajo v ČDO.
3. Za namene odstavka 1 tega člena se poreklo materialov s poreklom iz držav podpisnic sporazuma o gospodarskem partnerstvu določi v skladu s pravili o poreklu, ki se uporabljajo za zadevno državo podpisnico sporazuma o gospodarskem partnerstvu, ter ustreznimi določbami o dokazilih o poreklu in upravnem sodelovanju.

Kumulacija iz tega člena se ne uporablja za:

- (a) materiale s poreklom iz Južnoafriške republike, ki jih v EU ni mogoče neposredno uvoziti brez carin in količinskih omejitev v okviru Sporazuma o gospodarskem partnerstvu med Unijo in Južnoafriško regionalno razvojno skupnostjo (SADC);
 - (b) materiale iz Dodatka XIII.
4. Kumulacija iz tega člena se lahko uporablja le pod pogojem, da:
 - (a) sta se država podpisnica sporazuma o gospodarskem partnerstvu in ČDO, ki izdelata končni izdelek, zavezali k:
 - ravnanju v skladu s to prilogo ali zagotavljanju skladnosti z njo, in

- zagotavljanju upravnega sodelovanja, potrebnega za zagotovitev ustreznega izvajanja te priloge, tako z Unijo kot med njima samima;
- (b) o zavezah iz točke (a) je Komisijo obvestila zadevna ČDO.
5. Če so države že izpolnile pogoje iz odstavka 4 pred začetkom veljavnosti tega sklepa, nova zaveza ni potrebna.

Člen 9

Kumulacija z drugimi državami, ki koristijo prednosti dostopa do trga Unije brez carin in količinskih omejitev na podlagi Splošnega sistema preferencialov

1. Brez poseganja v člen 2 se materiali s poreklom iz držav in z ozemelj iz odstavka 2 tega člena štejejo kot materiali s poreklom iz ČDO, kadar so vključeni v tam pridobljeni izdelek, pod pogojem, da opravljena obdelava ali predelava presega postopke iz člena 5(1).
2. Za namene odstavka 1 so materiali s poreklom iz države ali z ozemlja, ki:
 - (a) uživa prednosti „posebnega režima za najmanj razvite države“ iz Splošnega sistema preferencialov²⁰;
 - (b) uživajo prednosti dostopa do trga Unije brez carin in količinskih omejitev šestmestnih podštevil v harmoniziranem sistemu na podlagi splošnih določb Splošnega sistema preferencialov²¹;
3. Poreklo materialov zadevnih držav ali ozemelj se določi v skladu s pravili o poreklu, določenimi v skladu s členom 5(2) Uredbe Sveta (ES) št. 732/2008 in v skladu s členom 32 ali 41.
4. Kumulacija iz tega odstavka se ne uporablja za:
 - (a) materiale, za katere ob uvozu v Unijo veljajo protidampinške ali izravnalne dajatve zaradi porekla iz države, za katero veljajo te protidampinške ali izravnalne dajatve;
 - (b) izdelke iz tuna, uvrščene v poglavji 3 in 16 harmoniziranega sistema, ki so zajeti v členu 6 Uredbe Sveta (ES) št. 732/2008 z dne 22. julija 2008 o uporabi sheme splošnih tarifnih preferencialov v obdobju od 1. januarja 2009 do 31. decembra 2011 in poznejših ustreznih pravnih aktih, ki jo spreminjajo;
 - (c) materiale, ki so zajeti v členih 13, 20 in 21 Uredbe Sveta (ES) št. 732/2008²² ter poznejših ustreznih pravnih aktih, ki jo spreminjajo.

²⁰ Člena 11 in 12 Uredbe Sveta (ES) št. 732/2008 z dne 22. julija 2008 (UL L 211, 6.8.2008, str. 1.).

²¹ Člen 6 Uredbe (ES) št. 732/2008. Materialov, za katere velja brezcarinska obravnava na podlagi posebnega spodbujevalnega režima za trajnostni razvoj in dobro upravljanje iz členov 7 do 10 navedene uredbe Sveta, a ne na podlagi splošnega dogovora iz člena 6 navedene uredbe Sveta, ta določba ne zajema.

²² UL L 211, 6.8.2008, str. 1.

Pristojni organi ČDO Komisiji vsako leto sporočijo, za katere materiale je bila uporabljena kumulacija iz odstavka 1.

5. Kumulacija iz odstavka 1 tega člena se lahko uporablja le pod pogojem, da:
 - (a) so se države ali ozemlja, udeležene pri kumulaciji, zavezale k ravnanju v skladu s to prilogo ali zagotavljanju skladnosti z njo in zagotavljanju upravnega sodelovanja, potrebnega za zagotovitev ustreznega izvajanja te priloge, tako z Unijo kot med seboj;
 - (b) je o zavezi iz točke (a) Komisijo uradno obvestila zadevna ČDO.
6. Komisija v *Uradnem listu Evropske unije* (serija C) objavi datum, ko se lahko uporablja kumulacija iz tega člena z navedenimi državami ali ozemlji iz tega člena, ki izpolnjujejo potrebne zahteve.

Člen 10

Razširjena kumulacija

1. Komisija lahko na zahtevo ČDO odobri kumulacijo porekla med ČDO in državo, s katero ima Unija v veljavi sporazum o prosti trgovini v skladu s členom XXIV Splošnega sporazuma o carinah in trgovini (GATT), če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - (a) države ali ozemlja, udeležene pri kumulaciji, so se zavezale k ravnanju v skladu s to prilogo ali zagotavljanju skladnosti z njo in zagotavljanju upravnega sodelovanja, potrebnega za zagotovitev ustreznega izvajanja te priloge, tako z Unijo kot med seboj;
 - (b) o zavezi iz točke (a) je Komisijo uradno obvestila zadevna ČDO.
2. Zahtevek iz prvega pododstavka se na Komisijo naslovi v pisni obliki. Navajati mora zadevno tretjo državo oziroma države, vsebovati seznam materialov, ki pri kumulaciji pridejo v poštev, ter mora biti podprt z dokazili, da so pogoji iz odstavka 1(a) in (b) tega člena izpolnjeni,
3. Poreklo uporabljenih materialov in dokumentarna dokazila o poreklu se določijo v skladu s pravili iz ustreznega sporazuma o prosti trgovini. Poreklo izdelkov, ki bodo izvoženi v Unijo, se določi v skladu s pravili o poreklu iz te priloge.
4. Da bi pridobljeni izdelek pridobil status izdelka s poreklom, ni potrebno, da bi bili materiali s poreklom iz tretje države, ki so bili uporabljeni v ČDO pri izdelavi izdelka za izvoz v Unijo, dovolj obdelani ali predelani, pod pogojem, da opravljena obdelava ali predelava v zadevni ČDO presega postopke, opisane v členu 5(1).
5. Komisija bo v *Uradnem listu Evropske unije* (serija C) objavila datum začetka razširjene kumulacije, partnerja Unije iz sporazuma o prosti trgovini, ki je udeležen pri tej kumulaciji, pogoje, ki se uporabljajo, in seznam materialov, za katere se kumulacija uporablja.

6. Komisija ukrep, s katerim odobri kumulacijo iz odstavka 1, sprejme z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 64(2).

Člen 11

Enota kvalifikacije

1. Enota kvalifikacije za uporabo določb te priloge je določen izdelek, ki se šteje za osnovno enoto, kadar se določa uvrstitev z uporabo harmoniziranega sistema.
2. Kadar je pošiljka sestavljena iz določenega števila enakih izdelkov, ki se uvrščajo v enako tarifno številko harmoniziranega sistema, je treba pri uporabi določb te priloge vsak izdelek obravnavati posebej.
3. Kadar je embalaža po splošnem pravilu 5 harmoniziranega sistema pri uvrstitvi vključena v izdelek, je vključena tudi pri določanju porekla.

Člen 12

Dodatki, nadomestni deli in orodje

Dodatki, nadomestni deli in orodje, poslani skupaj z delom opreme, stroja, naprave ali vozila, ki so del običajne opreme in vključeni v njeno ceno franko tovarna, se štejejo za del te opreme, stroja, naprave ali vozila.

Člen 13

Garniture

Garniture, opredeljene v splošnem pravilu 3 za razlago harmoniziranega sistema, se obravnavajo kot izdelki s poreklom, kadar so vsi sestavni deli izdelki s poreklom.

Če je garnitura sestavljena iz izdelkov s poreklom in izdelkov brez porekla, se garnitura kot celota obravnava kot izdelek s poreklom, pod pogojem, da vrednost izdelkov brez porekla ne presega 15 % cene garniture franko tovarna.

Člen 14

Neuttralne sestavine

Da bi določili, ali ima izdelek poreklo, ni treba ugotavljati porekla naslednjih sestavin, ki bi lahko bile uporabljene pri njegovi izdelavi:

- (a) energija in gorivo;
- (b) naprave in oprema;
- (c) stroji in orodja;

- (d) katero koli drugo blago, ki ni vključeno ali ni namenjeno za vključitev v končno sestavo izdelka.

Člen 15

Ločeno knjigovodsko izkazovanje

1. Če so bili pri obdelavi ali predelavi izdelka uporabljeni zamenljivi materiali s poreklom in taki brez porekla, lahko carinski organi držav članic na pisno zahtevo gospodarskih subjektov dovolijo upravljanje materialov v Uniji z uporabo metode ločenega knjigovodskega izkazovanja za namene kasnejšega izvoza v ČDO v okviru bilateralne kumulacije, ne da bi bili materiali skladiščeni ločeno.
2. Carinski organi držav članic lahko dovoljenje iz odstavka 1 izdajo pod kakršnimi koli pogoji, za katere menijo, da so primerni.

Dovoljenje se odobri samo, če se z uporabo metode iz odstavka 3 lahko zagotovi, da je število pridobljenih izdelkov, ki se lahko štejejo za „izdelke s poreklom iz Unije“, v vsakem trenutku enako številu, ki bi ga dobili z uporabo metode fizičnega ločevanja zalog.

Če se dovoljenje odobri, se metoda uporablja in njena uporaba beleži na podlagi splošnih računovodskih načel, ki se uporabljajo v Uniji.

3. Upravičenec do metode iz odstavka 2 izda oziroma, dokler se ne začne uporabljati sistem registriranih izvoznikov, zaprosi za dokazila o poreklu za tiste količine izdelkov, ki se lahko štejejo za izdelke s poreklom iz Unije. Na zahtevo carinskih organov držav članic mora uporabnik dati izjavo o tem, kako so bile količine vodene.
4. Carinski organi držav članic nadzorujejo uporabo dovoljenja iz odstavka 1.

Dovoljenje lahko odvzamejo v naslednjih primerih:

- (a) kadar uporabnik dovoljenje na kakršen koli način nepravilno uporablja ali
- (b) kadar uporabnik ne izpolnjuje katerega koli od drugih pogojev iz te priloge.

Člen 16

Odstopanja

1. Komisija lahko na lastno pobudo ali na zahtevo države članice ali ČDO slednji odobri začasno odstopanje od določb iz te priloge v naslednjih primerih:
 - (a) ČDO zaradi notranjih ali zunanjih dejavnikov začasno ne more ravnati v skladu s pravili za pridobitev porekla iz člena 2, čeprav je v preteklosti lahko tako ravnal,
 - (b) ČDO zahteva čas za uskladitev s pravili za pridobitev porekla iz člena 2;
 - (c) odstopanje upravičuje razvoj obstoječih ali ustvarjanje novih industrij.

2. Zahtevek iz odstavka 1 se na Komisijo naslovi v pisni obliki z obrazcem iz Dodatka X. Navajati mora razloge za zahtevek in vsebovati ustrezna dokazila.
3. Pri preučevanju zahtev se upošteva zlasti:
 - (a) stopnjo razvoja ali geografske razmere zadevne ČDO in še zlasti gospodarski in socialni učinek sklepa, ki bo sprejet, predvsem v zvezi z zaposlovanjem;
 - (b) primere, pri katerih bi lahko uporaba veljavnih pravil o poreklu blaga občutno vplivala na sposobnost obstoječe industrije v ČDO, da še naprej izvaža v Unijo, in še zlasti, če bi to lahko povzročilo prenehanje njene dejavnosti;
 - (c) posebne primere, pri katerih je mogoče jasno pokazati, da bi pravila o poreklu lahko odvrnila financiranje industrije, in pri katerih bi izjema, ki bi podprla uresničevanje investicijskih programov, omogočila postopno izpolnjevanje teh pravil.
4. Komisija pritrdilno odgovori na vse zahteve, ki so primerno utemeljene v skladu s tem členom in ki ne morejo povzročiti hujše škode obstoječi industriji Unije.
5. Komisija ukrepa tako, da zagotovi čim prejšnje sprejetje sklepa, in si prizadeva, da svoje stališče sprejme v 75 delovnih dneh za tem, ko prejme zahtevek.
6. Začasno odstopanje je omejeno na trajanje učinkov notranjih ali zunanjih dejavnikov, zaradi katerih je bilo odstopanje zahtevano, ali na čas, ki ga ČDO potrebuje za uskladitev s pravili ali izpolnitev ciljev, ki so bili določeni z odstopanjem, pri čemer se upošteva poseben položaj zadevne ČDO in njene težave.
7. Kadar se odstopanje odobri, mora ČDO izpolnjevati vse predpisane zahteve glede informacij, ki jih je treba Komisiji predložiti v zvezi z uporabo odstopanja in upravljanjem količin, za katere je bilo odstopanje odobreno.
8. Komisija ukrep, s katerim odobri začasno odstopanje iz odstavka 1, sprejme z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 64(2).

NASLOV III

OZEMELJSKE ZAHTEVE

Člen 17

Načelo teritorialnosti

1. Razen v primerih iz členov 7 do 10 morajo biti v ČDO pogoji za pridobitev statusa blaga s poreklom, ki so določeni tej prilogi neprekinjeno izpolnjeni.
2. Če se izdelki s poreklom, izvoženi iz ČDO v drugo državo, vrnejo, se morajo šteti za izdelke brez porekla, razen če se pristojnim organom lahko zadovoljivo dokaže:

- (a) da so izdelki, ki se vračajo, isti izdelki, kot so bili izvoženi; in
- (b) da na njih medtem, ko so bili v navedeni državi, ali med izvozom niso bili opravljeni nikakršni postopki, razen tistih, ki so potrebni, da se izdelki ohranijo v dobrem stanju..

Člen 18

Določba o neposeganju

1. Izdelki, ki se prijavljajo za sprostitev v prosti promet v Uniji, morajo biti isti kot izdelki, ki so bili izvoženi iz ČDO, katere poreklo naj bi imeli. Preden se izdelki prijavijo za sprostitev v prosti promet, ne smejo biti spremenjeni ali preoblikovani na kakršen koli način niti se na njih ne smejo opraviti nikakršni postopki, razen tistih, ki so potrebni za ohranitev blaga v dobrem stanju. Skladiščenje izdelkov ali pošiljk in delitev pošiljk je možna, kadar se to opravi pod odgovornostjo izvoznika ali poznejšega imetnika blaga in če izdelki v državi ali državah tranzita ostanejo pod carinskim nadzorom.
2. Zahteva po skladnosti z odstavkom 1 se upošteva kot izpolnjena, razen če imajo carinski organi razlog, da verjamejo v nasprotno; v takih primerih lahko carinski organi od deklaranta zahtevajo, da predloži dokazilo o izpolnjevanju zahtev, ki se lahko predloži v kakršni koli obliki, vključno s pogodbenimi dokumenti o prevozu, kot so na primer enotni tovarni listi ali dejanska oziroma konkretna dokazila, ki temeljijo na označevanju ali številčenju paketov ali katero koli dokazilo v zvezi z blagom samim.
3. Odstavka 1 in 2 se smiselno uporabljata, kadar se uporablja kumulacija iz členov 7 do 10.

Člen 19

Razstave

1. Za izdelke s poreklom, ki se pošiljajo na razstavo iz ČDO v drugo državo razen ČDO, državo podpisnico sporazuma o gospodarskem partnerstvu ali državo članico EU in so po razstavi prodani zaradi uvoza v Unijo, veljajo pri uvozu ugodnosti skladno z določbami Sklepa, pod pogojem, da se carinskim organom zadovoljivo dokaže, da:
 - (a) je izvoznik te izdelke poslal iz ČDO v državo, v kateri je razstava in jih tam razstavljaj,
 - (b) je ta izvoznik izdelke prodal ali jih kako drugače dal na razpolago osebi v Uniji;
 - (c) so bili izdelki med razstavo ali takoj za tem poslani v enakem stanju, kot so bili poslani na razstavo;

- (d) izdelki od tedaj, ko so bili poslani na razstavo, niso bili uporabljeni za noben drug namen, razen za predstavitev na razstavi.
2. Dokazilo o poreklu mora biti izdano ali sestavljeno v skladu z določbami naslova IV in predloženo carinskemu organom države uvoznice na običajen način. Na njem morata biti navedena naziv in naslov razstave. Po potrebi se lahko zahtevajo dodatna dokumentarna dokazila o pogojih, pod katerimi so bili razstavljeni.
3. Odstavek 1 se uporablja za vse trgovinske, industrijske, kmetijske ali obrtne razstave, sejme ali podobne javne prireditve ali prikaze, ki niso organizirani za zasebne namene v trgovinah ali poslovnih prostorih zaradi prodaje tujih izdelkov in med katerimi ostanejo izdelki pod carinskim nadzorom.

NASLOV IV

DOKAZILA O POREKLU

ODDELEK 1 SPLOŠNE ZAHTEVE

Člen 20

Zneski, izraženi v eurih

1. Za uporabo določb členov 26, 31, 43 in 44, kadar so izdelki fakturirani v drugi valuti kot v eurih, zneske v nacionalnih valutah držav članic Unije, ki ustrezajo zneskom, izraženim v eurih, vsaka od zadevnih držav določi letno.
2. Za pošiljko se uporabljajo določbe členov 26, 31, 43 in 44 glede na valuto, v kateri je sestavljen račun.
3. Zneski, ki se uporabljajo v kateri koli dani nacionalni valuti, so protivrednosti v navedeni nacionalni valuti zneskov, izraženih v eurih, po tečaju na prvi delovni dan oktobra. Zneski se sporočijo Komisiji do 15. oktobra in se uporabljajo od 1. januarja naslednjega leta. Komisija o zadevnih zneskih uradno obvesti vse zadevne države.
4. Država članica Unije lahko znesek, ki ga dobi pri preračunavanju v eurih izraženega zneska v svojo nacionalno valuto, zaokroži navzgor ali navzdol. Zaokroženi znesek se od zneska, ki izhaja iz pretvorbe, ne sme razlikovati za več kot 5 odstotkov. Država članica Unije lahko ohrani nespremenjeno protivrednost zneska, izraženega v eurih, v nacionalni valuti, če je ob letni uskladitvi iz odstavka 3 preračun navedenega zneska pred zaokrožitvijo večji za manj kot 15 odstotkov protivrednosti v nacionalni valuti. Protivrednost v nacionalni valuti lahko ostane nespremenjena, če bi se navedena protivrednost s preračunom zmanjšala.
5. Zneske, izražene v eurih, in njihove protivrednosti v nacionalnih valutah nekaterih držav članic Komisija pregleda na lastno pobudo ali na zahtevo države članice

oziroma ČDO. Komisija pri tem pregledu upošteva, ali je zaželeno ohraniti realne učinke teh vrednostnih omejitev. V ta namen se lahko odloči za spremembo zneskov, izraženih v eurih.

ODDELEK 2

POSTOPKI PRED UPORABO SISTEMA REGISTRIRANIH IZVOZNIKOV

Člen 21

Dokazilo o poreklu

Za izdelke s poreklom iz ČDO pri uvozu v Unijo veljajo ugodnosti iz tega sklepa ob predložitvi:

- (a) potrdila o gibanju blaga EUR.1, katerega vzorec je v Dodatku III; ali
- (b) v primerih iz člena 26 izjave, katere besedilo je navedeno v Dodatku VI in ki jo izvoznik navede na računu, dobavnici ali katerem koli drugem trgovskem dokumentu, ki zadevne izdelke opisuje dovolj podrobno, da jih je mogoče prepoznati (v nadaljnjem besedilu: izjava na računu).

Člen 22

Postopek za izdajo potrdil o gibanju blaga EUR.1

1. Potrdilo o gibanju blaga EUR.1 izdajo carinski organi izvozne ČDO na podlagi pisne zahteve izvoznika ali njegovega pooblaščenega zastopnika na izvoznikovo odgovornost.
2. Izvoznik ali njegov pooblaščen zastopnik v ta namen izpolni potrdilo o gibanju blaga EUR.1 in zahtevek, katerih vzorca sta prikazana v dodatkih III in IV. Ta obrazca se izpolnita v skladu z določbami te priloge. Če sta napisana z roko, se izpolnita s črnilom in tiskanimi črkami. Izdelki morajo biti opisani v za to predvidenem polju brez praznih vmesnih vrstic. Če polje ni v celoti zapolnjeno, je treba pod zadnjo vrstico opisa narisati vodoravno črto in prečrtati prazen prostor pod njo.
3. Izvoznik, ki vlaga zahtevo za izdajo potrdila o gibanju blaga EUR.1, mora biti pripravljen, da na zahtevo carinskih organov izvozne ČDO, kjer se izda potrdilo o gibanju blaga EUR.1, kadar koli predloži vse ustrezne dokumente, ki dokazujejo status porekla zadevnih izdelkov in izpolnitev drugih zahtev te priloge.
4. Potrdilo o gibanju blaga EUR.1 izdajo carinski organi izvozne ČDO, če se zadevni izdelki lahko štejejo za izdelke s poreklom iz ČDO, Unije ali države podpisnice sporazuma o gospodarskem partnerstvu in izpolnjujejo druge zahteve te priloge.

5. Carinski organi, ki izdajajo potrdila, ukrenejó vse potrebno za preverjanje statusa porekla izdelkov in izpolnjevanje drugih zahtev te priloge. V ta namen imajo pravico zahtevati katera koli dokazila in opraviti kakršen koli pregled izvoznikovega knjigovodstva ali kateri koli drug pregled, ki se jim zdi potreben. Carinski organi, ki izdajajo potrdila, tudi zagotovijo, da sta obrazca iz odstavka 2 pravilno izpolnjena. Zlasti morajo preveriti, ali je prostor, namenjen opisu izdelkov, izpolnjen tako, da izključuje vse možnosti pripisov z namenom goljufije.
6. Datum izdaje potrdila o gibanju blaga EUR.1 mora biti na potrdilu naveden v polju 11.
7. Potrdilo o gibanju blaga EUR.1 izdajo carinski organi in ga dajo izvozniku na razpolago takoj, ko je dejanski izvoz opravljen ali zagotovljen.

Člen 23

Naknadno izdana potrdila o gibanju blaga EUR.1

1. Ne glede na člen 22 se lahko potrdilo o gibanju blaga EUR.1 izjemoma izda tudi po izvozu izdelkov, na katere se nanaša, če:
 - (a) ni bilo izdano ob izvozu zaradi napak ali nenamernih opustitev ali posebnih okoliščin; ali
 - (b) se carinskim organom zadovoljivo dokaže, da je bilo potrdilo o gibanju blaga EUR.1 izdano, vendar ob uvozu zaradi tehničnih razlogov ni bilo sprejeto.
2. Za izvajanje odstavka 1 mora izvoznik v zahtevi navesti kraj in datum izvoza izdelkov, na katere se potrdilo o gibanju blaga EUR.1 nanaša, in navesti razloge za svojo zahtevo.
3. Carinski organi lahko izdajo potrdilo o gibanju blaga EUR.1 naknadno šele potem, ko preverijo, če se podatki v izvoznikovi zahtevi ujemajo s podatki v ustreznem spisu.
4. Potrdila o gibanju blaga EUR.1, ki so izdana naknadno, morajo imeti v polju „Opombe“ (polje 7) naslednji zaznamek:

„ISSUED RETROSPECTIVELY“.
5. Zaznamek iz odstavka 4 se vpiše v polje „Opombe“ potrdila o gibanju blaga EUR.1.

Člen 24

Izdaja dvojnika potrdila o gibanju blaga EUR.1

1. Če je bilo potrdilo o gibanju blaga EUR.1 ukradeno, izgubljeno ali uničeno, lahko izvoznik carinske organe, ki so ga izdali, zaprosi za dvojnik, pripravljen na podlagi izvoznih dokumentov, ki jih imajo.

2. Dvojniki potrdila o gibanju blaga EUR.1 mora imeti v polju „Opombe“ (polje 7) naslednji zaznamek:

„DUPLICATE“.
3. Zaznamek iz odstavka 2 se vpiše v polje „Opombe“ dvojnika potrdila o gibanju blaga EUR.1.
4. Dvojniki, na katerem mora biti datum izdaje izvirnega potrdila o gibanju blaga EUR.1, začne veljati z navedenim datumom.

Člen 25

Izdaja potrdil o gibanju blaga EUR.1 na podlagi predhodno izdanega ali sestavljenega dokazila o poreklu

Kadar so izdelki s poreklom dani pod carinski nadzor carinskega urada v Uniji ali ČDO, je mogoče izvirno dokazilo o poreklu nadomestiti z enim ali več potrdili o gibanju blaga EUR.1 z namenom pošiljanja vseh ali nekaterih izdelkov drugam znotraj Unije ali ČDO. Nadomestna potrdila o gibanju blaga EUR.1 izda carinski urad, pod nadzor katerega so bili izdelki dani.

Člen 26

Pogoji za izjavo na računu

1. Izjavo na računu iz člena 21(b) lahko da:
 - (a) pooblaščen izvoznik v smislu člena 27 ali
 - (b) kateri koli izvoznik za vsako pošiljko, ki jo sestavlja en ali več paketov, ki vsebujejo izdelke s poreklom, katerih skupna vrednost ne presega 10 000 EUR.
2. Izjavo na računu je možno dati, če se izdelki, na katere se nanaša, lahko štejejo za izdelke s poreklom iz ČDO, države podpisnice sporazuma o gospodarskem partnerstvu ali Unije in izpolnjujejo druge zahteve te priloge.
3. Izvoznik, ki daje izjavo na računu, mora biti kadar koli pripravljen, da na zahtevo carinskih organov izvozne države ali ozemlja predloži vse ustrezne dokumente, ki dokazujejo status porekla zadevnega izdelka in izpolnjevanje drugih zahtev te priloge.
4. Izjavo na računu, katere besedilo je v Dodatku VI, mora izvoznik natipkati, odtisniti ali natisniti na račun, dobavnico ali drug trgovski dokument v eni od jezikovnih različic, ki so navedene v tej prilogi, v skladu z določbami domačega prava izvozne države ali ozemlja. Če je izjava napisana z roko, mora biti napisana s črnilom in tiskanimi črkami.
5. Izjave na računu vsebujejo izvirni lastnoročni podpis izvoznika. Vendar se od pooblaščenega izvoznika v smislu člena 27 ne zahteva, da podpisuje take izjave pod pogojem, da carinskim organom države izvoznice da svoje pisno jamstvo, da

sprejema polno odgovornost za vsako izjavo na računu, po kateri ga je možno identificirati, kot da jo je lastnoročno podpisal.

6. Izjavo na računu lahko da izvoznik ob izvozu izdelkov, na katere se nanaša, ali po izvozu, če je predložena v državi uvoznici najpozneje v dveh letih po uvozu izdelkov, na katere se nanaša.

Člen 27

Pooblaščen izvoznik

1. Carinski organi države izvoznice lahko pooblastijo katerega koli izvoznika, da daje izjave na računu ne glede na vrednost izdelkov, na katere se nanaša. Izvoznik, ki prosi za tako pooblastilo, mora carinskim organom predložiti zadovoljiva dokazila o statusu porekla teh izdelkov in o izpolnjevanju drugih zahtev te priloge.
2. Carinski organi lahkoodobrijo status pooblaščenega izvoznika pod kakršnimi koli pogoji, ki so po njihovi oceni primerni.
3. Carinski organi dodelijo pooblaščenemu izvozniku številko carinskega pooblastila, ki se navede v izjavi na računu.
4. Carinski organi spremljajo in nadzorujejo, kako pooblaščen izvoznik uporablja pooblastilo.
5. Carinski organi lahko pooblastilo kadar koli umaknejo. To morajo storiti, kadar pooblaščen izvoznik ne predloži dokazil iz odstavka 1, ne izpolnjuje pogojev iz odstavka 2 ali drugače nepravilno uporablja pooblastilo.

Člen 28

Veljavnost dokazila o poreklu

1. Dokazilo o poreklu velja deset mesecev od datuma izdaje v državi izvoznici in mora biti v navedenem roku predloženo carinskim organom države uvoznice.
2. Dokazila o poreklu, ki so carinskim organom države uvoznice predložena po poteku roka za predložitev iz odstavka 1, se lahko sprejmejo zaradi uporabe preferencialne obravnave, če jih zaradi izjemnih okoliščin ni bilo možno predložiti do roka.
3. V drugih primerih predložitve z zamudo lahko carinski organi države uvoznice sprejmejo dokazila o poreklu, če so jim bili izdelki predloženi pred tem rokom.

Člen 29

Predložitev dokazila o poreklu

Dokazila o poreklu se predložijo carinskim organom države uvoznice v skladu s postopki, ki se uporabljajo v tej državi. Navedeni organi lahko zahtevajo prevod dokazila o poreklu in

lahko tudi zahtevajo, da uvozno deklaracijo spremlja navedba, s katero uvoznik potrjuje, da izdelki izpolnjujejo zahtevane pogoje za izvajanje tega sklepa.

Člen 30

Uvoz po delih

Če se na zahtevo uvoznika in pod pogoji, ki jih določijo carinski organi države uvoznice, razstavljeni ali nesestavljeni izdelki v smislu splošnega pravila 2(a) harmoniziranega sistema iz oddelkov XVI in XVII ali tarifnih števil 7308 in 9406 harmoniziranega sistema uvažajo po delih, se carinskim organom ob uvozu prvega dela za take izdelke predloži eno samo dokazilo o poreklu.

Člen 31

Izjeme pri dokazilu o poreklu

1. Izdelki, ki jih fizične osebe kot majhne pošiljke pošiljajo drugim fizičnim osebam ali ki so del osebne prtljage potnikov, se obravnavajo kot izdelki s poreklom, pri čemer se zanje ne zahteva predložitev dokazila o poreklu, če se ti izdelki ne uvažajo za trgovinske namene in se zanje predloži izjava, da izpolnjujejo zahteve iz te priloge, ter če ni dvoma o resničnosti take izjave. Če se izdelki pošiljajo po pošti, se ta izjava lahko napiše na carinsko deklaracijo CN22/CN23 ali na list papirja, ki se priloži navedenemu dokumentu.
2. Občasni uvoz, pri katerem gre le za izdelke za osebno uporabo prejemnikov, potnikov ali njihovih družin, se ne šteje za uvoz v trgovinske namene, če je iz narave in količine izdelkov razvidno, da niso namenjeni za trgovanje.
3. Poleg tega skupna vrednost teh izdelkov ne sme presegati 500 EUR pri majhnih paketih ali 1 200 EUR pri izdelkih, ki so del osebne prtljage potnikov.

Člen 32

Informativni postopek za kumulacijske namene

1. Za namene členov 2(2) in 7(1) se dokaz o statusu porekla za materiale iz drugih ČDO ali Unije v smislu te priloge zagotovi s potrdilom o gibanju blaga EUR.1 ali z dobaviteljevo izjavo, ki jo je izvoznik dal v državi, iz katere so materiali. Vzorec dobaviteljeve izjave je v Dodatku VII.
2. Za namene členov 2(2) in 7(2) se dokaz o obdelavi ali predelavi, opravljeni v drugi ČDO ali Uniji, zagotovi z dobaviteljevo izjavo, ki jo je izvoznik dal v državi, iz katere so materiali. Vzorec dobaviteljeve izjave je v Dodatku VIII.
3. Za namene odstavka 1 in 2 dobavitelj predloži ločeno dobaviteljevo izjavo za vsako pošiljko materiala na trgovski fakturi, povezani s to odpremo, ali v prilogi k tej fakturi ali na dobavnici ali drugem trgovskem dokumentu, povezanem s to odpremo, ki opisuje zadevne materiale dovolj natančno, da jih je mogoče prepoznati.

Dobaviteljeva izjava se lahko pripravi na vnaprej natisnjenem obrazcu.

Dobaviteljeva izjava mora imeti izviren lastnoročni podpis. Kadar pa se račun in dobaviteljeva izjava urejata z metodami elektronske obdelave podatkov, dobaviteljeve izjave ni treba lastnoročno podpisati, pod pogojem, da je pristojni uradnik v družbi dobaviteljici razpoznaven na način, ki je sprejemljiv za carinske organe v državi ali na ozemlju, kjer se izjave dobaviteljev urejajo. Navedeni carinski organi lahko določijo pogoje za izvajanje tega odstavka.

Dobaviteljeve izjave se predložijo pristojnemu carinskemu uradu v izvozni ČDO, od katerega se zahteva izdaja potrdila o gibanju blaga EUR.1.

4. Kadar se uporabljata člena 8 in 10, se dokaz o statusu porekla v skladu z določbami zadevnega sporazuma o prosti trgovini med Unijo in zadevno državo zagotovi z dokazili o poreklu na podlagi zadevnega sporazuma o prosti trgovini.
5. Kadar se uporablja člen 9 se dokaz o statusu porekla, določenega v skladu z določbami iz Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93²³ zagotovi z dokazili o poreklu na podlagi iste uredbe.
6. V primerih iz prvega, drugega, četrtega in petega odstavka polje 7 potrdila o gibanju blaga EUR.1 oziroma izjava na računu vsebuje ustrezno oznako „OCT cumulation“, „EU cumulation“, „EPA cumulation“, „cumulation with GSP country“ ali „extended cumulation with country x“ ali „Cumul PTOM“, „Cumul UE“, „cumul avec pays APE“, „cumul avec pays SPG“ ali „cumul étendu avec le pays x“.

Člen 33

Dokazila

Dokumenti iz členov 22(3) in 26(3), ki se uporabljajo kot dokaz, da se izdelki, zajeti s potrdilom o gibanju blaga EUR.1 ali z izjavo na računu, lahko štejejo za izdelke s poreklom iz ČDO ali Unije ali države podpisnice sporazuma o gospodarskem partnerstvu in izpolnjujejo druge zahteve te priloge, so med drugim lahko tudi naslednji:

- (a) neposredno dokazilo o postopkih, ki jih je opravil izvoznik ali dobavitelj za pridobitev zadevnega blaga, kot je vsebovano na primer v njegovih poslovnih knjigah ali v njegovem notranjem knjigovodstvu;
- (b) dokumenti, ki dokazujejo status porekla uporabljenega materiala, izdani ali sestavljeni v ČDO, Uniji ali državi podpisnici sporazuma o gospodarskem partnerstvu, kadar se uporabljajo v skladu z domačim pravom;
- (c) dokumenti, ki dokazujejo postopek obdelave ali predelave materiala v ČDO, Uniji ali državi podpisnici sporazuma o gospodarskem partnerstvu, izdani ali sestavljeni v ČDO, Uniji ali državi podpisnici sporazuma o gospodarskem partnerstvu, kadar se ti dokumenti uporabljajo v skladu z domačim pravom;

²³ UL L 302, 19.10.1992, str. 1.

- (d) potrdila o gibanju blaga EUR.1 ali izjave na računih, ki dokazujejo status porekla uporabljenega materiala, izdane ali sestavljene v ČDO, Uniji ali državi podpisnici sporazuma o gospodarskem partnerstvu v skladu s to prilogo.

Člen 34

Shranjevanje dokazil o poreklu in dokazilnih listin

1. Izvoznik, ki vlaga zahtevek za izdajo potrdila o gibanju blaga EUR.1, mora vsaj tri leta hraniti dokumente iz člena 22(3).
2. Izvoznik, ki daje izjavo na računu, mora vsaj tri leta hraniti kopijo te izjave na računu in dokumente iz člena 26(3).
3. Carinski organi izvozne ČDO, ki izdajajo potrdilo o gibanju blaga EUR.1, morajo vsaj tri leta hraniti zahtevek iz člena 22(2).
4. Carinski organi države uvoznice morajo vsaj tri leta hraniti potrdila o gibanju blaga EUR.1 in izjave na računih, ki so jim bile predložene.

Člen 35

Razlike in oblikovne napake

1. Če so med navedbami na dokazilu o poreklu in tistimi na dokumentih, ki so bili predloženi carinskemu uradu zaradi izpolnjevanja uvoznih formalnosti za izdelke, ugotovljene manjše razlike, to še ne pomeni ničnosti omenjenega dokazila, če se pravilno ugotovi, da ta dokument ustreza predloženim izdelkom.
2. Očitne oblikovne napake na dokazilu o poreklu, npr. tipkarske napake, ne morejo biti razlog za zavrnitev, če te napake ne ustvarjajo dvomov o pravilnosti navedb v tem dokumentu.

ODDELEK 3

POSTOPKI ZA SISTEM REGISTRIRANIH IZVOZNIKOV

PODODDELEK 1

POSTOPKI PRI IZVOZU IZ ČDO

Člen 36

Splošni pogoji

Ugodnosti iz tega sklepa se uporabljajo v naslednjih primerih:

- (a) za blago, ki izpolnjuje zahteve te priloge in ga izvaža registrirani izvoznik v smislu člena 38;
- (b) za vsako pošiljko enega ali več paketov, ki vsebujejo izdelke s poreklom, ki jih izvaža kateri koli izvoznik, kadar skupna vrednost poslanih izdelkov s poreklom ne presega 10 000 EUR.

Člen 37

Evidenca registriranih izvoznikov

1. Pristojni organi v ČDO vzpostavijo in sproti posodablajo elektronsko evidenco registriranih izvoznikov v tej državi. To evidenco je treba nemudoma posodobiti, kadar se kakšen izvoznik v skladu s členom 41(2) umakne s seznama.
2. Evidenca vsebuje naslednje informacije:
 - (a) ime in polni naslov kraja, na katerem registrirani izvoznik biva ali ima sedež, vključno z oznako države ali ozemlja (šifra države ISO alpha 2);
 - (b) številko registriranega izvoznika;
 - (c) izdelke, namenjene izvozu na podlagi tega sklepa (indikativni seznam poglavij ali tarifnih števil harmoniziranega sistema, kot se zdi primerno vlagatelju);
 - (d) datum, od kdaj in do kdaj je izvoznik registriran, oziroma kdaj je bil registriran;
 - (e) razlog za umik (zahteva registriranega izvoznika/odvzem s strani pristojnih organov). Ti podatki so na voljo samo pristojnim organom.

3. Pristojni organi ČDO Komisijo obvestijo o svojem nacionalnem sistemu številčenja, uporabljenim za označevanje registriranih izvoznikov. Številka se začne s šifro države ISO alpha 2.

Člen 38

Zahtevek za registracijo

Da bi se registrirali, izvozniki vložijo zahtevek pri pristojnih organih ČDO iz člena 57(1), pri čemer uporabijo obrazec, katerega vzorec je v Dodatku XI. Z izpolnitvijo obrazca izvozniki dajo privolitev za shranitev teh informacij v podatkovno bazo Komisije in za spletno objavo podatkov, ki niso zaupni.

Zahtevek pristojni organi sprejmejo samo, če je ta v celoti izpolnjen.

Člen 39

Umik iz evidence registriranih izvoznikov

1. Registrirani izvozniki, ki ne izpolnjujejo več pogojev za izvoz katerega koli blaga, za katero se uporabljajo ugodnosti iz tega sklepa, ali takega blaga ne nameravajo več izvažati, o tem obvestijo pristojne organe v ČDO, ki jih nemudoma umaknejo iz evidence registriranih izvoznikov, ki jo vodi zadevna ČDO.
2. Če registrirani izvozniki namerno ali iz malomarnosti sestavijo ali povzročijo pripravo izjave o poreklu ali katerega koli dokazila nepravilnimi informacijami, ki povzročijo nepravilno ali goljufivo pridobitev ugodnosti preferencialne tarifne obravnave, pristojni organi ČDO brez poseganja v sistem kazni in sankcij, ki se uporablja v tej ČDO, izvoznika umaknejo iz evidence registriranih izvoznikov, ki jo vodi zadevna ČDO.
3. Brez poseganja v možen vpliv ugotovljenih nepravilnosti na nerešena preverjanja, umik iz evidence registriranih izvoznikov velja za naprej, tj. za navedbe, dane po datumu umika.
4. Izvozniki, ki so jih pristojni organi v skladu z odstavkom 2 umaknili iz evidence registriranih izvoznikov, se lahko ponovno vnesejo v evidenco registriranih izvoznikov šele potem, ko pristojnim organom ČDO dokažejo, da so odpravili stanje, zaradi katerega so bili umaknjeni.

Člen 40

Dokazilne listine

1. Izvozniki morajo ne glede na to, ali so registrirani ali ne, izpolnjevati naslednje obveznosti:
 - (a) vzdržujejo ustrezno trgovsko računovodsko dokumentacijo za proizvodnjo in dobavo blaga, ki izpolnjuje pogoje za preferencialno obravnavo;

- (b) hranijo in dajejo na razpolago vsa dokazila v zvezi z materialom, uporabljenim pri izdelavi;
 - (c) hranijo vso carinsko dokumentacijo v zvezi z materialom, uporabljenim pri izdelavi;
 - (d) najmanj tri leta po koncu leta, v katerem je bila dana izjava o poreklu, ali dlje, če je tako zahtevano v nacionalnem pravu, hranijo evidence o:
 - izjavah o poreklu, ki so jih dali, in
 - njihovih materialih s poreklom in brez njega, račune proizvodnje in evidence zalog.
2. Evidenca iz točke (d) odstavka 1 je lahko elektronska, vendar mora omogočati sledljivost materialov, uporabljenih pri izdelavi izvoženih izdelkov, in potrditev njihovega statusa blaga s poreklom.
3. Obveznosti iz odstavkov 1 in 2 veljajo tudi za dobavitelje, ki izvoznikom predložijo dobaviteljeve izjave, ki potrjujejo, da ima blago, ki ga dobavljajo, status blaga s poreklom.

Člen 41

Dokazilo o poreklu

1. Izjavo o poreklu izda izvoznik ob izvozu izdelkov, na katere se nanaša, če se zadevno blago lahko šteje za blago s poreklom iz ČDO.
2. Z odstopanjem od odstavka 1 se lahko izjava o poreklu izjemoma izda po izvozu (naknadna navedba) pod pogojem, da se v državi članici prijave za sprostitev v prosti promet ne predloži pozneje kot dve leti po izvozu.
3. Izjavo o poreklu izvoznik predloži svoji stranki v Uniji. Vsebuje podatke iz Dodatka XII. Izjava o poreklu je napisana bodisi v angleškem bodisi v francoskem jeziku.

Sestavljena je lahko na katerem koli trgovskem dokumentu, na podlagi katerega je mogoče prepoznati zadevnega izvoznika in vpleteno blago.

4. V primeru kumulacije na podlagi členov 2 in 7 se izvoznik izdelka, pri izdelavi katerega se uporabljajo materiali s poreklom iz ČDO ali EU, opira na izjavo o poreklu, ki jo je predložil dobavitelj.
5. V teh primerih mora izjava o poreklu, ki jo izda izvoznik, vsebovati ustrezno oznako „EU cumulation“, „OCT cumulation“ ali „Cumul UE“, „cumul PTOM“.
6. V primeru kumulacije na podlagi členov 8 in 10 se izvoznik izdelka, pri izdelavi katerega se uporabljajo materiali s poreklom iz države, s katero je dovoljena razširjena kumulacija, opira na dokazilo o poreklu, ki ga je predložil dobavitelj in je

izdano v skladu z določbami ustreznega sporazuma o prosti trgovini med Unijo in zadevno državo.

V tem primeru izjava o poreklu, ki jo izda izvoznik, vsebuje oznako „cumulation with EPA country“ ali „extended cumulation with country x“ ali „cumul avec pays APE“ ali „cumul étendu avec le pays x“.

7. Kadar se uporablja kumulacija iz člena 9, se dokaz o statusu porekla, določenega v skladu z določbami iz Uredbe (EGS) št. 2454/93 zagotovi z dokazili o poreklu, določenimi v tej uredbi.

V tem primeru izjava o poreklu, ki jo izda izvoznik, vsebuje oznako „cumulation with GSP country“ ali „cumul avec pays SPG“.

Člen 42

Predložitev dokazila o poreklu

1. Izjava o poreklu se izda za vsako pošiljko.
2. Izjava o poreklu je veljavna dvanajst mesecev od datuma, ko jo izda izvoznik.
3. Ena izjava o poreklu lahko zajema več pošiljk, če blago izpolnjuje naslednje pogoje:
 - (a) gre za razstavljene ali nesestavljene izdelke v smislu splošnega pravila 2(a) harmoniziranega sistema;
 - (b) izdelki spadajo v oddelek XVI ali XVII ali pod tarifno številko 7308 ali 9406 harmoniziranega sistema; in
 - (c) izdelki so namenjeni za uvoz po delih.

PODODDELEK 2

POSTOPKI PRI SPROSTITVI V PROSTI PROMET V UNIJI

Člen 43

Predložitev dokazila o poreklu

1. Carinska deklaracija za sprostitev v prosti promet se sklicuje na izjavo o poreklu. Izjava o poreklu mora biti na razpolago carinskim organom, ki lahko zahtevajo njeno predložitev za preverjanje deklaracije. Ti organi lahko zahtevajo prevod navedbe v uradni jezik ali enega od uradnih jezikov zadevne države članice.
2. Kadar deklarant zahteva uporabo ugodnosti iz tega sklepa, ne da bi imel v času sprejema carinske deklaracije za sprostitev v prosti promet izjavo o poreklu, se

deklaracija šteje za nepopolno v smislu člena 253(1) Uredbe (EGS) št. 2454/93 in se ustrezno obravnava.

3. Pred prijavo blaga za sprostitev v prosti promet deklarant zagotovi, da blago izpolnjuje pravila te priloge in zlasti preveri:
 - (a) da je izvoznik registriran v bazi podatkov iz člena 58, da izdaja izjave o poreklu, razen kadar skupna vrednost odpremljenih izdelkov s poreklom ne presega 10 000 EUR, in
 - (b) da je izjava o poreklu sestavljena v skladu z Dodatkom XII.

Člen 44

Izjeme pri dokazilu o poreklu

1. Naslednji izdelki so izvzeti iz obveznosti dajanja in predložitve izjave o poreklu:
 - (a) izdelki, ki jih posamezniki pošiljajo drugim posameznikom kot manjše pakete, katerih skupna vrednost ne presega 500 EUR;
 - (b) izdelki, ki so del osebne prtljage potnikov, katerih skupna vrednost ne presega 1 200 EUR.
2. Izdelki iz odstavka 1 morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
 - (a) niso uvoženi v trgovinske namene;
 - (b) za njih je bila dana izjava, da izpolnjujejo pogoje za pridobitev ugodnosti iz tega sklepa;
 - (c) ni dvoma o resničnosti izjave iz točke (b).
3. Za namene točke (a) odstavka 2 uvozi ne veljajo za uvoze v trgovinske namene, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:
 - (a) uvozi so občasni;
 - (b) uvažajo se zgolj izdelki za osebno uporabo prejemnikov ali potnikov ali njihovih družin;
 - (c) iz narave in količine izdelkov je razvidno, da niso namenjeni trgovanju.

Člen 45

Razlike in oblikovne napake

1. Če so med navedbami v izjavi o poreklu in tistimi v dokumentih, ki so bili predloženi carinskemu organom zaradi izpolnjevanja uvoznih formalnosti za izdelke, ugotovljene

manjše razlike, to še ne pomeni ničnosti izjave o poreklu, če se pravilno ugotovi, da dokument ustreza zadevnim izdelkom.

2. Očitne oblikovne napake v izjavi o poreklu, npr. tipkarske napake, ne morejo biti razlog za zavrnitev, če te napake ne ustvarjajo dvomov o pravilnosti navedb v tem dokumentu.

Člen 46

Veljavnost dokazila o poreklu

Izjave o poreklu, ki so carinskim organom države uvoznice predložene po poteku veljavnosti iz člena 41(2), se lahko sprejmejo zaradi uporabe tarifnih preferencialov, če jih zaradi izjemnih okoliščin ni bilo mogoče predložiti do določenega roka. V drugih primerih predložitve z zamudo lahko carinski organi države uvoznice sprejmejo izjavo o poreklu, če so bili izdelki predloženi carini pred tem rokom.

Člen 47

Postopek za uvoz po delih

1. Postopek iz člena 42(3) se uporablja za obdobje, ki ga določijo carinski organi držav članic.
2. Carinski organi držav članic uvoza, ki nadzorujejo zaporedne sprostitev v prosti promet, preverijo in potrdijo, da so zaporedne pošiljke del razstavljenih ali nesestavljenih izdelkov, za katere je bila sestavljena izjava o poreklu.

Člen 48

Nadomestna izjava o poreklu

1. Če izdelki še niso bili sproščeni v prosti promet, lahko izjavo o poreklu nadomestijo ena ali več nadomestnih izjav o poreklu, ki jih izda imetnik blaga z namenom pošiljanja vseh ali nekaterih izdelkov drugam znotraj carinskega ozemlja Unije. Za imetnike blaga ni nujno, da so registrirani izvozniki, da bi bili upravičeni dajati nadomestne izjave o poreklu.
2. Kadar se izjava o poreklu nadomesti, izvirna izjava o poreklu vsebuje naslednje:
 - (a) podatke nadomestne izjave oziroma izjav o poreklu;
 - (b) imena in naslove pošiljatelja;
 - (c) prejemnika oziroma prejemnike v Uniji.

Izvirna izjava o poreklu se označi z ustrezno navedbo „Replaced“ oziroma „Remplacée“.

3. Na nadomestni izjavi o poreklu je navedeno naslednje:

- (a) vse podrobnosti ponovno odpremljenih izdelkov;
- (b) datum sestave izvirne izjave o poreklu;
- (c) vse potrebne navedbe, kot je opredeljeno v Prilogi XII;
- (d) ime in naslov pošiljatelja izdelkov v Uniji;
- (e) ime in naslov prejemnika v Uniji,
- (f) datum in kraj sestave nadomestila.

Oseba, ki izda nadomestno izjavo o poreklu, lahko tej priloži kopijo prvotne izjave o poreklu.

- 4. Za navedbe, ki nadomeščajo izjave o poreklu, ki so same nadomestne izjave o poreklu, se smiselno uporabljajo odstavki 1, 2 in 3.
- 5. Za navedbe, ki nadomeščajo izjave o poreklu v primeru delitve pošiljke, opravljene v skladu s členom 18, se smiselno uporabljajo odstavki 1, 2 in 3.

Člen 49

Preverjanje izjav o poreklu

- 1. Carinski organi lahko v primeru dvoma glede statusa porekla izdelkov od deklaranta zahtevajo, da v razumnem času, ki ga oni določijo, predloži katera koli razpoložljiva dokazila, da bi preverili točnost oznake porekla na deklaraciji ali izpolnjevanje pogojev iz člena 18.
- 2. Carinski organi lahko začasno prenehajo uporabljati preferencialne tarifne ukrepe v času trajanja postopka preverjanja iz člena 64, če:
 - (a) informacije, ki jih predloži deklarant, ne zadostujejo za potrditev statusa porekla izdelkov ali izpolnjevanja pogojev iz člena 17(2) ali člena 18;
 - (b) deklarant ne odgovori v času, dovoljenem za predložitev informacij iz odstavka 1.
- 3. Med čakanjem na informacije iz odstavka 1, ki se zahtevajo od deklaranta, ali izide postopka preverjanja iz odstavka 2 se uvozniku ponudi sprostitev izdelkov ob upoštevanju vseh previdnostnih ukrepov, ki se zdijo potrebni.

Člen 50

Zavrnitev preferencialov

- 1. Carinski organi države članice uvoza zavrnejo upravičenost do ugodnosti iz tega sklepa, ne da bi bili obvezani zahtevati kakršno koli dodatno dokazilo ali poslati zahtevo za preverjanje ČDO, če:

- (a) blago ni enako tistemu iz izjave o poreklu;
 - (b) deklarant ne predloži izjave o poreklu za zadevne izdelke, kadar je taka izjava obvezna;
 - (c) brez poseganja v točko (b) člena 36 in člen 44(1) izjave o poreklu, ki jo ima deklarant, ni pripravil izvoznik, registriran v ČDO;
 - (d) izjava o poreklu ni pripravljena v skladu z Dodatkom XII;
 - (e) pogoji člena 18 niso izpolnjeni.
2. Carinski organi države članice uvoza zavrnejo upravičenost do ugodnosti iz tega sklepa, potem ko so na pristojne organe ČDO naslovili zahtevo za preverjanje v smislu člena 60, če so carinski organi države članice uvoza:
- (a) prejeli odgovor, v skladu s katerim izvoznik ni bil upravičen sestaviti izjave o poreklu;
 - (b) prejeli odgovor, v skladu s katerim zadevni izdelki nimajo porekla v zadevni ČDO ali pogoji iz člena 17(2) niso bili izpolnjeni;
 - (c) upravičeno dvomili o veljavnosti izjave o poreklu ali točnosti informacij, ki jih je zagotovil deklarant glede pravega porekla zadevnih izdelkov, ko so predložili zahtevo za preverjanje, in
 - niso prejeli odgovora v času, dovoljenem v skladu s členom 60;
 - ali
 - so prejeli odgovor, ki ni zagotovil ustreznih odgovorov na vprašanja, navedena v zahtevi.

NASLOV V

DOGOVORI O UPRAVNEM SODELOVANJU

ODDELEK 1

SPLOŠNO

Člen 51

Splošna načela

1. Da se zagotovi pravilna uporaba preferencialov, ČDO:
- (a) vzpostavijo in vzdržujejo ustrezne upravne strukture in sisteme, potrebne za izvajanje in upravljanje v tej prilogi določenih pravil in postopkov v tej državi,

vključno, kjer je to primerno, z dogovori, ki so potrebni za uporabo kumulacije;

- (b) prek svojih pristojnih organov sodelujejo s Komisijo in carinskimi organi držav članic.

2. Sodelovanje iz točke (b) odstavka 1 pomeni:

- (a) zagotavljanje vse potrebne podpore v primeru zahteve Komisije za njeno spremljanje ustreznega izvajanja te priloge v zadevni državi, vključno z obiski za preverjanje na kraju samem s strani Komisije ali carinskih organov držav članic;
- (b) brez poseganja v člene 49, 50, 55 in 56 preverjanje statusa porekla izdelkov in skladnosti z drugimi pogoji, določenimi v tej prilogi, vključno z obiski na kraju samem, kadar to zahtevajo Komisija ali carinski organi držav članic v okviru preiskav porekla;
- (c) če postopek preverjanja ali katera koli druga razpoložljiva informacija kaže na kršitev določb te priloge, ČDO na svojo lastno pobudo ali na zahtevo Komisije ali carinskih organov držav članic opravi ustrezne poizvedbe ali s potrebno nujnostjo zagotovi, da se te poizvedbe opravijo zaradi ugotavljanja in preprečevanja takih kršitev. Komisija in carinski organi držav članic lahko sodelujejo pri poizvedbah.

3. ČDO Komisiji pred 1. januarjem 2015 predložijo uradno zavezo o skladnosti z zahtevami iz odstavka 1.

Člen 52

Zahteve glede objave in skladnost

1. Komisija v *Uradnem listu Evropske unije* (serija C) objavi seznam ČDO in datum, kdaj naj bi te države izpolnile pogoje iz členov 51 in 54 ali člena 57. Komisija ta seznam posodobi vsakič, ko nova ČDO izpolni enake pogoje.
2. Za izdelke s poreklom iz ČDO v smislu te priloge ob sprostitvi v prosti promet v Uniji prednosti tarifni preferenciali veljajo samo pod pogojem, da so bili izvoženi na dan, naveden na seznamu iz odstavka 1, ali pozneje.
3. Za ČDO se šteje, da izpolnjuje pogoje iz členov 51 in 54 ali člena 57 z dnem, ko:
 - (a) pošlje uradno obvestilo iz člena 54(1) ali 57(1) in po potrebi člena 54(2); ter
 - (b) predloži svojo zavezo iz člena 51(1).
4. Za izvajanje oddelka 3 Naslova IV in oddelka 3 Naslova V ČDO informacije iz člena 57(1)(b) Komisiji predložijo vsaj tri mesece pred dejansko uporabo sistema registriranih izvoznikov na svojih ozemljih.

Člen 53

Kazni

Kaznuje se vsak, ki sestavi dokument ali povzroči sestavo dokumenta, ki vsebuje nepravilne podatke, z namenom, da bi pridobil preferencialno obravnavo za izdelke.

ODDELEK 2

NAČINI UPRAVNEGA SODELOVANJA PRED UPORABO SISTEMA REGISTRIRANIH IZVOZNIKOV

Člen 54

Predložitev pečatov in naslovov

1. ČDO Komisijo uradno obvestijo o nazivih in naslovih organov na svojem ozemlju, ki so:
 - (a) del državnih organov zadevne države ter pooblaščenici za podporo Komisiji in carinskim organom držav članic v okviru upravnega sodelovanja, določenega v tem naslovu;
 - (b) carinski organi, pristojni za izdajo potrdil o gibanju blaga EUR.1 ter poznejše preverjanje potrdil o gibanju blaga EUR.1 in izjav na računih;
2. ČDO Komisiji pošljejo vzorčne odtise pečatov, ki se uporabljajo.
3. ČDO Komisijo nemudoma obvestijo o kakršnih koli spremembah informacij iz odstavkov 1 in 2.
4. Komisija te informacije pošlje carinskim organom držav članic.

Člen 55

Preverjanje dokazil o poreklu

1. Dokazila o poreklu se naknadno preverjajo naključno ali kadar carinski organi države uvoznice upravičeno dvomijo o verodostojnosti teh dokumentov, statusu porekla zadevnih izdelkov ali izpolnitvi drugih zahtev te priloge.
2. Zaradi izvajanja določb odstavka 2 morajo carinski organi države uvoznice carinskim organom države izvoznice vrniti potrdilo o gibanju blaga EUR.1 in račun, če je bil predložen, izjavo na računu ali kopijo teh dokumentov ter, kadar je to primerno, navesti razloge za poizvedbo. V podporo zahtevi za preverjanje se posreduje vsak pridobljen dokument ali informacija, ki kaže, da so podatki na dokazilu o poreklu nepravilni.

3. Preverjanje opravijo carinski organi države izvoznice. V ta namen imajo pravico zahtevati katera koli dokazila in opraviti kakršen koli pregled izvoznikovega knjigovodstva ali kateri koli drug pregled, ki se jim zdi potreben.
4. Če se carinski organi države uvoznice odločijo, da bodo začasno prenehali priznavati preferencialno obravnavo za zadevne izdelke, medtem ko čakajo na rezultate preverjanja, morajo uvozniku ponuditi sprostitev blaga ob upoštevanju vseh previdnostnih ukrepov, ki se jim zdijo potrebni.
5. Carinski organi, ki so zahtevali preverjanje, morajo biti čim prej obveščeni o rezultatih preverjanja. Ti rezultati morajo jasno pokazati, ali so dokumenti verodostojni in ali se izdelki, na katere se nanašajo, lahko štejejo za izdelke s poreklom iz ČDO, Unije ali držav podpisnic sporazuma o gospodarskem partnerstvu ter izpolnjujejo druge zahteve te priloge.
6. Če v primerih upravičenega dvoma ni odgovora v desetih mesecih od datuma zahteve za preverjanje ali če odgovor ne vsebuje zadostnih informacij za določitev verodostojnosti obravnavanega dokumenta ali pravega porekla izdelkov, carinski organi, ki so zahtevali preverjanje, razen v izjemnih okoliščinah zavrnejo upravičenost za preferencialno obravnavo.

Člen 56

Preverjanje dobaviteljeve izjave

1. Preverjanje dobaviteljeve izjave se lahko opravi naključno ali kadar carinski organi države uvoznice upravičeno dvomijo o verodostojnosti teh dokumentov ali točnosti oziroma popolnosti informacij v zvezi s poreklom zadevnih materialov.
2. Carinski organi, ki jim je predložena dobaviteljeva izjava, lahko od carinskih organov države, v kateri je izjava pripravljena, zahtevajo, da izdajo informativno potrdilo, katerega vzorec je v Dodatku IX. Namesto tega lahko carinski organi, ki jim je predložena dobaviteljeva izjava, od izvoznika zahtevajo, da predloži informativno potrdilo, ki so ga izdali carinski organi države, v kateri je izjava sestavljena.

Urad, ki je izdal informativno potrdilo, hrani njegovo kopijo vsaj tri leta.

3. Carinski organi, ki so zahtevali preverjanje, morajo biti čim prej obveščeni o rezultatih tega preverjanja. Rezultati morajo biti taki, da zanesljivo pokažejo, ali je izjava v zvezi s statusom materiala točna.
4. Zaradi preverjanja dobavitelj najmanj tri leta hrani kopijo dokumenta, ki vsebuje izjavo, skupaj z vsemi potrebnimi dokazili o resničnem statusu materialov.
5. Carinski organi v državi, kjer je pripravljena dobaviteljeva izjava, imajo pravico zahtevati katero koli dokazilo in opraviti kakršen koli pregled, za katerega menijo, da je primeren za preverjanje točnosti dobaviteljeve izjave.
6. Vsako potrdilo o gibanju blaga EUR.1, ki je izdano ali sestavljeno na podlagi nepravilne dobaviteljeve izjave, se šteje za nično.

ODDELEK 3

NAČINI UPRAVNEGA SODELOVANJA, KI SE UPORABLJAJO ZA SISTEM REGISTRIRANIH IZVOZNIKOV

Člen 57

Predložitev pečatov in naslovov

1. ČDO Komisijo uradno obvestijo o nazivih in naslovih organov na svojem ozemlju, ki so:
 - (a) del državnih organov zadevne države ter pooblaščen za podporo Komisiji in carinskim organom držav članic v okviru upravnega sodelovanja, določenega v tem naslovu;
 - (b) del državnih organov zadevne države ali delujejo v okviru pristojnosti vlade ter so pooblaščen za registracijo izvoznikov in njihov umik iz evidence registriranih izvoznikov.
2. ČDO Komisijo nemudoma obvestijo o kakršnih koli spremembah informacij iz odstavkov 1 in 2.
3. Komisija te informacije pošlje carinskim organom držav članic.

Člen 58

Vzpostavitev baze podatkov registriranih izvoznikov

1. Komisija vzpostavi elektronsko bazo podatkov registriranih izvoznikov na podlagi informacij, ki jih predložijo državni organi ČDO in carinski organi držav članic.
2. Dostop do same baze podatkov in podatkov v njej ima izključno Komisija. Organi iz odstavka 1 zagotovijo, da so podatki, predloženi Komisiji, posodobljeni ter popolni in točni.
3. Podatki, obdelani v bazi podatkov iz odstavka 1, so javnosti dostopni prek spleta, z izjemo zaupnih podatkov iz polj 2 in 3 zahtevka za registracijo izvoznika iz člena 28.
4. Prenos ali dostop do osebnih podatkov, ki se obdelajo v bazi podatkov iz odstavka 1, se lahko tretjim državam ali mednarodnim organizacijam omogoči samo v skladu s členom 9 Uredbe (ES) št. 45/2001.
5. Ta sklep nikakor ne vpliva na raven varstva posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v skladu z določbami prava Unije in nacionalnega prava, zlasti ne spreminja obveznosti držav članic pri njihovi obdelavi osebnih podatkov v skladu z Direktivo 95/46/ES niti obveznosti institucij in organov Unije pri njihovi obdelavi osebnih podatkov v skladu z Uredbo (ES) št. 45/2001 pri izpolnjevanju njihovih obveznosti.

6. Komisija lahko identifikacijske in registracijske podatke o izvoznikih, sestavljene iz nabora podatkov iz točk 1, 3 (v zvezi z opisom dejavnosti), 4 in 5 Dodatka XI objavi na spletu samo, če so zadevni izvozniki dali izrecno in prostovoljno pisno soglasje.
7. Izvoznikom se predložijo informacije iz člena 11 Uredbe (ES) št. 45/2001.
8. Pravice oseb v zvezi z njihovimi registracijskimi podatki iz Dodatka XI, obdelanimi v nacionalnih podatkovnih sistemih, se izvajajo v skladu s pravom države članice, ki je ob izvajanju Direktive 95/46/ES shranila njihove osebne podatke.
9. Pravice oseb v zvezi z obdelavo osebnih podatkov v centralni bazi podatkov iz odstavkov 1 do 4 se izvajajo v skladu z Uredbo (ES) št. 45/2001.
10. Nacionalni nadzorni organi za varstvo podatkov in Evropski nadzornik za varstvo podatkov, vsak v okviru svojih pristojnosti, dejavno sodelujejo in zagotavljajo usklajen nadzor nad bazo podatkov iz odstavkov 1 do 4.

Člen 59

Preverjanje porekla

1. Da bi zagotovili izpolnjevanje pravil o statusu porekla izdelkov, pristojni organi ČDO opravljajo:
 - (a) preverjanja statusa porekla izdelkov na zahtevo carinskih organov držav članic;
 - (b) redne preglede izvoznikov na lastno pobudo.

Razširjena kumulacija je dovoljena na podlagi člena 10 le, če je država, s katero ima Unija v veljavi sporazum o prosti trgovini, privolila, da bo ČDO zagotavljala podporo v zadevah upravnega sodelovanja na enak način, kot bi tako podporo zagotavljala carinskim organom držav članic v skladu z ustreznimi določbami zadevnega sporazuma o prosti trgovini.
2. Pregledi iz točke (b) odstavka 1 zagotavljajo, da izvozniki neprekinjeno izpolnjujejo svoje obveznosti. Opravljajo se v presledkih, ki so določeni na podlagi ustreznih meril za analizo tveganja. V ta namen pristojni organi ČDO od izvoznikov zahtevajo predložitev kopij ali seznam izjav o poreklu, ki so jih izdali.
3. Pristojni organi ČDO imajo pravico zahtevati katero koli dokazilo in opraviti kakršen koli pregled izvoznikovega knjigovodstva in po potrebi knjigovodstva proizvajalcev, ki izvozniku dobavljajo izdelke, vključno s poslovnimi prostori, ter katere koli druge preglede, ki se jim zdijo primerni.

Člen 60

Preverjanje dokazil o poreklu

1. Naknadno preverjanje izjav o poreklu se opravi naključno ali kadar carinski organi držav članic upravičeno dvomijo o njihovi verodostojnosti, statusu porekla izdelkov ali izpolnitvi drugih zahtev iz te priloge.

Kadar carinski organi države članice zaprosijo pristojne organe ČDO za sodelovanje pri preverjanju veljavnosti izjav o poreklu, statusa porekla izdelkov ali obeh, morajo v zahtevi, kadar je to primerno, navesti razloge za upravičen dvom o veljavnosti izjav o poreklu ali statusu porekla izdelkov.

V podporo zahtevi za preverjanje se lahko pošljejo kopija izjave o poreklu in katere koli dodatne informacije ali dokumenti, ki kažejo, da so informacije v izjavi nepravilne.

Država članica, ki zahteva preverjanje, določi šestmesečni začetni rok za posredovanje rezultatov preverjanja, ki se začne z datumom zahteve za preverjanje.

2. Če v primerih upravičenega dvoma ni odgovora v roku iz odstavka 1 ali če odgovor ne vsebuje zadostnih informacij za določitev pravega porekla izdelkov, se pristojnim organom pošlje drugo obvestilo. V tem obvestilu je določen nadaljnji rok, ki ne presega šestih mesecev.

Člen 61

Druge določbe

1. Oddelek III naslova V in oddelek III naslova VI se smiselno uporabljata za:
 - (a) izvoz iz Unije v ČDO za namene bilateralne kumulacije;
 - (b) izvoz iz ene ČDO v drugo za namene kumulacije med ČDO, kot je določeno v členu 2(2).
2. Carinski organ države članice izvoznika iz Unije na njegovo zahtevo obravnava kot registriranega izvoznika za namene ugodnosti iz tega sklepa, če izpolnjuje naslednje pogoje:
 - (a) izvoznik ima številko EORI v skladu s členi 4k do 4t Uredbe (EGS) št. 2454/93;
 - (b) izvoznik ima status „pooblaščenega izvoznika“ na podlagi preferencialne ureditve;
 - (c) izvoznik v svoji zahtevi, naslovljeni na carinski organ države članice, v skladu z vzorcem iz Dodatka XI zagotovi naslednje:
 - podatke iz polj 1 in 4;
 - zavezo iz polja 5.

NASLOV VI

CEUTA IN MELILLA

Člen 62

1. Določbe te priloge v zvezi z izdajo, uporabo in naknadnim preverjanjem dokazil o poreklu se za namene bilateralne kumulacije smiselno uporabljajo za izdelke, izvožene iz ČDO v Ceuto in Melillo, ter izdelke, izvožene iz Ceute in Melille v ČDO.
2. Ceuta in Melilla se obravnavata kot enotno ozemlje.
3. Za uporabo te priloge v Ceuti in Melilli so odgovorni španski carinski organi.

NASLOV VII

KONČNE DOLOČBE

Člen 63

Odstopanje od sistema registriranih izvoznikov

1. Z dostopanjem lahko Komisija sprejme sklepe, s katerimi dovoli uporabo členov 21 do 35 in členov 54 do 56 za izvoze iz ene ali več ČDO po 1. januarju 2017.

Odstopanje je omejeno na obdobje, ki ga zadevna ČDO potrebuje, da lahko začne z uporabo členov 38 do 50 in členov 57 do 61.
2. ČDO, ki želijo izkoristiti odstopanje iz odstavka 1, na Komisijo naslovijo zahtevek. V zahtevku se navede čas, ki ga zadevna ČDO potrebuje, da lahko začne z uporabo členov 38 do 50 in členov 57 do 61.
3. Komisija ukrep, s katerim odobri začasno odstopanje iz odstavka 1, sprejme z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 64(2).

Člen 64

Postopki v odboru

1. Komisiji pomaga Odbor za carinski zakonik, ustanovljen s členom 247a Uredbe (EGS) št. 2913/92.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabi člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 65

Uporaba

1. Ta priloga se uporablja od začetka veljavnosti tega sklepa.
2. Člen 52(3)(b) se uporablja od 1. januarja 2015.
3. Člen 8(3)(b) se uporablja do 30. septembra 2015.
4. Členi 21 do 35 in členi 54 do 56 se uporabljajo do 31. decembra 2016.
5. Členi 38 do 50 in členi 57 do 61 se uporabljajo od 1. januarja 2017.

DODATEK I

UVODNE OPOMBE

Opomba 1 – Splošni uvod

V tej prilogi so določeni pogoji v skladu s členom 4, pod katerimi izdelki veljajo za izdelke s poreklom v zadevni ČDO. Obstajajo štiri različne vrste pravil, ki se razlikujejo glede na izdelek:

- (a) z obdelavo ali predelavo ni presežena največja dovoljena vsebnost materialov brez porekla;
- (b) z obdelavo ali predelavo postane štirimestna tarifna številka harmoniziranega sistema ali šestmestna tarifna podštevilka harmoniziranega sistema proizvedenih izdelkov, drugačna od štirimestne tarifne številke harmoniziranega sistema ali šestmestne tarifne podštevilke harmoniziranega sistema uporabljenih materialov;
- (c) opravi se poseben postopek obdelave ali predelave;
- (d) obdelava ali predelava se opravi na določenih v celoti pridobljenih materialih.

Opomba 2 – Sestava seznama

- 2.1 Stolpca 1 in 2 opisujeta pridobljeni izdelek. V stolpcu 1 je navedena številka poglavja, štirimestna tarifna številka ali šestmestna tarifna podštevilka, uporabljena v harmoniziranem sistemu, kot je ustrezno. Stolpec 2 vsebuje poimenovanje blaga, uporabljenega v tem sistemu za to tarifno številko ali poglavje. Za vsak vpis v stolpcih 1 in 2 je v stolpcu 3 ob upoštevanju opombe 2.4 določeno eno ali več pravil („zahtevani postopki“). Ti zahtevani postopki se nanašajo le na materiale brez porekla. Če je v nekaterih primerih pred vpisom v stolpcu 1 „ex“, se pravilo v stolpcu 3 uporablja le za del tarifne številke, opisane v stolpcu 2.
- 2.2 Če je v stolpcu 1 združenih več tarifnih številk ali podštevilk harmoniziranega sistema ali je navedena številka poglavja in je zato poimenovanje izdelkov v stolpcu 2 splošno, se zraven navedeno pravilo v stolpcu 3 uporablja za vse izdelke, ki se po harmoniziranem sistemu uvrščajo v tarifne številke tega poglavja ali v katere koli tarifne številke ali podštevilke, združene v stolpcu 1.
- 2.3 Če seznam vsebuje različna pravila, ki se uporabljajo za različne izdelke v okviru ene tarifne številke, je v vsakem novem odstavku opis tega dela tarifne številke, za katerega se uporabljajo zraven navedena pravila v stolpcu 3.
- 2.4 Če sta v stolpcu 3 navedeni dve alternativni pravili, ločeni z „ali“, se izvoznik lahko odloči, katerega bo izbral.

Opomba 3 – Primeri uporabe pravil

- 3.1 Člen 4(2) v zvezi z izdelki, ki so pridobili status blaga s poreklom in se uporabljajo pri izdelavi drugih izdelkov, se uporablja ne glede na to, ali je bil ta status pridobljen v tovarni, v kateri se izdelki uporabljajo, ali v drugi tovarni v ČDO ali Uniji.

- 3.2 V skladu s členom 5 mora opravljena obdelava ali predelava presegati seznam postopkov iz navedenega člena. V nasprotnem primeru blago ni upravičeno do pridobitve prednosti preferencialne tarifne obravnave, četudi so pogoji iz spodaj navedenega seznama izpolnjeni.

Pravila v seznamu ob upoštevanju določbe iz prvega pododstavka pomenijo najmanjši del zahtevane obdelave ali predelave; izdelki z več obdelave ali predelave prav tako pridobijo status blaga s poreklom, nasprotno tisti z manj obdelave ali predelave ne morejo pridobiti statusa blaga s poreklom. Če torej pravilo določa, da se na določeni stopnji izdelave lahko uporabi material brez porekla, je uporaba takega materiala na zgodnejši stopnji izdelave dovoljena, medtem ko na poznejši stopnji uporaba takega materiala ni dovoljena.

- 3.3 Če pravilo uporablja določbe „Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke“, se lahko brez poseganja v opombo 3.2 uporabijo materiali iz katere koli tarifne številke (tudi materiali z istim poimenovanjem in iz iste tarifne številke kot izdelek), pri čemer je treba upoštevati kakršne koli posebne omejitve, ki jih pravilo tudi lahko vsebuje.

Seveda pa izraz „Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, vključno z drugimi materiali iz tarifne številke ...“ ali „Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, vključno z drugimi materiali iz iste tarifne številke kot izdelek“ pomeni, da se lahko uporabijo materiali iz katere koli tarifne številke, razen tistih z istim poimenovanjem kot izdelek, naveden v stolpcu 2 seznama.

- 3.4 Kadar pravilo v seznamu določa, da se izdelek lahko izdela iz več kakor enega materiala, to pomeni, da se lahko uporabi en ali več materialov. Ne zahteva pa, da se uporabijo vsi.
- 3.5 Kadar pravilo v seznamu določa, da mora biti izdelek izdelan iz določenega materiala, to pravilo ne preprečuje uporabe drugih materialov, ki zaradi svoje narave ne morejo zadostiti temu pogoju.

Opomba 4 – Splošne določbe v zvezi z določenim kmetijskim blagom

- 4.1 Kmetijsko blago iz poglavij 6, 7, 8, 9, 10 in 12 ter tarifne številke 2401, ki se goji ali pobira na ozemlju ČDO, se obravnava kot blago s poreklom z ozemlja te države, tudi če se goji iz semena, čebulic, podlag, potaknjencev, cepičev, sadik, brstov ali drugih živih delov rastlin, uvoženih iz druge države.
- 4.2 Kadar za vsebnost sladkorja brez porekla v določenem izdelku veljajo omejitve, se pri izračunu takih omejitev upošteva teža sladkorjev iz tarifnih števil 1701 (saharoza) in 1702 (npr. fruktoza, glukoza, laktoza, maltoza, izoglukoza ali invertni sladkor), ki so uporabljeni pri izdelavi končnega izdelka in izdelavi izdelkov brez porekla, ki so vključeni v končni izdelek.

Opomba 5 – Terminologija, ki se uporablja v zvezi z določenimi tekstilnimi izdelki

- 5.1 Izraz „naravna vlakna“ se na seznamu uporablja za vlakna, ki niso umetna ali sintetična. Omejen je na stopnje pred pređenjem, vključno z odpadki, in, če ni drugače določeno, vključuje vlakna, ki so mikana, česana ali drugače obdelana, vendar ne spredena.
- 5.2 Izraz „naravna vlakna“ vključuje konjsko žimo iz tarifne številke 0503, svilo iz tarifnih števil 5002 in 5003, volnena vlakna in fino ali grobo živalsko dlako iz tarifnih števil 5101 do 5105, bombažna vlakna iz tarifnih števil 5201 do 5203 ter druga rastlinska vlakna iz tarifnih števil 5301 do 5305.
- 5.3 Izrazi „tekstilna kaša“, „kemični materiali“ in „materiali za izdelavo papirja“ so v seznamu uporabljeni za poimenovanje materialov, ki se ne uvrščajo v poglavja od 50 do 63 in se lahko uporabljajo za proizvodnjo umetnih, sintetičnih ali papirnih vlaken ali preje.
- 5.4 Izraz „umetna ali sintetična rezana vlakna“ se v seznamu uporablja za pramene iz sintetičnih ali umetnih filamentov, rezana vlakna ali odpadke iz tarifnih števil 5501 do 5507.

Opomba 6 – Odstopanja, ki se uporabljajo za izdelke, narejene iz mešanice tekstilnih materialov

- 6.1 Kadar je za določen izdelek na seznamu naveden sklic na to opombo, se pogoji iz stolpca 3 ne uporabljajo za osnovne tekstilne materiale, uporabljene pri njihovi izdelavi, ki skupno ne presegajo 10 % skupne teže vseh uporabljenih osnovnih tekstilnih materialov. (Glej tudi opombi 6.3 in 6.4.)
- 6.2 Vendar pa se lahko dovoljeno odstopanje iz opombe 6.1 uporablja le za mešane izdelke, ki so narejeni iz dveh ali več osnovnih tekstilnih materialov.

Osnovni tekstilni materiali so:

- svila;
- volna;
- groba živalska dlaka;
- fina živalska dlaka;
- konjska žima;
- bombaž;
- materiali za izdelavo papirja in papir;
- lan;
- prava konoplja;

- juta in druga tekstilna vlakna iz ličja;
- sisal in druga tekstilna vlakna iz rodu agav;
- kokosova vlakna, manilska konoplja (abaka), ramija in druga rastlinska tekstilna vlakna;
- sintetični filamenti;
- umetni filamenti;
- elektroprevodni filamenti;
- sintetična rezana vlakna iz polipropilena;
- sintetična rezana vlakna iz poliestra;
- sintetična rezana vlakna iz poliamida;
- sintetična rezana vlakna iz poliakrilonitrila;
- sintetična rezana vlakna iz poliimida;
- sintetična rezana vlakna iz politetrafluoretilena;
- sintetična rezana vlakna iz polifenilensulfida;
- sintetična rezana vlakna iz polivinilklorida;
- druga sintetična rezana vlakna;
- umetna rezana vlakna iz viskoze;
- druga umetna rezana vlakna;
- preja iz poliuretana, laminirana s fleksibilnimi segmenti polietra, povezana ali ne;
- preja iz poliuretana, laminirana s fleksibilnimi segmenti poliestra, povezana ali ne;
- izdelki iz tarifne številke 5605 (metalizirana preja), ki vsebujejo trak z jedrom iz aluminijaste folije ali z jedrom iz plastičnega sloja, prevlečenega ali ne z aluminijastim prahom, širine, ki ne presega 5 mm, kjer so plasti zlepljene s prozornim ali barvnim lepilom med dvema plastičnima slojema;
- drugi izdelki iz tarifne številke 5605;
- steklena vlakna;
- kovinska vlakna.

Primer:

Preja iz tarifne številke 5205, izdelana iz bombažnih vlaken iz tarifne številke 5203 in sintetičnih rezanih vlaken iz tarifne številke 5506, je mešana preja. Zato se lahko uporabijo sintetična rezana vlakna brez porekla, ki ne zadovoljujejo pravil o poreklu, če njihova skupna teža ne presega 10 % teže preje.

Primer:

Volnena tkanina iz tarifne številke 5112, izdelana iz volnene preje iz tarifne številke 5107 in sintetične preje iz rezanih vlaken iz tarifne številke 5509, je mešana tkanina. Zato se lahko uporabi sintetična preja, ki ne zadovoljuje pravil o poreklu, ali volnena preja, ki ne zadovoljuje pravil o poreklu, ali kombinacija obeh prej, če njuna skupna teža ne presega 10 % teže tkanine.

Primer:

Taftana tekstilna tkanina iz tarifne številke 5802, izdelana iz bombažne preje iz tarifne številke 5205 in bombažne tkanine iz tarifne številke 5210, je mešan izdelek le, če je bombažna tkanina sama mešana tkanina, izdelana iz prej, uvrščenih v dve različni tarifni številki, ali če so uporabljene bombažne preje tudi same mešanice.

Primer:

Če bi bila zadevna taftana tekstilna tkanina izdelana iz bombažne preje iz tarifne številke 5205 in sintetične tkanine iz tarifne številke 5407, bi bila očitno uporabljena preja iz dveh različnih osnovnih tekstilnih materialov in je v skladu s tem taftana tekstilna tkanina mešani izdelek.

- 6.3 Pri izdelkih, ki vsebujejo „prejo iz poliuretana, laminirano s fleksibilnimi segmenti iz polietra, povezano ali ne“, je pri preji dovoljeno odstopanje 20 %.
- 6.4 Za izdelke, ki vsebujejo „trak z jedrom iz aluminijaste folije ali z jedrom iz plastičnega sloja, prevlečenega ali ne z aluminijastim prahom, širine, ki ne presega 5 mm, kjer so plasti zlepljene s prozornim ali barvnim lepilom med dvema plastičnima slojema“, je pri traku dovoljeno odstopanje 30 %.

Opomba 7 – Druga dovoljena odstopanja pri nekaterih tekstilnih izdelkih

- 7.1 Kadar je v seznamu navedena ta opomba, se tekstilni materiali, ki ne ustrezajo pravilu za zadevni izdelani izdelek, določenemu v seznamu v stolpcu 3, lahko uporabijo pod pogojem, da se uvrščajo v drugo tarifno številko kot izdelek, ter da njihova vrednost ne presega 8 % cene izdelka franko tovarna.
- 7.2 Brez poseganja v opombo 7.3 se materiali, ki se ne uvrščajo v poglavja 50 do 63, lahko prosto uporabljajo za izdelavo tekstilnih izdelkov, če vsebujejo tekstil ali ne.

Primer:

Če pravilo s seznama določa, da mora biti za nek tekstilni izdelek (na primer hlače) uporabljena preja, to ne preprečuje uporabe kovinskih predmetov, kot so gumbi, ker gumbi niso uvrščeni v poglavja 50 do 63. Iz istega razloga to ne preprečuje uporabe zadrge, četudi zadrge običajno vsebujejo tekstil.

- 7.3 Kadar se uporablja odstotno pravilo, je treba pri računanju vrednosti vdelanih materialov brez porekla upoštevati tudi vrednost materialov, ki se ne uvrščajo v poglavja 50 do 63.

Opomba 8 – Opredelitev specifičnih procesov in preprostih postopkov, opravljenih v zvezi z določenimi izdelki iz poglavja 27

- 8.1 Za namene tarifnih števil ex 2707 in 2713 so „specifični procesi“:

- (a) vakuumaska destilacija;
- (b) ponovna destilacija z zelo natančnim procesom frakcioniranja²⁴;
- (c) razbijanje (kreking);
- (d) preoblikovanje;
- (e) ekstrakcija s pomočjo selektivnih topil;
- (f) proces, ki vsebuje vse naslednje postopke: obdelavo s koncentrirano žveplovo kislino, oleumom ali žveplovim anhidridom; nevtralizacijo z alkalnimi sredstvi; razbarvanje in očiščevanje z naravno aktivno prstjo, aktivirano prstjo, aktiviranim ogljem ali boksitom;
- (g) polimerizacija;
- (h) alkilizacija;
- (i) izomerizacija.

- 8.2 Za namene tarifnih števil 2710, 2711 in 2712 so „specifični procesi“:

- (a) vakuumaska destilacija;
- (b) ponovna destilacija z zelo natančnim procesom frakcioniranja²⁵;
- (c) razbijanje (kreking);
- (d) preoblikovanje;
- (e) ekstrakcija s pomočjo selektivnih topil;
- (f) proces, ki vsebuje vse naslednje postopke: obdelavo s koncentrirano žveplovo kislino, oleumom ali žveplovim anhidridom; nevtralizacijo z alkalnimi sredstvi; razbarvanje in očiščevanje z naravno aktivno prstjo, aktivirano prstjo, aktiviranim ogljem ali boksitom;
- (g) polimerizacija;
- (h) alkilizacija;

²⁴ Glej dodatno pojasnjevalno opombo 4(b) k poglavju 27 kombinirane nomenklature.

²⁵ Glej dodatno pojasnjevalno opombo 4(b) k poglavju 27 kombinirane nomenklature.

- (i) izomerizacija;
- (j) samo v zvezi s težkimi olji iz tarifne številke ex 2710, razžveplanje z vodikom, ki povzroči redukcijo vsaj 85 % vsebine žvepla pri obdelanih izdelkih (metoda ASTM D 1266-59 T);
- (k) samo za izdelke iz tarifne številke 2710, deparafinizacija s postopkom, ki ni filtriranje;
- (l) samo za težka olja iz tarifne številke ex 2710, obdelava z vodikom pri tlaku nad 20 barov in temperaturi nad 250 °C, z uporabo katalizatorja, razen obdelave za razžveplanje, kadar je vodik aktivni element v kemični reakciji. Vendar se nadaljnja obdelava olj za mazanje iz tarifne številke ex 2710 z vodikom (npr. končna obdelava z vodikom ali razbarvanje), še posebno z namenom izboljšanja barve ali obstojnosti, ne obravnava kot specifičen proces;
- (m) samo za kurilna olja iz tarifne številke ex 2710, atmosferska destilacija, če se manj kot 30 % teh izdelkov, vključno z izgubami, destilira pri 300 °C po metodi ASTM D 86;
- (n) samo za težka olja razen plinskih olj in kurilnih olj iz tarifne številke ex 2710, obdelava s pomočjo visokofrekvenčnih razelektritev skozi krtačke;
- (o) samo za surove izdelke (razen vazelina, ozokerita, voska iz lignita ali voska iz šote, parafinskega voska, ki vsebujejo manj kot 0,75 mas. % olja) iz tarifne številke ex 2712, izločanje olja s frakcijsko kristalizacijo.

8.3 Za namene tarifnih števil ex 2707 in 2713 porekla ne dodelijo enostavni postopki, kot so čiščenje, dekantiranje, razsoljevanje, vodna separacija, filtriranje, barvanje, označevanje, doseganje določene vsebnosti žvepla kot rezultat mešanja izdelkov z različno vsebnostjo žvepla, niti katera koli kombinacija teh postopkov ali podobnih postopkov.

DODATEK II

SEZNAM IZDELKOV IN POSTOPKOV OBDELAVE ALI PREDELAVE, KI DODELIJO STATUS IZDELKA S POREKLOM

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
Poglavje 1	Žive živali	Vse živali iz poglavja 1 so v celoti pridobljene.
Poglavje 2	Meso in užitni mesni klavnični odpadki	Izdelava, pri kateri so vse meso in užitni mesni klavnični odpadki v izdelkih iz tega poglavja v celoti pridobljeni.
ex Poglavje 3	Ribe, raki, mehkužci in drugi vodni nevretenčarji, razen	Vse ribe, raki, mehkužci in drugi vodni nevretenčarji so v celoti pridobljeni.
0304	Ribji fileti in drugo ribje meso (nemleto ali mleto), sveže, ohlajeno ali zamrznjeno	Izdelava, pri kateri so vsi uporabljeni materiali iz poglavja 3 v celoti pridobljeni.
0305	Ribe, sušene, nasoljene ali v slanici; dimljene ribe, termično obdelane ali ne pred ali med procesom dimljenja; ribja moka, zdrob in peleti, primerni za človeško prehrano	Izdelava, pri kateri so vsi uporabljeni materiali iz poglavja 3 v celoti pridobljeni.
ex 0306	Raki, v oklepu ali brez, sušeni, nasoljeni ali v slanici; raki v oklepu, kuhani v sopari ali v vreli vodi, ohlajeni ali neohlajeni, zamrznjeni, sušeni, nasoljeni ali v slanici; moka, zdrob in peleti iz rakov, primerni za človeško prehrano	Izdelava, pri kateri so vsi uporabljeni materiali iz poglavja 3 v celoti pridobljeni.
ex 0307	Mehkužci, v lupini ali ne, sušeni, nasoljeni ali v slanici; vodni nevretenčarji razen rakov in mehkužcev, sušeni, soljeni ali v solnici; moka, zdrob in peleti iz rakov, primerni za človeško prehrano	Izdelava, pri kateri so vsi uporabljeni materiali iz poglavja 3 v celoti pridobljeni.
Poglavje 4	Mlečni izdelki; ptičja jajca; naravni med; užitni proizvodi živalskega izvora, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu;	Izdelava, pri kateri: — so vsi uporabljeni materiali iz poglavja 4 v celoti pridobljeni in — teža uporabljenega sladkorja ²⁶ ne presega 40 % teže končnega izdelka.
ex Poglavje 5	Izdelki živalskega izvora, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
ex 0511 91	Neužitna ribja jajca in ikre	Vsa jajca in ikre so v celoti pridobljeni.
Poglavje 6	Živo drevje in druge rastline; čebulice, korenine in podobno; rezano cvetje in okrasno listje	Izdelava, pri kateri so vsi uporabljeni materiali iz poglavja 6 v celoti pridobljeni.
Poglavje 7	Užitne vrtnine, nekateri	Izdelava, pri kateri so vsi uporabljeni materiali iz poglavja 7 v celoti pridobljeni.

²⁶

Glej uvodno opombo 4.2.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	koreni in gomolji	
Poglavje 8	Užitno sadje in oreški; lupine agrumov ali melon	Izdelava, pri kateri: – so vse sadje, oreški in lupine agrumov ali melon iz poglavja 8 v celoti pridobljeni ter – teža uporabljenega sladkorja²⁷ ne presega 40 % teže končnega izdelka.
Poglavje 9	Kava, pravi čaj, čaj maté in začimbe;	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
Poglavje 10	Žita	Izdelava, pri kateri so vsi uporabljeni materiali iz poglavja 10 v celoti pridobljeni.
ex Poglavje 11	Izdelki mlinске industrije; slad; škrob; inulin; pšenični gluten; razen:	Izdelava, pri kateri so vsi uporabljeni materiali iz poglavij 10 in 11, tarifnih števil 0701 in 2303 ter tarifne podštevilke 0710 10 v celoti pridobljeni.
ex 1106	Moka, prah in zdrob iz sušenih oluščenih stročnic iz tarifne številke 0713	Sušenje in mletje stročnic iz tarifne številke 0708.
Poglavje 12	Oljna semena in plodovi; različna zrnja, semena in plodovi; industrijske ali zdravilne rastline; slama in krma	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
Poglavje 13	Šelak, gume, smole ter drugi rastlinski sokovi in ekstrakti	Izdelava iz materialov iz katere koli številke, pri kateri teža uporabljenega sladkorja ²⁸ ne presega 40 % teže končnega izdelka.
Poglavje 14	Rastlinski materiali za pletarstvo; rastlinski izdelki, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
ex Poglavje 15	Olja in masti živalskega in rastlinskega izvora ter njihove razgradnje; predelane užitne masti; voski živalskega ali rastlinskega izvora; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne podštevilke, razen iz tarifne podštevilke izdelka.
1501 do 1504	Maščobe iz svinjine, perutnine, govedine, ovac ali koz, rib itd.	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
1505, 1506 in 1520	Maščobe iz volne in maščobne snovi, dobljene iz teh maščob, vključno z lanolinom. Druge masti in olja živalskega izvora ter njihove frakcije, rafinirane ali ne, toda kemično nemodificirane. Glicerin, surov; glicerinske vode in glicerinski lugi.	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
1509 in 1510	Oljčno olje in njegove frakcije	Izdelava, pri kateri so vsi uporabljeni rastlinski materiali v celoti pridobljeni.
1516 in 1517	Masti in olja živalskega ali rastlinskega izvora ter njihove frakcije, deloma ali v celoti hidrogenirani, interesterificirani,	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.

²⁷ Glej uvodno opombo 4.2.

²⁸ Glej uvodno opombo 4.2.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	reesterificirani ali elaidinizirani, rafinirani ali ne, toda nadalje nepredelani Margarina; užitne mešanice ali preparati iz masti ali olj živalskega ali rastlinskega izvora ali frakcij različnih masti ali olj iz tega poglavja, razen užitnih masti ali olj in njihovih frakcij iz tarifne številke 1516	
Poglavje 16	Izdelki iz mesa, rib ali rakov, mehkužcev ali drugih vodnih nevretenčarjev	Izdelava: — iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen mesa in užitnih mesnih klavničnih odpadkov iz poglavja 2 in materialov iz poglavja 16, pridobljenih iz mesa in užitnih mesnih klavničnih odpadkov iz poglavja 2, ter — pri kateri so vsi uporabljeni materiali iz poglavja 3 in materiali iz poglavja 16, pridobljeni iz rib in rakov, mehkužcev in drugih vodnih nevretenčarjev iz poglavja 3, v celoti pridobljeni.
ex Poglavje 17	Sladkorji in sladkorni proizvodi; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
1702	Drugi sladkorji, vključno s kemično čisto laktozo in glukozo, v trdnem stanju; sirupi; umetni med, mešan ali ne z naravnim medom; karamelni sladkor	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, pri kateri teža uporabljenih materialov iz tarifnih števil 1101 do 1108, 1701 in 1703 ne presega 30 % teže končnega izdelka.
1704	Sladkorni proizvodi (vključno z belo čokolado), ki ne vsebujejo kakava	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, pri kateri: — individualna teža sladkorja ²⁹ in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 40 % teže končnega izdelka ter — skupna sestavljena teža sladkorja ³⁰ in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 60 % teže končnega izdelka.
Poglavje 18	Kakav in kakavovi proizvodi	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, pri kateri: — individualna teža sladkorja ³¹ in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 40 % teže končnega izdelka ter — skupna sestavljena teža sladkorja ³² in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 60 % teže končnega izdelka.
Poglavje 19	Proizvodi iz žit, moke, škroba ali mleka; slaščičarski proizvodi	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, pri kateri: — teža uporabljenih materialov iz poglavij 2,3 in 16 ne presega 20 % teže končnega izdelka ter — teža uporabljenih materialov iz tarifnih števil 1006 in 1101 do 1108

²⁹ Glej uvodno opombo 4.2.

³⁰ Glej uvodno opombo 4.2.

³¹ Glej uvodno opombo 4.2.

³² Glej uvodno opombo 4.2.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
		ne presega 20 % teže končnega izdelka ter – individualna teža sladkorja ³³ in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 40 % teže končnega izdelka ter – skupna sestavljena teža sladkorja ³⁴ in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 60 % teže končnega izdelka.
ex Poglavlje 20	Proizvodi iz vrtnin, sadja, oreškov ali drugih delov rastlin; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, pri kateri teža uporabljenega sladkorja ³⁵ ne presega 40 % teže končnega izdelka.
2002 in 2003	Paradižnik, gobe in gomoljike, pripravljene ali konzervirane drugače kot v kisu ali v očetni kislini	Izdelava, pri kateri so vsi uporabljeni materiali iz poglavja 7 v celoti pridobljeni.
Poglavlje 21	Razna živila; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, pri kateri: – individualna teža sladkorja ³⁶ in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 40 % teže končnega izdelka ter – skupna sestavljena teža sladkorja ³⁷ in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 60 % teže končnega izdelka.
Poglavlje 22	Pijače, alkoholne tekočine in kis	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka ter tarifnih števil 2207 in 2208, pri kateri: – so vsi uporabljeni materiali iz tarifnih podštevil 0806 10, 2009 61 in 2009 69 v celoti pridobljeni ter
		– individualna teža sladkorja ³⁸ in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 40 % teže končnega izdelka ter – skupna sestavljena teža sladkorja ³⁹ in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 60 % teže končnega izdelka.
ex Poglavlje 23	Ostanki in odpadki živilske industrije; pripravljena krma za živali; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
ex 2302 ex 2303	Ostanki pri proizvodnji škroba	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, pri kateri teža uporabljenih materialov iz poglavja 10 ne presega 20 % teže končnega izdelka.
2309	Pripravki, ki se uporabljajo kot krma za živali	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, pri kateri: – so vsi uporabljeni materiali iz poglavij 2 in 3 v celoti pridobljeni ter – teža uporabljenih materialov iz poglavij 10 in 11 ter tarifnih števil 2302 in 2303 ne presega 20 % teže končnega izdelka ter – individualna teža sladkorja ⁴⁰ in uporabljenih materialov iz poglavja 4

33 Glej uvodno opombo 4.2.

34 Glej uvodno opombo 4.2.

35 Glej uvodno opombo 4.2.

36 Glej uvodno opombo 4.2.

37 Glej uvodno opombo 4.2.

38 Glej uvodno opombo 4.2.

39 Glej uvodno opombo 4.2.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
		ne presega 40 % teže končnega izdelka ter — skupna sestavljena teža sladkorja in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 60 % teže končnega izdelka.
ex Poglavlje 24	Tobak in izdelani tobačni nadomestki; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, pri kateri teža uporabljenih materialov iz poglavja 24 ne presega 30 % skupne teže uporabljenih materialov iz poglavja 24.
2401	Nepredelan tobak; tobačni odpadki	Ves nepredelan tobak in tobačni odpadki iz poglavja 24 so v celoti pridobljeni.
2402	Cigare, cheroots, cigarilosi in cigarete iz tobaka ali tobačnih nadomestkov	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke 2403, pri kateri teža uporabljenih materialov iz tarifne številke 2401 ne presega 50 % skupne teže uporabljenih materialov iz tarifne številke 2401.
ex Poglavlje 25	Sol; žveplo; zemljine in kamen; mavčni materiali, apno in cement; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
ex 2519	Zdrobljen naravni magnezijev karbonat (magnezit), v hermetično zaprtih kontejnerjih, in magnezijev oksid, čisti ali nečisti, razen taljenega magnezijevega oksida ali mrtvopečnega (sintranega) magnezijevega oksida	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Lahko pa se uporablja naravni magnezijev karbonat (magnezit).
Poglavlje 26	Rude, žlindre in pepeli	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
ex Poglavlje 27	Mineralna goriva, mineralna olja in proizvodi njihove destilacije; bituminozne snovi; mineralni voski; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
ex 2707	Olja, pri katerih teža aromatskih sestavin presega težo nearomatskih, podobna mineralnim oljem, dobljenim z destilacijo katrana iz črnega premoga pri visoki temperaturi, pri katerih se 65 % ali več prostornine destilira pri temperaturi do 250 °C (vključno z mešanicami naftnih olj in benzena), za uporabo kot pogonska goriva ali kurjavo	Postopki rafiniranja in/ali en ali več specifičnih procesov ⁴¹ . <i>ali</i> Drugi postopki, pri katerih se vsi uporabljeni materiali uvrščajo v drugo tarifno številko, kot je tarifna številka izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke, kot je tarifna številka izdelka, pod pogojem, da njihova skupna vrednost ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
2710	Olja, dobljena iz nafte, in olja, dobljena iz bituminoznih mineralov, razen surovih, ter proizvodi, ki niso navedeni ali zajeti na	Postopki rafiniranja in/ali en ali več specifičnih procesov ⁴² . <i>ali</i> Drugi postopki, pri katerih se vsi uporabljeni materiali uvrščajo v drugo tarifno

⁴⁰ Glej uvodno opombo 4.2.

⁴¹ Za posebne pogoje v zvezi s „specifičnimi procesi“ glej uvodni opombi 8.1 in 8.3.

⁴² Za posebne pogoje v zvezi s „specifičnimi procesi“ glej uvodno opombo 8.2.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	drugem mestu, ki vsebujejo 70 mas. % ali več olj, dobljenih iz nafte, ali olj, dobljenih iz bituminoznih mineralov, če so ta olja osnovne sestavine teh izdelkov; odpadna olja	številko, kot je tarifna številka izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke, kot je tarifna številka izdelka, pod pogojem, da njihova skupna vrednost ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
2711	Naftni plini in drugi plinasti ogljikovodiki	Postopki rafiniranja in/ali en ali več specifičnih procesov ⁴³ . <i>ali</i> Drugi postopki, pri katerih se vsi uporabljeni materiali uvrščajo v drugo tarifno številko, kot je tarifna številka izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke, kot je tarifna številka izdelka, pod pogojem, da njihova skupna vrednost ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
2712	Vazelin; parafinski vosek, mikrokristalni vosek iz nafte, stisnjeni parafini, ozokerit, vosek iz rjavega premoga ali lignita, vosek iz šote, drugi mineralni voski in podobni proizvodi, dobljeni s sintezo ali drugimi postopki, pobarvani ali nepobarvani	Postopki rafiniranja in/ali en ali več specifičnih procesov ⁴⁴ . <i>ali</i> Drugi postopki, pri katerih se vsi uporabljeni materiali uvrščajo v drugo tarifno številko, kot je tarifna številka izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke, kot je tarifna številka izdelka, pod pogojem, da njihova skupna vrednost ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
2713	Naftni koks, bitumen in drugi ostanki iz nafte ali olj iz bituminoznih mineralov	Postopki rafiniranja in/ali en ali več specifičnih procesov ⁴⁵ . <i>ali</i> Drugi postopki, pri katerih se vsi uporabljeni materiali uvrščajo v drugo tarifno številko, kot je tarifna številka izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke, kot je tarifna številka izdelka, pod pogojem, da njihova skupna vrednost ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
ex Poglavlje 28	Anorganski kemični proizvodi; organske ali anorganske spojine plemenitih kovin, redkih zemeljskih kovin in radioaktivnih elementov ali izotopov; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke, kot je tarifna številka izdelka, pod pogojem, da njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
ex Poglavlje 29	Organski kemični proizvodi; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke, kot je tarifna številka izdelka, pod pogojem, da njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
ex 2905	Alkoholati kovin iz te tarifne številke in etanola; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, vključno z drugimi materiali iz tarifne številke 2905. Lahko pa se uporabljajo alkoholati kovin iz te tarifne številke, če njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
2905 43; 2905 44;	Manitol; D-glucitol (sorbitol); glicerol	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne podštevilke, razen iz tarifne podštevilke izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne podštevilke, kot je tarifna podštevilka izdelka, pod pogojem, da njihova skupna vrednost ne

⁴³ Za posebne pogoje v zvezi s „specifičnimi procesi“ glej uvodno opombo 8.2.

⁴⁴ Za posebne pogoje v zvezi s „specifičnimi procesi“ glej uvodno opombo 8.2.

⁴⁵ Za posebne pogoje v zvezi s „specifičnimi procesi“ glej uvodni opombi 8.1 in 8.3.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
2905 45		presega 20 % cene izdelka franko tovarna. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
Poglavje 30	Farmacevtski izdelki	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
Poglavje 31	Gnojila	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz tarifne številke izdelka, pod pogojem, da njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
Poglavje 32	Ekstrakti za strojenje ali barvanje; tanini in njihovi derivati; barve, pigmenti in druge barvilne snovi, barve; premazna sredstva in laki; kiti in druge tesnilne mase; črnila	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke, kot je tarifna številka izdelka, pod pogojem, da njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
Poglavje 33	Eterična olja in rezinoidi; parfumerijski, kozmetični ali toaletni izdelki; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke, kot je tarifna številka izdelka, pod pogojem, da njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
3302?		
ex Poglavje 34	Mila, organska površinsko aktivna sredstva, pralni preparati, mazalni preparati, umetni voski, pripravljeni voski, preparati za loščenje ali čiščenje, sveče in podobni proizvodi, paste za modeliranje in „zobarski voski“ ter zobarski preparati na osnovi mavca; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke, kot je tarifna številka izdelka, pod pogojem, da njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
ex 3404	Umetni voski in pripravljeni voski: –na osnovi parafina, voskov iz nafte, voskov, dobljenih iz bituminoznih mineralov, stisnjenega parafina ali parafina z odstranjenim oljem	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
Poglavje 35	Beljakovinske snovi; modificirani škrobi; lepila; encimi; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
Poglavje 36	Razstreliva; pirotehnični izdelki; vžigalice; piroforne zlitine; vnetljivi preparati	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke, kot je tarifna številka izdelka, pod pogojem, da njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
Poglavje 37	Proizvodi za fotografske in	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke, kot je tarifna

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	kinematografske namene	številka izdelka, pod pogojem, da njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
ex Poglavlje 38	Razni kemijski proizvodi; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke, kot je tarifna številka izdelka, pod pogojem, da njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
3824 60	Sorbitol, razen sorbitola iz tarifne podštevilke 2905 44	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne podštevilke, razen iz tarifne podštevilke izdelka in razen materialov iz tarifne podštevilke 2905 44. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne podštevilke, kot je tarifna podštevilka izdelka, pod pogojem, da njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
ex Poglavlje 39	Plastične mase in proizvodi iz plastičnih mas; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
ex 3907	- Kopolimeri, izdelani iz polikarbonata in akrilonitril-butadien-stiren kopolimera (ABS)	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke, kot je tarifna številka izdelka, pod pogojem, da njihova skupna vrednost ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna ⁴⁶ . <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
	– Poliester	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava iz polikarbonata tetrabromo-(bisfenola A). <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
ex Poglavlje 40	Kavčuk in proizvodi iz kavčuka in gume; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
4012	Protektirane ali rabljene pnevmatike iz gume; polne gume in gume z zračnimi komorami, zamenljivi protektorji (plasti) in ščitniki	

⁴⁶

Za izdelke, sestavljene iz materialov, ki so po eni strani uvrščeni v tarifne številke 3901 do 3906 in po drugi strani v tarifne številke 3907 do 3911, se ta omejitev uporablja samo za tisto skupino materialov, ki v izdelku prevladujejo po teži.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	iz gume:	
	– Protektirane pnevmatike, polne gume ali gume z zračnimi komorami	Protektiranje rabljenih gum.
	– Drugo	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen tistih iz tarifnih števil 4011 in 4012. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
ex Poglavlje 41	Surove kože z dlako ali brez dlake (razen krzna) in usnje; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
4101 do 4103	Surove kože govedi (vključno z bivoli) ali kopitarjev (sveže ali nasoljene, sušene, lužene, piklane ali drugače konzervirane, toda nestrojene niti pergamentno obdelane niti nadalje obdelane), z dlako ali brez dlake, cepljene ali necepljene; surove kože ovc ali jagnjet (sveže ali nasoljene, sušene, lužene, piklane ali drugače konzervirane, toda nestrojene, pergamentno neobdelane in tudi ne kako drugače naprej obdelane), z volno ali brez nje, cepljene ali necepljene, razen tistih, ki so izključene z opombo 1(c) k poglavju 41; druge surove kože (sveže ali nasoljene, sušene, lužene, piklane ali drugače konzervirane, toda nestrojene in pergamentno neobdelane niti nadalje obdelane), z dlako ali brez dlake, cepljene ali necepljene, razen tistih, ki so izključene z opombo 1(b) ali (c) k poglavju 41	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
4104 do 4106	Strojene ali „crust“ kože, brez volne ali dlake, cepljene ali necepljene, toda nadalje neobdelane	Ponovno strojenje strojenih ali predhodno strojenih kož iz tarifne podštevilke 4104 11, 4104 19, 4105 10, 4106 21, 4106 31 ali 4106 91. <i>ali</i> Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
4107, 4112, 4113	Usnje, nadalje obdelano po strojenju ali „crust“ obdelavi	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Vendar se lahko materiali iz tarifnih podštevil 4104 41, 4104 49, 4105 30, 4106 22, 4106 32 in 4106 92 uporabijo samo, če gre za ponovno strojenje strojenih ali „crust“ kož v suhem stanju.
Poglavlje 42	Usnjeni izdelki; sedlarski in jermenarski izdelki; predmeti za potovanje, ročne torbe in podobni izdelki; izdelki iz živalskih črev (razen iz svilenega	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	katguta)	izdelka franko tovarna.
ex Poglavlje 43	Naravno in umetno krzno; krznjeni izdelki; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
4301	Surovo nestrojeno krzno (vključno z glavami, repi, tacami ali drugimi kosi ali odrezki, primernimi za krznarsko rabo), razen surovih kož, ki se uvrščajo v tarifno številko 4101, 4102 ali 4103	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
ex 4302	Strojeno ali obdelano krzno, sestavljeno:	
	– Plošče, križi in podobne oblike	Beljenje ali barvanje, poleg rezanja in sestavljanja nesestavljenega strojenega ali obdelanega krzna.
	– Drugo	Izdelava iz nesestavljenega, strojenega ali obdelanega krzna.
4303	Oblačila, oblačilni dodatki in drugi krznjeni izdelki	Izdelava iz nesestavljenega, strojenega ali obdelanega krzna iz tarifne številke 4302.
ex Poglavlje 44	Les in lesni izdelki; lesno oglje; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
ex 4407	Les, vzdolžno žagan ali rezan, cepljen ali luščen, skobljan, brušen ali na koncih spojen, debeline nad 6 mm	Skobljanje, brušenje ali spajanje na koncih.
ex 4408	Listi za furniranje (vključno s tistimi, ki so pridobljeni z rezanjem laminiranega lesa) za vezan les, debeline do vključno 6 mm, spojeni, in drugi vzdolžno žagan les, rezan ali luščen, debeline do vključno 6 mm, skobljan, brušen ali na koncih spojen	Spajanje, skobljanje, brušenje ali spajanje na koncih.
ex 4410 do ex 4413	Okraski in ornamenti, skupaj z oblikovanimi robovi in drugimi oblikovanimi deskami	Predelava v profiliran les (pero in utori) ali okrasne letve.
ex 4415	Zaboji za pakiranje, škatle, gajbe, sodi in podobna embalaža za pakiranje, iz lesa	Izdelava iz desk, ki niso razrezane na določeno velikost.
ex 4418	– Stavbno pohištvo in drugi leseni izdelki za gradbeništvo	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Lahko pa se uporabijo celičaste lesene plošče, skodle in opaži.
	– Profiliran les (pero in utori) in okrasne letve	Predelava v profiliran les (pero in utori) ali okrasne letve.
ex 4421	Trščice za vžigalice; lesne kljukice ali zatiči za obutev	Izdelava iz lesa iz katere koli tarifne številke, razen lesene žice iz tarifne številke 4409.
Poglavlje 45	Plutovina in izdelki iz	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	plutovine	izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
Poglavje 46	Izdelki iz slame, esparta ali drugih materialov za pletarstvo; košarski in pletarski izdelki	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
Poglavje 47	Celuloza, lesna ali iz drugih vlaknastih celuloznih materialov; papirni ali kartonski odpadki in ostanki	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
Poglavje 48	Papir in karton; izdelki iz papirne mase, papirja ali kartona	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
Poglavje 49	Tiskane knjige, časopisi, slike in drugi proizvodi grafične industrije, rokopisi, tipkana besedila in načrti	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
ex Poglavje 50	Svila; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
ex 5003	Svileni odpadki (vključno z zapredki, neprimernimi za odvijanje, odpadki preje in razvlaknjeni tekstilni materiali), mikani ali česani	Mikanje ali česanje svilenih odpadkov.
5004 do ex 5006	Svilena preja in preja iz svilenih odpadkov	Predenje naravnih vlaken ali ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja predenje ali sukanje ⁽⁴⁷⁾ .
5007	Tkanine iz svile ali svilenih odpadkov:	Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov ali sukanje, ki ga v vsakem primeru spremlja tkanje. <i>ali</i> Tkanje, ki ga spremlja barvanje. <i>ali</i> Barvanje preje, ki ga spremlja tkanje. <i>ali</i> Tiskanje, ki ga spremljata najmanj dva pripravljalna ali končna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popravljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene netiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna ⁽⁴⁸⁾ .

⁴⁷

Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

⁴⁸

Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
ex Poglavlje 51	Volna, fina ali groba živalska dlaka; preja ali tkanine iz konjske žime; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
5106 do 5110	Preja iz volne, iz fine ali grobe živalske dlake ali iz konjske žime	Predenje naravnih vlaken ali ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja predenje ⁽⁴⁹⁾ .
5111 do 5113	Tkanine iz volne, fine ali grobe živalske dlake ali konjske žime:	Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja tkanje. <i>ali</i> Tkanje, ki ga spremlja barvanje. <i>ali</i> Barvanje preje, ki ga spremlja tkanje. <i>ali</i> Tiskanje, ki ga spremljata najmanj dva pripravljala ali končna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popravljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene netiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna⁽⁵⁰⁾.
ex Poglavlje 52	Bombaž; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
5204 do 5207	Bombažna preja in sukanec	Predenje naravnih vlaken ali ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja predenje ⁽⁵¹⁾ .
5208 do 5212	Bombažne tkanine	Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja tkanje. <i>ali</i> Tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje. <i>ali</i> Barvanje preje, ki ga spremlja tkanje. <i>ali</i> Tiskanje, ki ga spremljata najmanj dva pripravljala ali končna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popravljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene netiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna⁽⁵²⁾.
ex Poglavlje 53	Druga rastlinska tekstilna vlakna; papirna preja in tkanine iz papirne preje; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
5306 do 5308	Preja iz drugih rastlinskih tekstilnih vlaken; papirna preja	Predenje naravnih vlaken ali ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja predenje ⁽⁵³⁾ .
5309 do 5311	Tkanine iz drugih rastlinskih	Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje

⁴⁹ Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

⁵⁰ Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

⁵¹ Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

⁵² Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

⁵³ Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	tekstilnih vlaken; tkanine iz papirne preje:	preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja tkanje. <i>ali</i> Tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje. <i>ali</i> Barvanje preje, ki ga spremlja tkanje. <i>ali</i> Tiskanje, ki ga spremljata najmanj dva pripravljalna ali končna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popravljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene netiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna ⁽⁵⁴⁾ .
5401 do 5406	Preja, monofilament in sukanec iz umetnih ali sintetičnih filamentov	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja predenje, ali predenje naravnih vlaken ⁽⁵⁵⁾ .
5407 in 5408	Tkanine iz preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov:	Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja tkanje. <i>ali</i> Tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje. <i>ali</i> Sukanje ali teksturiranje, ki ga spremlja tkanje, <u>pod pogojem</u> , da vrednost uporabljenih nesukanih/neteksturiranih prej ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna. <i>ali</i> Tiskanje, ki ga spremljata najmanj dva pripravljalna ali končna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popravljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene netiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna ⁽⁵⁶⁾ .
5501 do 5507	Umetna in sintetična rezana vlakna	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken.
5508 do 5511	Preja in sukanec za šivanje iz umetnih in sintetičnih rezanih vlaken	Predenje naravnih vlaken ali ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja predenje ⁽⁵⁷⁾ .
5512 do 5516	Tkanine iz umetnih in sintetičnih rezanih vlaken:	Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja tkanje. <i>ali</i> Tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje. <i>ali</i> Barvanje preje, ki ga spremlja tkanje. <i>ali</i> Tiskanje, ki ga spremljata najmanj dva pripravljalna ali končna postopka (kot so

54 Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.
55 Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.
56 Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.
57 Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.
58 Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
		razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popravljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene netiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna ⁽⁵⁸⁾ .
ex Poglavlje 56	Vata, klobučevina in netkani materiali; specialne preje; dvonitne vrvi, vrvje, motvozi, konopci in kabli ter iz njih izdelani proizvodi; razen:	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja predenje, ali predenje naravnih vlaken. ali Kosmičenje, ki ga spremlja barvanje ali tiskanje ⁽⁵⁹⁾ .
5602	Klobučevina, vključno z impregnirano, prevlečeno, prekrito ali laminirano:	
	- Iglana klobučevina	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja oblikovanje materiala. Lahko se uporabijo: – polipropilenski filamenti iz tarifne številke 5402, – polipropilenska vlakna iz tarifne številke 5503 ali 5506 ali – filamentni trakovi iz polipropilena iz tarifne številke 5501, pri katerih je v vseh primerih denominacija vsakega filamenta ali vlakna nižja od 9 deciteksov, pod pogojem, da njihova skupna vrednost ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna. ali Zgolj oblikovanje materiala v primeru klobučevine, izdelane iz naravnih vlaken ⁽⁶⁰⁾ .
	- Drugo	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja oblikovanje materiala. ali Zgolj oblikovanje materiala v primeru druge klobučevine, izdelane iz naravnih vlaken ⁽⁶¹⁾ .
5603	Netkan tekstil, vključno z impregniranim, prevlečenim, prekritim ali laminiranim	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken ali uporaba naravnih vlaken, ki jo spremljajo tehnike brez tkanja, vključno s prebadanjem z iglo.
5604	Niti in kord iz gume, prekrite s tekstilnim materialom; tekstilna preja, trakovi in podobno iz tarifne številke 5404 ali 5405, impregnirani, prevlečeni, prekrite, obloženi z gumo ali plastično maso:	
	- Niti in kord iz gume, prekrite s tekstilnim materialom	Izdelava iz gumijastih niti in vrvi, ki niso prekrte s tekstilom.
	- Drugo	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja predenje, ali predenje naravnih vlaken ⁽⁶²⁾ .

⁵⁹ Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

⁶⁰ Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

⁶¹ Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
5605	Metalizirana preja, vključno z ovito prejo, ki je sestavljena iz tekstilne preje, trakov ali podobnih oblik iz tarifne številke 5404 ali 5405, kombiniranih s kovino v obliki niti, trakov ali prahu ali prevlečenih s kovino	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja predenje, ali predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ⁽⁶³⁾ .
5606	Ovita preja, trakovi in podobne oblike iz tarifne številke 5404 ali 5405 (razen izdelkov iz tarifne številke 5605 in ovite preje iz konjske žime); ženijska preja (vključno s kosmičeno ženijsko prejo); efektno vozličasta preja	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja predenje, ali predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken. <i>ali</i> Predenje, ki ga spremlja kosmičenje. <i>ali</i> Kosmičenje, ki ga spremlja barvanje ⁽⁶⁴⁾ .
Poglavje 57	Preproge in druga tekstilna talna prekrivala:	Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja tkanje. <i>ali</i> Izdelava iz preje iz kokosovega vlakna ali sisala ali jute. <i>ali</i> Kosmičenje, ki ga spremlja barvanje ali tiskanje. <i>ali</i> Taftanje, ki ga spremlja barvanje ali tiskanje. Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremljajo tehnike brez tkanja, vključno s prebadanjem z iglo ⁽⁶⁵⁾ . Lahko se uporabijo: – polipropilenski filament iz tarifne številke 5402, – polipropilenska vlakna iz tarifne številke 5503 ali 5506 ali – filamentni trakovi iz polipropilena iz tarifne številke 5501, pri katerih je v vseh primerih denominacija vsakega filameta ali vlakna nižja od 9 decitekov, pod pogojem, da njihova skupna vrednost ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna. Kot podloga se lahko uporabi tkanina iz jute.
ex Poglavje 58	Specialne tkanine; taftani tekstilni materiali; čipke; tapiserije; pozamenterija; vezenine; razen:	Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja tkanje. <i>ali</i> Tkanje, ki ga spremlja barvanje ali kosmičenje ali premazanje. <i>ali</i> Kosmičenje, ki ga spremlja barvanje ali tiskanje. <i>ali</i> Barvanje preje, ki ga spremlja tkanje.

⁶² Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

⁶³ Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

⁶⁴ Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

⁶⁵ Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
		<i>ali</i> Tiskanje, ki ga spremljata najmanj dva pripravljalna ali končna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popravljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene netiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna ⁽⁶⁶⁾ .
5805	Ročno tkane tapiserije tipov Gobelins, Flanders, Aubusson, Beauvais in podobne, ter ročno izdelane tapiserije (npr. z majhnim vbodom in križnim vbodom), dokončane ali ne	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
5810	Vezenina v metraži, trakovih ali motivih	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
5901	Tekstilni materiali, prevlečeni z lepilom ali škrobnimi snovmi, ki se uporabljajo za zunanjo vezavo knjig in podobne namene; tkanine za prisojanje; pripravljeno slikarsko platno; škrobljeno platno in podobni togi tekstilni materiali, ki se uporabljajo za izdelavo klobukov	Tkanje, ki ga spremlja barvanje ali kosmičenje ali premazanje. <i>ali</i> Kosmičenje, ki ga spremlja barvanje ali tiskanje.
5902	Kord tkanine za avtomobilске plašče iz preje visoke trdnosti iz najlona ali drugih poliamidov, poliestrov ali viskozneга rajona:	
	- z vsebnostjo do vključno 90 mas. % tekstilnih materialov	Tkanje.
	- Drugo	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja tkanje.
5903	Tekstilni materiali, impregnirani, premazani, prevlečeni ali prekriti ali laminirani s plastičnimi masami, razen tistih iz tarifne številke 5902	Tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje. <i>ali</i> Tiskanje, ki ga spremljata najmanj dva pripravljalna ali končna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popravljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene netiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna.
5904	Linolej, vključno z razrezanim v oblike; talna prekrivala na tekstilni podlagi, premazani, prevlečeni ali prekriti, vključno z razrezanimi v oblike	Tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje ⁽⁶⁷⁾ .
5905	Zidne tapete iz tekstilnih materialov:	
	- Impregnirane, premazane,	Tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje.

⁶⁶

Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

⁶⁷

Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	prevlečene ali prekrte ali laminirane z gumo, plastičnimi masami ali drugimi materiali	
	- Drugo	Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja tkanje. <i>ali</i> Tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje. <i>ali</i> Tiskanje, ki ga spremljata najmanj dva pripravljalna ali končna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popravljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene netiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna⁽⁶⁸⁾.
5906	Gumirani tekstilni materiali, razen tistih iz tarifne številke 5902:	
	- Pleteni ali kvačkani materiali	Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja pletenje. <i>ali</i> Pletenje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje. <i>ali</i> Barvanje preje iz naravnih vlaken, ki ga spremlja pletenje⁽⁶⁹⁾.
	- Drugi materiali iz sintetične filamentne preje, ki vsebujejo več kot 90 mas. % tekstilnih materialov	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja tkanje.
	- Drugo	Tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje. <i>ali</i> Barvanje preje iz naravnih vlaken, ki ga spremlja tkanje.
5907	Tekstilni materiali, drugače impregnirani, premazani, prevlečeni ali prekriti; platna, slikana za odrske kulise, tkanine za ateljeje in podobne namene	Tkanje, ki ga spremlja barvanje ali kosmičenje ali premazanje. <i>ali</i> Kosmičenje, ki ga spremlja barvanje ali tiskanje. <i>ali</i> Tiskanje, ki ga spremljata najmanj dva pripravljalna ali končna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popravljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene netiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna.
5908	Stenji iz tekstila, tkani, prepleteni ali pleteni, za svetilke, peči, vžigalnike, sveče ipd.; žarilne mrežice za plinsko razsvetljavo in cevasto pleteni materiali za plinske svetilke,	

⁶⁸

Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

⁶⁹

Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	impregnirani ali neimpregnirani:	
	- Žarilne mrežice za plinsko razsvetljavo, impregnirane	Izdelava iz cevasto pletenih plinskih mrežic.
	- Drugo	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
5909 do 5911	Tekstilni izdelki, primerni za tehnične namene:	
	- Diski ali obroči za poliranje, razen iz klobučevine iz tarifne številke 5911	Tkanje
	- Tkanine, ki se uporabljajo pri izdelavi papirja ali v druge tehnične namene, podložene ali nepodložene s klobučevino, impregnirane ali ne, prevlečene ali prekrte ali ne, cevaste ali neskončne, z eno ali več osnovami in/ali votki ali ravno tkane z več osnovami in/ali votki iz tarifne številke 5911	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken ali predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken, ki ga v vsakem primeru spremlja tkanje. <i>ali</i> Tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje. Uporabljajo se lahko le naslednja vlakna: — preje iz kokosovega vlakna; — preje iz politetrafluoroetilena⁷⁰; — preje, večnitne, iz poliamida, prekrte, impregnirane ali prevlečene s fenolno smolo; — preje iz sintetičnih tekstilnih vlaken iz aromatičnih poliamidov, dobljenih s polikondenzacijo m-fenilendiamina in izoftalne kisline; — monofilamenta iz politetrafluoroetilena⁷¹; — preje iz sintetičnih tekstilnih vlaken iz poli(p-fenilen tereftalamida); — preje iz steklenih vlaken, prekrte s fenolno smolo in ojačene z akrilno prejo⁷²; — kopoliesterskih monofilamentov iz poliestra in smole iz tereftalne kisline in 1,4-cikloheksandietanola in izoftalne kisline.
	- Drugo	Ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov ali predenje naravnih ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken, ki ga spremlja tkanje (⁷³). <i>ali</i> Tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje.
Poglavje 60	Pleteni ali kvačkani materiali	Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja pletenje. <i>ali</i> Pletenje, ki ga spremlja barvanje ali kosmičenje ali premazanje. <i>ali</i> Kosmičenje, ki ga spremlja barvanje ali tiskanje. <i>ali</i> Barvanje preje iz naravnih vlaken, ki ga spremlja pletenje.

70

Uporaba tega materiala je omejena na izdelavo tkanin, ki se uporabljajo za izdelavo papirja.

71

Uporaba tega materiala je omejena na izdelavo tkanin, ki se uporabljajo za izdelavo papirja.

72

Uporaba tega materiala je omejena na izdelavo tkanin, ki se uporabljajo za izdelavo papirja.

73

Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
		ali Sukanje ali teksturiranje, ki ga spremlja pletenje, pod pogojem, da vrednost uporabljenih nesukanih/neteksturiranih prej ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna.
Poglavje 61	Oblačila in oblačilni dodatki, pleteni ali kvačkani:	
	- Dobljeni s šivanjem ali drugim sestavljanjem, iz dveh ali več kosov pletene ali kvačkane tkanine, ki je urezana v določeno obliko ali neposredno pridobljena v določeno obliko	Pletenje in izdelava (vključno s krojenjem) ⁽⁷⁴⁾ ⁽⁷⁵⁾ .
	- Drugo	Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja pletenje (izdelki, spleteni v določeno obliko). ali Barvanje preje iz naravnih vlaken, ki ga spremlja pletenje (izdelki, spleteni v določeno obliko) ⁽⁷⁶⁾ .
ex Poglavje 62	Oblačila in oblačilni dodatki, nepleteni ali nekvačkani; razen:	Tkanje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem). ali Izdelava po tiskanju, ki ga spremljata najmanj dva pripravljala ali končna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popravljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene netiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna ⁽⁷⁷⁾ ⁽⁷⁸⁾ .
ex 6202, ex 6204, ex 6206, ex 6209 in ex 6211	Oblačila za ženske, deklice in dojenčke ter oblačilni dodatki za dojenčke, vezeni	Tkanje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem). ali Izdelava iz nevezene tkanine, če vrednost uporabljene nevezene tkanine ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna ⁽⁷⁹⁾ .
ex 6210 in ex 6216	Ognjeodporna oprema iz tkanin, prevlečenih s folijo iz aluminiziranega poliestra	Tkanje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem). ali Premazanje, če vrednost uporabljene nepremazane tkanine ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem) ⁽⁸⁰⁾ .
ex 6212	Modrčki, pasovi za nogavice, stezniki, oporniki, naramnice, podveze in podobni izdelki ter njihovi deli, pleteni ali kvačkani	
	- Dobljeni s šivanjem ali drugim sestavljanjem, iz dveh ali več kosov pletene	Pletenje in izdelava (vključno s krojenjem) ⁽⁸¹⁾ ⁽⁸²⁾ .

⁷⁴ Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

⁷⁵ Glej uvodno opombo 7.

⁷⁶ Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

⁷⁷ Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

⁷⁸ Glej uvodno opombo 7.

⁷⁹ Glej uvodno opombo 7.

⁸⁰ Glej uvodno opombo 7.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	ali kvačkane tkanine, ki je urezana v določeno obliko ali neposredno pridobljena v določeno obliko	
	- Drugo	Predenje naravnih in/ali umetnih ali sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja pletenje (izdelki, spleteni v določeno obliko). <i>ali</i> Barvanje preje iz naravnih vlaken, ki ga spremlja pletenje (izdelki, spleteni v določeno obliko) ⁽⁸³⁾.
6213 in 6214	Robci, šali, ogrinjala, rute, naglavne rute, tančice in podobni izdelki:	
	- Vezeni	Tkanje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem). <i>ali</i> Izdelava iz nevezenih tkanin, če vrednost uporabljenih nevezenih tkanin ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna ⁽⁸⁴⁾. <i>ali</i> Izdelava po tiskanju, ki ga spremljata najmanj dva pripravljalna ali končna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popravljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene netiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna ⁽⁸⁵⁾ ⁽⁸⁶⁾.
	- Drugo	Tkanje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem). <i>ali</i> Izdelava pred tiskanjem, ki ga spremljata najmanj dva pripravljalna ali končna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popravljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene netiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna ⁽⁸⁷⁾ ⁽⁸⁸⁾.
6217	Drugi gotovi oblačilni dodatki; deli oblačil ali oblačilnih dodatkov, razen tistih iz tarifne številke 6212:	
	- Vezeni	Tkanje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem). <i>ali</i> Izdelava iz nevezenih tkanin, če vrednost uporabljenih nevezenih tkanin ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna ⁽⁸⁹⁾.

- 81 Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.
- 82 Glej uvodno opombo 7.
- 83 Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.
- 84 Glej uvodno opombo 7.
- 85 Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.
- 86 Glej uvodno opombo 7.
- 87 Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.
- 88 Glej uvodno opombo 7.
- 89 Glej uvodno opombo 7.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	- Ognjeodporna oprema iz tkanin, prevlečenih s folijo iz aluminiziranega poliestra	Tkanje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem). <i>ali</i> Premazanje, če vrednost uporabljene nepremazane tkanine ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem) ⁽⁹⁰⁾ .
	- Medvloge za ovratnike in manšete, urezane	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna.
	- Drugo	Tkanje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem) ⁽⁹¹⁾ .
ex Poglavje 63	Drugi gotovi tekstilni izdelki; kompleti; rabljena oblačila in rabljeni tekstilni izdelki; krpe; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
6301 do 6304	Odeje, potovalne odeje, posteljno perilo, itn.; zavese, itn.; drugi izdelki za notranjo opremo:	
	- Iz klobučevine ali netkanega tekstila	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken ali uporaba naravnih vlaken, ki jo v vsakem primeru spremlja postopek brez tkanja, ki vključuje prebadanje z iglo in izdelavo (vključno s krojenjem) ⁽⁹²⁾ .
	- Drugo:	
	-- Vezeni	Tkanje ali pletenje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem) (doda se navedba odstopanja) ⁹³ <i>ali</i> Izdelava iz nevezenih tkanin, če vrednost uporabljenih nevezenih tkanin ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna ⁽⁹⁴⁾ .
	-- Drugo	Tkanje ali pletenje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem).
6305	Vreče in vrečke za pakiranje blaga	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken ali predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken, ki ga spremlja tkanje ali pletenje in izdelava (vključno s krojenjem) ⁽⁹⁵⁾ .
6306	Ponjave, platnene strehe in senčniki; šotori; jadra (za plovila, jadrane deske ali suhozemna vozila); izdelki za taborjenje:	
	- Netkani	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken ali naravnih vlaken, ki ga v vsakem primeru spremljajo kakršne koli tehnike brez tkanja, vključno s prebadanjem z iglo.
	- Drugo	Tkanje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem) ⁽⁹⁶⁾ ⁽⁹⁷⁾ . <i>ali</i> Premazanje, če vrednost uporabljene nepremazane tkanine ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem).

⁹⁰ Glej uvodno opombo 7.

⁹¹ Glej uvodno opombo 7.

⁹² Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

⁹³ Glej uvodno opombo 7.

⁹⁴ Glej uvodno opombo 7.

⁹⁵ Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

⁹⁶ Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
6307	Drugi gotovi tekstilni izdelki, vključno z modnimi kroji za oblačila	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna.
6308	Garniture, ki so sestavljene iz tkanin in preje, s priborom ali brez njega, za izdelavo preprog in pregrinjal, tapiserij, vezanih namiznih prtov ali serviet ali podobnih tekstilnih izdelkov, pripravljene v zavitkih za prodajo na drobno	Vsak sestavni del ali izdelek v garnituri mora izpolnjevati pravilo, ki bi zanj veljalo, če ne bi bil v garnituri. Izdelki brez porekla pa so lahko del garniture, če njihova skupna vrednost ne presega 15 % cene izdelka franko tovarna.
ex Poglavlje 64	Obutev, gamaše in podobni izdelki; deli teh izdelkov; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen spojenih zgornjih delov, pritrjenih na notranje podplate ali druge sestavne dele podplatov iz tarifne številke 6406.
6406	Deli obutve (vključno z zgornjimi deli, ki so pritrjeni na podplat ali ne, razen na zunanji podplat); zamenljivi vložki, petne blazinice in podobni izdelki; gamaše, dokolenice in podobni izdelki ter njihovi deli	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
Poglavlje 65	Pokrivala in njihovi deli	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
Poglavlje 66	Dežniki, sončniki, sprehajalne palice, palice-stolčki, biči, korobači in njihovi deli:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
Poglavlje 67	Preparirano perje in puh ter izdelki iz perja ali puha; umetno cvetje; izdelki iz človeških las	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
ex Poglavlje 68	Izdelki iz kamna, sadre, cementa, azbesta, sljude ali podobnih materialov; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
ex 6803	Izdelki iz skrilavca ali aglomeriranega skrilavca	Izdelava iz obdelanega skrilavca.
ex 6812	Izdelki iz azbesta; izdelki iz mešanic na osnovi azbesta ali na osnovi azbesta in magnezijevega karbonata	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
ex 6814	Izdelki iz sljude, vključno z aglomerirano ali rekonstruirano sljudo, na podlagi iz papirja, kartona ali drugih materialov	Izdelava iz obdelane sljude (vključno z aglomerirano ali rekonstruirano sljudo).
Poglavlje 69	Keramični izdelki	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i>

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
		Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
ex Poglavlje 70	Steklo in stekleni izdelki; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
7006	Steklo iz tarifne številke 7003, 7004 ali 7005, upognjeno, z obdelanimi robovi, gravirano, luknjano	
	– Podlage iz steklene plošče, prevlečene s tanko izolacijsko plastjo, s polprevodno stopnjo, ki je v skladu s standardi SEMII ⁹⁸	Izdelava iz neprevlečene podlage iz steklene plošče iz tarifne številke 7006.
	– Drugo	Izdelava iz materialov iz tarifne številke 7001.
7010	Baloni, steklenice, kozarci, lonci, fiole, ampule in druge posode iz stekla, za transport ali pakiranje blaga; stekleni kozarci za vlaganje; čepi, pokrovi in druga zapirala, iz stekla	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Rezanje steklenih izdelkov, če skupna vrednost nerazrezane steklovine ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
7013	Stekleni izdelki, ki se uporabljajo za mizo, v kuhinji, za toaletne namene, v pisarnah, izdelki za notranjo dekoracijo in podobne namene (razen tistih iz tarifne številke 7010 ali 7018)	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Rezanje steklenih izdelkov, če skupna vrednost nerazrezane steklovine ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna. <i>ali</i> Ročno okraševanje (razen sitotiska) ročno pihanih steklenih izdelkov pod pogojem, da skupna vrednost uporabljenih ročno pihanih steklenih izdelkov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
ex Poglavlje 71	Naravni in kultivirani biseri, dragi in poldragi kamni, plemenite kovine, kovine, platirane s plemenitimi kovinami, in iz njih narejeni izdelki; imitacije nakita; kovanci; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
7106, 7108 in 7110	Plemenite kovine:	
	- Neobdelane	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifnih števil 7106, 7108 in 7110. <i>ali</i> Elektrolitska, toplotna ali kemična separacija plemenitih kovin iz tarifne številke 7106, 7108 ali 7110. <i>ali</i> Zlitje in/ali legiranje plemenitih kovin iz tarifne številke 7106, 7108 ali 7110 med seboj ali z navadnimi kovinami.
	- Polizdelki ali v obliki	Izdelava iz neobdelanih plemenitih kovin.

98

SEMII – Registrirani inštitut za polprevodniško opremo in materiale.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	prahu	
ex 7107, ex 7109 in ex 7111	Kovine, platirane s plemenitimi kovinami, v obliki polizdelkov	Izdelava iz kovin, platiranih z neobdelanimi plemenitimi kovinami.
7115	Drugi predmeti iz plemenitih kovin ali iz kovin, platiranih s slojem plemenite kovine.	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
7117	Imitacije nakita	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava iz delov iz navadnih kovin, neprekrityh ali neprevlečenih s plemenitimi kovinami, pod pogojem, da vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
ex Poglavlje 72	Železo in jeklo; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
7207	Polizdelki iz železa ali nelegiranega jekla	Izdelava iz materialov iz tarifne številke 7201, 7202, 7203, 7204, 7205 ali 7206.
7208 do 7216	Ploščato valjani izdelki, palice, kotni profili in profili iz železa ali nelegiranega jekla	Izdelava iz ingotov ali drugih primarnih oblik ali polizdelkov iz tarifne številke 7206 ali 7207.
7217	Žica iz železa ali nelegiranega jekla	Izdelava iz polizdelkov iz tarifne številke 7207.
7218 91 in 7218 99	Polizdelki	Izdelava iz materialov iz tarifne številke 7201, 7202, 7203, 7204, 7205 ali tarifne podštevilke 7218 10.
7219 do 7222	Ploščato valjani izdelki, palice, kotni profili in profili iz nerjavnega jekla	Izdelava iz ingotov ali drugih primarnih oblik ali polizdelkov iz tarifne številke 7218.
7223	Žica iz nerjavnega jekla	Izdelava iz polizdelkov iz tarifne številke 7218.
7224 90	Polizdelki	Izdelava iz materialov iz tarifne številke 7201, 7202, 7203, 7204, 7205 ali tarifne podštevilke 7224 10.
7225 do 7228	Ploščato valjani izdelki, toplo valjane palice v ohlapno navitih kolobarjih; kotni profili in profili iz drugih legiranih jekel; votle palice za svedre, iz legiranih ali nelegiranih jekel	Izdelava iz ingotov ali drugih primarnih oblik ali polizdelkov iz tarifne številke 7206, 7207, 7218 ali 7224.
7229	Žica iz drugih legiranih jekel	Izdelava iz polizdelkov iz tarifne številke 7224.
ex Poglavlje 73	Izdelki iz železa in jekla; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
ex 7301	Piloti	Izdelava iz materialov iz tarifne številke 7207.
7302	Deli za železniške in tramvajske tire iz železa ali jekla; tirnice, vodila in zobate tirnice, kretniški jezički, križišča, spojne palice in drugi deli kretnic, pragovi, tirne vezice, tirna ležišča, klini za tirna ležišča, podložne plošče, pričvrščevalne ploščice, distančne palice, drugi deli, posebej konstruirani za spajanje ali pritrdjevanje	Izdelava iz materialov iz tarifne številke 7206.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	tirnic	
7304, 7305 in 7306	Cevi in votli profili iz železa (razen litega železa) ali jekla	Izdelava iz materialov iz tarifne številke 7206, 7207, 7208, 7209, 7210, 7211, 7212, 7218, 7219, 7220 ali 7224.
ex 7307	Pribor (fitingi) za cevi iz nerjavnega jekla	Struženje, vrtanje, širitev lukenj, izrezovanje navojev, urezovanje in peskanje kovanih polizdelkov, pod pogojem, da skupna vrednost uporabljenih kovanih izdelkov ne presega 35 % cene izdelka franko tovarna.
7308	Konstrukcije (razen montažnih zgradb iz tarifne številke 9406) in deli konstrukcij (npr.: mostovi in mostne sekcije, vrata za zapornice, stolpi, predalčni stebri, strehe, strešna ogrodja, vrata in okna ter okviri zanje, pragovi za vrata, roloji, ograje in stebri) iz železa ali jekla; plošče, palice, kotni profili, profili, cevi in podobno, pripravljeni za uporabo v konstrukcijah, iz železa ali jekla	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Zvarjeni kotni profili in profili iz tarifne številke 7301 se ne smejo uporabljati.
ex 7315	Verige zoper drsenje	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov iz tarifne številke 7315 ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
ex Poglavlje 74	Baker in bakreni izdelki; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
7403	Prečiščen baker in bakrove zlitine, surovi	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
Poglavlje 75	Nikelj in nikljevi izdelki	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
ex Poglavlje 76	Aluminij in aluminijasti izdelki; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
7601	Aluminij, surov	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
7607	Aluminijaste folije (tudi tiskane ali s podlago iz papirja, kartona, plastične mase ali podobnih materialov), debeline do vključno 0,2 mm (merjeno brez podlage)	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka in tarifne številke 7606.
Poglavlje 77	Rezervirano za možnost prihodnje uporabe v harmoniziranem sistemu	
ex Poglavlje 78	Svinec in svinčeni izdelki; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
7801	Surovi svinec:	
	- Rafiniran svinec	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
	- Drugo	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Ne smejo se uporabljati odpadki in ostanki iz tarifne številke 7802.
Poglavlje 79	Cink in cinkovi izdelki:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
Poglavlje 80	Kositer in kositrni izdelki	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.
Poglavlje 81	Druge navadne kovine; kermeti; njihovi izdelki	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
ex Poglavlje 82	Orodje, nožarski izdelki,	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	Žlice in vilice iz navadnih kovin; njihovi deli iz navadnih kovin; razen:	izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
8206	Orodje iz dveh ali več tarifnih številk 8202 do 8205, v garniturah za prodajo na drobno	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifnih številk 8202 do 8205. Lahko pa se orodje iz tarifnih številk 8202 do 8205 vstavi v garniture, pod pogojem, da njegova skupna vrednost ne presega 15 % cene garniture franko tovarna.
8211	Noži z rezili, nazobljenimi ali nenazobljenimi (vključno z vrtnarskimi noži), razen nožev iz tarifne številke 8208 in rezil zanje	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Lahko pa se uporabijo rezila in ročaji iz navadnih kovin.
8214	Drugi nožarski izdelki (npr. stroji za striženje, mesarske ali kuhinjske sekače, mesarske sekire in noži za sekljanje mesa, noži za papir); garniture in priprave za manikiranje in pedikiranje (vključno s pilicami za nohte)	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Lahko pa se uporabijo ročaji iz navadnih kovin.
8215	Žlice, vilice, zajemalke, žlice za peno, lopatice za serviranje kolačev, noži za ribe, noži za maslo, prijemalke za sladkor ter podoben kuhinjski in namizni pribor	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Lahko pa se uporabijo ročaji iz navadnih kovin.
ex Poglavlje 83	Razni izdelki iz navadnih kovin; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
ex 8302	Drugo okovje, pribor (fitingi) in podobni izdelki, primerni za stavbarstvo, in avtomatična zapirala za vrata	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Lahko pa se uporabijo tudi drugi materiali iz tarifne številke 8302, če njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna.
ex 8306	Kipci in drugi okraski iz navadnih kovin	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Lahko pa se uporabijo tudi drugi materiali iz tarifne številke 8306, če njihova skupna vrednost ne presega 30 % cene izdelka franko tovarna.
ex Poglavlje 84	Jedrski reaktorji, kotli, stroji in mehanske naprave; njihovi deli; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
8401	Jedrski reaktorji; gorilni elementi (polnjenja), neobsevani, za jedrske reaktorje; stroji in aparati za separacijo izotopov	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
8407	Batni motorji z notranjim izgorevanjem, na vžig s svečkami, z izmeničnim ali vrtilnim gibanjem bata	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
8408	Batni motorji z notranjim izgorevanjem, na vžig s	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	kompresijo (dizelski ali poldizelski motorji)	
8427	Viličarji; druga vozila z napravami za dviganje ali manipulacijo	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
8482	Kroglični ali kotalni ležaji	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
ex Poglavje 85	Električni stroji in oprema ter njihovi deli; aparati za snemanje ali reprodukcijo zvoka, televizijski aparati za snemanje ali reprodukcijo slike in zvoka, deli in pribor za te izdelke; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
8501, 8502	Elektromotorji in električni generatorji; električni generatorski agregati in rotacijski pretvorniki	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka in tarifne številke 8503. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
8513	Prenosne električne svetilke z lastnim virom energije (npr. suhe baterije, akumulatorji ali elektromagneti), razen opreme za razsvetljavo iz tarifne številke 8512	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
8519	Aparati za snemanje in reprodukcijo zvoka	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka in tarifne številke 8522. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
8521	Aparati za snemanje in reprodukcijo slike, ki imajo vgrajen videotuner (TV-sprejemno enoto) ali ne	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka in tarifne številke 8522. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
8523	Pripravljeni neposneti nosilci za snemanje zvoka ali podobno snemanje drugih pojavov, razen izdelkov iz poglavja 37	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
8525	Oddajniki za radiodifuzijo ali televizijo, z vgrajenim sprejemnikom ali aparatom za snemanje ali reprodukcijo zvoka ali ne; televizijske kamere, digitalni fotoaparati in druge video snemalne kamere	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka in tarifne številke 8529. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
8526	Radarji, naprave za radionavigacijo in aparati za radijsko daljinsko krmiljenje	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka in tarifne številke 8529. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
8527	Sprejemniki za radiodifuzijo, kombinirani ali ne, v istem ohišju, z	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka in tarifne številke 8529.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	aparat za snemanje ali za reprodukcijo zvoka ali z uro	<i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
8528	Monitorji in projektorji, ki nimajo vgrajenega televizijskega sprejemnika; televizijski sprejemniki, kombinirani ali nekombinirani v istem ohišju z radijskimi sprejemniki ali aparati za snemanje ali reprodukcijo zvoka ali slike	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka in tarifne številke 8529. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
8535 do 8537	Električni aparati za vklapljanje, izklapljanje ali za zaščito električnih tokokrogov ali za povezavo z električnimi tokokrogi ali znotraj njih; spojniki za optična vlakna, snope optičnih vlaken ali kable iz optičnih vlaken; table, plošče, pulti, mize, omare in druge osnove, za električno krmiljenje ali razdeljevanje električnega toka	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka in tarifne številke 8538. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
8540 11 in 8540 12	Katodne cevi za televizijske sprejemnike, vključno s katodnimi cevmi za video monitorje	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
8542 31 do 8542 33 in 8542 39	Monolitna integrirana vezja	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna. <i>ali</i> Postopek razprševanja, pri čemer so integriranja vezja oblikovana na polprevodniški podlagi s selektivnim vnašanjem ustreznega topila (dopant), ne glede na to, ali je to vezje sestavljeno in/ali preskušeno v državi, ki ni pogodbenica.
8544	Izolirana žica (vključno z lakirano žico ali elektrolitsko oksidirano žico), kabli (vključno s koaksialnimi kabli) in drugi izolirani električni vodniki, s konektorji ali brez njih; kabli iz optičnih vlaken, izdelani iz posamično oplaščenih vlaken, kombinirani z električnimi vodniki ali ne, s konektorji ali brez njih	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
8545	Ogljene elektrode, ogljene ščetke, oglje za žarnice, oglje za baterije in drugi izdelki iz grafita ali drugega oglja, s kovino ali brez nje, za električne namene	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
8546	Električni izolatorji iz kakršnega koli materiala	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
8547	Izolirni deli za električne stroje, naprave ali opremo,	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	izdelani v celoti iz izolirnega materiala ali samo z manjšimi kovinskimi komponentami (npr. tulci z navojem), vdelanimi med stiskanjem izključno zaradi vezave, razen izolatorjev iz tarifne številke 8546; cevi za električne vodnike in spojke zanje, iz navadnih kovin, obložene z izolirnim materialom	
8548	Odpadki in ostanki primarnih celic, primarnih baterij in električnih akumulatorjev; iztrošene primarne celice; iztrošene primarne baterije in iztrošeni električni akumulatorji; električni deli strojev ali aparatov, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu v tem poglavju	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
Poglavje 86	Železniške in tramvajske lokomotive, tirna vozila in njihovi deli; železniški in tramvajski timi sklopi in pribor ter njihovi deli; mehanična (tudi elektromehanska) signalna oprema za promet vseh vrst:	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
ex Poglavje 87	Vozila, razen železniških in tramvajskih tirmih vozil, ter njihovi deli in pribor; razen:	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
8711	Motorna kolesa (tudi mopedi) in kolesa s pomožnim motorjem, z bočno prikolico ali brez nje; bočne prikolice	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
ex Poglavje 88	Zrakoplovi, vesoljska vozila in njihovi deli; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
ex 8804	Rotošuti	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, skupaj z drugimi materiali iz tarifne številke 8804. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
Poglavje 89	Ladje, čolni in plavajoče konstrukcije	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
ex Poglavje 90	Optični, fotografski, kinematografski, merilni, kontrolni, precizni, medicinski ali kirurški instrumenti in aparati;	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	njihovi deli in pribor; razen:	izdelka franko tovarna.
9002	Leče, prizme, zrcala in drugi optični elementi iz kakršnega koli materiala, montirani, ki so deli instrumentov ali aparatov ali pribor, razen optično neobdelanih steklenih elementov	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
9033	Deli in pribori (ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu v tem poglavju) za stroje, naprave, instrumente ali aparate iz poglavja 90	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
Poglavje 91	Ure in njihovi deli	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
Poglavje 92	Glasbila; njihovi deli in pribor	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
Poglavje 93	Orožje in strelivo; njihovi deli in pribor	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
Poglavje 94	Pohišstvo; posteljnina, žimnice, nosilci za žimnice, blazine in podobni polnjeni izdelki; svetilke in pribor zanje, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu; osvetljeni znaki, osvetljeni znaki z imeni in podobno; montažne zgradbe	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
ex Poglavje 95	Igrače, rekviziti za družabne igre in šport; njihovi deli in pribor; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
ex 9506	Palice za golf in njihovi deli	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Za izdelavo glav za palice za golf pa se lahko uporabijo grobo obdelani kosi.
ex Poglavje 96	Razni izdelki; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. <i>ali</i> Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
9601 in 9602	Slonova kost, kost, želvovina, rogovi, rogovi jelenov, korale, biserovina in drugi materiali živalskega izvora za rezljanje, obdelani, in izdelki iz teh materialov (vključno z izdelki, dobljenimi z oblikovanjem oz. modeliranjem) Obdelani materiali rastlinskega ali mineralnega izvora za rezljanje in izdelki iz teh materialov; izdelki, oblikovani ali rezljani iz voska, stearina, naravne gume ali naravne smole ali	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje blaga	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava, opravljena na materialih brez porekla, ki jim dodeli status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	iz mase za modeliranje, in drugi oblikovani ali rezljani izdelki, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu; obdelana, neutrnjena želatina (razen želatine iz tarifne številke 3503) in izdelki iz neutrnjene želatine	
9603	Metle, ščetke (vključno s ščetkami, ki so deli strojev, aparatov ali vozil), ročne mehanične priprave za čiščenje podov, brez motorja; omela in pernata omela; pripravljeni šopi in snopi za izdelavo metel ali ščetk; soboslikarski vložki in valji, brisalniki za pod, okna ipd., omela (razen brisalnikov z valjem)	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
9605	Potovalni kompleti za osebna toaletna sredstva, šivanje ali čiščenje obutve ali obleke	Vsak sestavni del ali izdelek v garnituri mora izpolnjevati pravilo, ki bi zanj veljalo, če ne bi bil v garnituri. Izdelki brez porekla pa so lahko del garniture, če njihova skupna vrednost ne presega 15 % cene izdelka franko tovarna.
9606	Gumbi, gumbi pritiskači, zaklopni gumbi, gumbi za srajce, gumbi, ki se še oblačijo (prekrijejo), in drugi deli teh izdelkov; nedokončani gumbi	Izdelava: - iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, in - pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
9608	Svinčniki s kroglico; flomastri in označevalci z vrhom iz polsti ali drugega poroznega materiala; nalivna peresa in podobna peresa; peresa za kopiranje; patentni svinčniki; peresniki, držala za svinčnike in podobna držala; deli (vključno s kapicami in ščipalkami) navedenih izdelkov, razen tistih iz tarifne številke 9609	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka. Vendar se lahko uporabljajo peresa ali konice peres iz iste tarifne številke, kot je tarifna številka izdelka.
9612	Trakovi za pisalne stroje in podobni trakovi, prepojeni s tiskarsko barvo ali drugače pripravljeni za odtiskovanje, vključno s trakovi na kolesih ali v kasetah; blazinice za žige, prepojene ali neprepajene, s škatlo ali brez nje	Izdelava: - iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, in - pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna.
9613 20	Žepni plinski vžigalniki, ki se lahko ponovno polnijo	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov iz tarifne številke 9613 ne presega 30 % cene izdelka franko tovarna.
9614	Tobačne pipe (vključno z glavami za pipe), ustniki za cigare ali cigarete ter njihovi deli	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
Poglavje 97	Umetniški izdelki, zbirke in starine	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka.

DODATEK III

Obrazec za potrdilo o gibanju blaga EUR.1

1. Potrdila o gibanju blaga EUR.1 se pripravijo na obrazcu, katerega vzorec je prikazan v tem dodatku. Ta obrazec se natisne v enem ali več od jezikov, v katerem je napisan ta sklep. Potrdila se sestavijo v enem od teh jezikov in v skladu z določbami domačega prava države izvoznice. Če so napisana z roko, se izpolnijo s črnilom in velikimi tiskanimi črkami.
2. Vsak obrazec meri 210 x 297 mm, pri čemer je dovoljeno odstopanje po dolžini do plus 8 mm ali minus 5 mm. Uporabljati je treba bel papir, oblikovan za pisanje, brez mehanskih ostankov lesa, z najmanjšo dovoljeno težo 25 g/m². Imeti mora ozadje s tiskanim zelenim vzorcem giljošo, tako da je vsako ponarejanje z mehanskimi ali kemičnimi sredstvi opazno že na prvi pogled.
3. Države izvoznice si lahko pridržijo pravico, da same tiskajo potrdila, ali jih lahko dajo tiskati pooblaščenim tiskarjem. V slednjem primeru se mora vsako potrdilo sklicevati na tako pooblastilo. Na vsakem potrdilu morata biti navedena ime in naslov tiskarja ali oznaka, ki omogoča njegovo identifikacijo. Opremljeno je tudi z zaporedno številko, natisnjeno ali ne, ki omogoča njegovo identifikacijo.

POTRDILO O GIBANJU BLAGA

1. Izvoznik (<i>ime, polni naslov, država</i>)	EUR.1 št. A 000.000		
	Preden izpolnite obrazec, preberite navodila na hrbtni strani.		
3. Prejemnik (<i>ime, polni naslov, država</i>) (<i>navedba neobvezna</i>)	2. To potrdilo se uporablja za preferencialno trgovino med in <i>(navedite ustrezne države, skupine držav ali ozemelj)</i>		
	4. Država, skupina držav ali ozemlje porekla izdelkov	5. Namembna država, skupina držav ali ozemlje	
6. Podatki v zvezi s prevozom (<i>navedba neobvezna</i>)	7. Opombe		
8. Zaporedna številka; oznaka in številka; število in vrsta paketov ⁽¹⁾ ; poimenovanje blaga	9. Bruto teža (kg) ali druga merska enota (litri, m ³ idr.)	10. Računi <i>(navedba neobvezna)</i>	
11. CARINSKA OVEROVITEV Overjena izjava Izvozni dokument ⁽²⁾ Obrazec.....Št..... Carinski urad..... Država ali ozemlje izdaje Datum <i>(Podpis)</i>		12. IZJAVA IZVOZNIKA Podpisani izjavljam, da zgoraj poimenovano blago izpolnjuje vse pogoje, potrebne za izdajo tega potrdila. Kraj in datum..... <i>(Podpis)</i>	

(1) Če blago ni pakirano, navedite število izdelkov ali navedite „v razsutem stanju“.

(2) Izpolnite samo, če to zahtevajo predpisi izvozne države ali ozemlja.

13. Zahteva za preverjanje, poslati na:	14. Rezultat preverjanja Na podlagi izvedenega preverjanja je bilo ugotovljeno, da (¹) ☐ je to potrdilo resnično izdal navedeni carinski urad in da so navedbe, ki jih vsebuje, točne. ☐ to potrdilo ne izpolnjuje zahtevanih pogojev o verodostojnosti in točnosti (glej priložene opombe).
Vložen je zahtevek za preverjanje verodostojnosti in točnosti tega potrdila. <i>(Kraj in datum)</i> Pečat <i>(Podpis)</i>	<i>(Kraj in datum)</i> Pečat <i>(Podpis)</i> (¹) Ustrezno navedbo označite z X.

OPOMBE

1. Potrdila ne smejo vsebovati izbrisov ali ponovnih vpisov. Morebitni popravki morajo biti izvedeni tako, da se napačne navedbe prečrtajo in po potrebi dodajo pravilne. Vsako tako spremembo mora potrditi oseba, ki je potrdilo izpolnila, in overiti carinski organ države ali ozemlja izdaje.
2. Izdelki, navedeni v potrdilu, si morajo slediti neprekinjeno, in pred vsakim izdelkom mora biti zaporedna številka. Neposredno pod zadnjim izdelkom mora biti potegnjena vodoravna črta. Neuporabljen prostor mora biti prečrtan tako, da je dodajanje naknadnih podatkov onemogočeno.
3. Blago mora biti poimenovano v skladu s trgovinskimi običaji in dovolj natančno, da ga je mogoče prepoznati.

DODATEK IV

VLOGA ZA POTRDILO O GIBANJU BLAGA EUR.1

1. Izvoznik (<i>ime, polni naslov, država</i>)	EUR.1 Št. A 000.000	
	Preden izpolnite obrazec, preberite navodila na hrbtni strani	
	2. Zahtevek za potrdilo se uporablja za preferencialno trgovino med in (navedite ustrezne države, skupine držav ali ozemlja)	
3. Prejemnik (<i>ime, polni naslov, država</i>) (navedba neobvezna)	4. Država, skupina držav ali ozemlje porekla izdelkov	5. Namembna država, skupina držav ali ozemlje
6. Podatki v zvezi s prevozom (navedba neobvezna)	7. Opombe	
8. Zaporedna številka; oznaka in številka; število in vrsta paketov¹; poimenovanje blaga	9. Bruto masa (kg) ali druge merilne enote (litri, m³ idr.)	10. Račun (navedba neobvezna)

¹ Če blago ni pakirano, navedite število izdelkov ali navedite „v razsutem stanju“.

DODATEK V

IZJAVA IZVOZNIKA

Podpisani, izvoznik blaga, poimenovanega na prednji strani,

IZJAVLJAM, da to blago izpolnjuje zahtevane pogoje za izdajo priloženega potrdila;

NAVAJAM okoliščine, na podlagi katerih to blago izpolnjuje zahtevane pogoje:

.....
.....
.....
.....

PRILAGAM naslednje dokazilne listine⁽¹⁾:

.....
.....
.....
.....

SE ZAVEZUJEM, da bom na zahtevo pristojnih organov predložil vsa dodatna dokazila, za katera menijo, da so potrebna za izdajo priloženega potrdila, prav tako se zavezujem, če je to potrebno, da se bom strinjal, da pristojni organi opravijo kakršen koli pregled mojega knjigovodstva in postopkov izdelave navedenega blaga;

PROSIM za izdajo priloženega potrdila za to blago.

.....
(Kraj in datum)

.....
(Podpis)

⁽¹⁾ Na primer uvozne dokumente, potrdila o gibanju blaga, izjave proizvajalca itd., ki se nanotajo na izdelke, uporabljene pri izdelavi, ali na v enakem stanju ponovno izvoženo blago.

DODATEK VI

IZJAVA NA RAČUNU

Izjava na računu, katere besedilo je navedeno spodaj, mora biti izdelana v skladu z opombami. Vendar opomb ni treba ponovno navajati.

Različica v španskem jeziku

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera n° ...⁽¹⁾) declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ...⁽²⁾.

Različica v češkem jeziku

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (číslo povolení ...⁽¹⁾) prohlašuje, že kromě zřetelně označených, mají tyto výrobky preferenční původ v ...⁽²⁾.

Različica v danskem jeziku

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (toldmyndighedernes tilladelse nr. ...⁽¹⁾), erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ...⁽²⁾.

Različica v nemškem jeziku

Der Ausführer (Ermächtigter Ausführer; Bewilligungs-Nr. ...⁽¹⁾) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anderes angegeben, präferenzbegünstigte ...⁽²⁾ Ursprungswaren sind.

Različica v estonskem jeziku

Käesoleva dokumendiga hõlmatud toodete eksportija (tolliameti kinnitus nr. ...⁽¹⁾) deklareerib, et need tooted on ...⁽²⁾ sooduspäritoluga, välja arvatud juhul kui on selgelt näidatud teisiti.

Različica v grškem jeziku

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου υπ' αριθ. ...⁽¹⁾) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησηακής καταγωγής ...⁽²⁾.

Različica v angleškem jeziku

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No ...⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ...⁽²⁾ preferential origin.

Različica v francoskem jeziku

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière n° ...⁽¹⁾) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ...⁽²⁾.

Različica v italijanskem jeziku

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale n. ...⁽¹⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ...⁽²⁾.

Različica v latvijskem jeziku

Eksportētājs produktiem, kuri ietverti šajā dokumentā (muitas pilnvara Nr. ...⁽¹⁾), deklarē, ka, izņemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir priekšrocību izcelsme no ...⁽²⁾.

Različica v litovskem jeziku

Šiame dokumente išvardintų prekių eksportuotojas (muitinės liudijimo Nr ...⁽¹⁾) deklaruoja, kad, jeigu kitaip nenurodyta, tai yra ...⁽²⁾ preferencinės kilmės prekės.

Različica v madžarskem jeziku

A jelen okmányban szereplő áruk exportőre (vámfelhatalmazási szám: ...⁽¹⁾) kijelentem, hogy eltérő jelzés hiányában az áruk kedvezményes ...⁽²⁾ származásúak.

Različica v malteškem jeziku

L-esportatur tal-prodotti koperti b'dan id-dokument (awtorizzazzjoni tad-dwana nru. ...⁽¹⁾) jiddikjara li, hliief fejn indikat b'mod ċar li mhux hekk, dawn il-prodotti huma ta' oriġini preferenzjali ...⁽²⁾.

Različica v nizozemskem jeziku

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning nr. ...⁽¹⁾), verklaart dat, behoudens uitdrukkelijk andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn ⁽²⁾.

Različica v poljskem jeziku

Eksporter produktów objętych tym dokumentem (upoważnienie władz celnych nr ...⁽¹⁾) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają ...⁽²⁾ preferencyjne pochodzenie.

Različica v portugalskem jeziku

O abaixo assinado, exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (autorização aduaneira nº. ...⁽¹⁾), declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ...⁽²⁾.

Različica v slovenskem jeziku

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom (pooblastilo carinskih organov št. ...⁽¹⁾) izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialno ...⁽²⁾ poreklo.

Različica v slovaškem jeziku

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (číslo povolenia ...⁽¹⁾) vyhlasuje, že okrem zreteľne označených, majú tieto výrobky preferenčný pôvod v ...⁽²⁾.

Različica v finskem jeziku

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin lupa n:o ...⁽¹⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperätuotteita ⁽²⁾.

Različica v švedskem jeziku

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd nr. ...⁽¹⁾) försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ... ursprung ⁽²⁾.

Različica v bolgarskem jeziku

Износителят на продуктите, обхванати от този документ (митническо разрешение № ... (1)) декларира, че освен където е отбелязано друго, тези продукти са с ... преференциален произход (2).

Različica v romunskem jeziku

Exportatorul produselor ce fac obiectul acestui document (autorizația vamală nr. ...⁽¹⁾) declară că, exceptând cazul în care în mod expres este indicat altfel, aceste produse sunt de origine preferențială ...⁽²⁾.

.....³
(Kraj in datum)

.....⁴
(Podpis izvoznika; poleg tega mora biti čitljivo navedeno ime osebe, ki podpiše izjavo)

- (1) Kadar izjavo na računu izdelava pooblaščen izvoznik, mora biti v to polje vpisana številka pooblastila. Če izjavo na računu ne izdelava pooblaščen izvoznik, se besede v oklepajih izpustijo ali pa se pusti prazen prostor.
- (2) Navedba porekla izdelkov. Kadar se izjava na računu delno ali v celoti nanaša na izdelke s poreklom iz Ceute in Melille, jih mora izvoznik jasno označiti z oznako „CM“ v dokumentu, na katerem se daje izjava.
- (3) Te navedbe se lahko izpustijo, če so informacije že na samem dokumentu.
- (4) Kadar se ne zahteva podpis izvoznika, se izvzetje podpisa nanaša tudi na izvzetje imena podpisnika.

DODATEK VII

DOBAVITELJEVA IZJAVA ZA IZDELKE S STATUSOM PREFERENCIALNEGA POREKLA

Spodaj podpisani izjavljam, da je bilo blago, navedeno na tem računu⁽¹⁾

proizvedeno v⁽²⁾ in izpolnjuje pravila o poreklu, ki urejajo preferencialno trgovino med ČDO in Evropsko unijo.

Obvezujem se, da bom carinskim organom na zahtevo predložil dokaze v podporo tej izjavi.

.....⁽³⁾

.....⁽⁴⁾

.....⁽⁵⁾

Opomba

Zgoraj navedeno besedilo, ustrezno izpolnjeno v skladu s spodnjimi opombami, je dobaviteljeva izjava. Opomb ni treba ponovno navajati.

⁽¹⁾ - Če se to nanaša samo na nekatere izdelke, navedene na računu, morajo biti označeni tako, da se jasno ločijo, ta oznaka pa mora biti v izjavo vnesena na naslednji način: „.....“, navedeni na tem računu in označeni z „.....“, so bili proizvedeni „.....“

- Če se kot račun ali priloga k računu uporablja drug dokument (glej člen 33(3)), mora biti ta dokument naveden namesto besede „račun“.

⁽²⁾ Evropska unija, država članica, država podpisnica sporazuma o gospodarskem partnerstvu ali ČDO. Če gre za državo podpisnico sporazuma o gospodarskem partnerstvu ali ČDO, je treba navesti carinski organ Evropske unije, ki hrani eno ali več zadevnih potrdil EUR.1, številko zadevnega dokazila in, če je mogoče, zadevno carinsko številko vnosa.

⁽³⁾ Kraj in datum

- (4) Ime in položaj v podjetju
- (5) Podpis

DODATEK VIII

DOBAVITELJEVA IZJAVA ZA IZDELKE, KI NIMAJO STATUSA PREFERENCIALNEGA POREKLA

Spodaj podpisani izjavljam, da je bilo blago, navedeno na tem računu⁽¹⁾

proizvedeno v⁽²⁾

in vključuje naslednje sestavne dele ali materiale, ki nimajo porekla iz države podpisnice sporazuma o gospodarskem partnerstvu, ČDO ali Evropske unije za preferencialno trgovino:

.....⁽³⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾

.....

.....

.....⁽⁶⁾

Obvezujem se, da bom carinskim organom na zahtevo predložil dokaze v podporo tej izjavi.

.....⁽⁷⁾⁽⁸⁾

.....⁽⁹⁾

Opomba

Zgoraj navedeno besedilo, ustrezno izpolnjeno v skladu s spodnjimi opombami, je dobaviteljeva izjava. Opomb ni treba ponovno navajati.

⁽¹⁾ - Če se to nanaša samo na nekatere izdelke, navedene na računu, morajo biti označeni tako, da se jasno ločijo, ta oznaka pa mora biti v izjavo vnesena na naslednji način: „.....“, navedeni na tem računu in označeni z „.....“, so bili proizvedeni“

- Če se kot račun ali priloga k računu uporablja drug dokument (glej člen 33(3)), mora biti ta dokument naveden namesto besede „račun“.

⁽²⁾ Evropska unija, država članica, država podpisnica sporazuma o gospodarskem partnerstvu ali ČDO.

⁽³⁾ V vsakem primeru je treba navesti opis. Ta mora biti ustrezen in bi moral biti dovolj podroben, da omogoči identifikacijo tarifne uvrstitve zadevnega blaga.

⁽⁴⁾ Carinske vrednosti se navedejo samo na zahtevo.

⁽⁵⁾ Država porekla se navede samo na zahtevo. Poreklo, ki ga je treba navesti, mora biti preferencialno poreklo, vsa druga porekla se navedejo kot „tretja država“.

⁽⁶⁾ „in so predelani v [Evropski uniji] [državi članici] [državi podpisnici sporazuma o gospodarskem partnerstvu] [ČDO] []“, dodati je treba opis izvedene predelave, če se ta informacija zahteva.

⁽⁷⁾ Kraj in datum

⁽⁸⁾ Ime in položaj v podjetju

⁽⁹⁾ Podpis

DODATEK IX

Informativno potrdilo

1. Obrazec informativnega potrdila iz te priloge se uporabi in natisne v enem ali več uradnih jezikih, v katerih je sestavljen sporazum, in v skladu z določbami domačega prava države izvoznice. Informativna potrdila se sestavijo v enem od teh jezikov; če so napisana na roko, se izpolnijo s črnilom in velikimi tiskanimi črkami. Imeti morajo tudi serijsko številko, natisnjeno ali ne, ki omogoča njihovo identifikacijo.
2. Vsak obrazec meri 210 x 297 mm, pri čemer je dovoljeno odstopanje po dolžini do plus 8 mm ali minus 5 mm. Uporabljati je treba bel papir, oblikovan za pisanje, brez mehanskih ostankov lesa, z najmanjšo dovoljeno težo 25 g/m².
3. Nacionalni upravitelji si lahko pridržijo pravico, da sami tiskajo potrdila, ali jih lahko dajo tiskati tiskarjem, ki jih pooblastijo. V slednjem primeru mora vsak obrazec vsebovati sklic na tako pooblastilo. Na vsakem obrazcu morata biti navedena ime in naslov tiskarja ali oznaka, ki omogoča njegovo identifikacijo.

EVROPSKA UNIJA

1. Dobavitelj ⁽¹⁾		INFORMATIVNO POTRDILO ki omogoča izdajo POTRDILA O GIBANJU BLAGA za preferencialno trgovino med	
2. Prejemnik ⁽¹⁾		EVROPSKO UNIJO in ČDO	
3. Predelovalec ⁽¹⁾		4. Država, v kateri je bila opravljena obdelava ali predelava	
6. Carinski urad uvoza ⁽¹⁾		5. Za uradno rabo	
7. Uvozni dokument ⁽²⁾ Obrazec Št. Serija Datum			
BLAGO, POSLANO V NAMEMBNO DRŽAVO ČLANICO			
8. Oznaka, število, količina in vrsta paketa	9. Tarifna številka/podštevilka harmoniziranega sistema poimenovanj in šifrirnih oznak blaga (oznaka HS)	10. Količina ⁽³⁾	
		11. Vrednost ⁽⁴⁾	
RABLJENO UVOŽENO BLAGO			
12. Tarifna številka/podštevilka harmoniziranega sistema poimenovanj in šifrirnih oznak blaga (oznaka HS)	13. Država porekla	14. Količina ⁽³⁾	15. Vrednost ⁽²⁾ ₍₅₎
16. Vrsta opravljene obdelave ali predelave			
17. Opombe			
18. CARINSKA OVEROVITEV Overjena izjava: Dokument: Obrazec: Št. Carinski urad Datum: Uradni pečat (Podpis)		19. IZJAVA DOBAVITELJA Podpisani izjavljam, da so informacije na tem potrdilu točne. (Kraj) (Datum) (Podpis)	

(1) (2) (3) (4) (5) Glej opombe na hrbtni strani.

ZAHTEVA ZA PREVERJANJE	REZULTAT PREVERJANJA
Podpisani carinski uradnik zahteva preverjanje verodostojnosti in točnosti tega informativnega potrdila.	Na podlagi izvedenega preverjanja je bilo ugotovljeno, da (1) a) je to potrdilo izdal navedeni carinski urad in da so informacije v njem resnične (*). b) to potrdilo ne izpolnjuje zahtev glede verodostojnosti in točnosti (glej priložene opombe). (*)
..... (Kraj in datum)	 (Kraj in datum)
Uradni pečat	Uradni pečat
..... (Podpis uradnika)	 (Podpis uradnika)
	(*) Neveljavno črtaj.

SKLICI

- (1) Ime posameznika ali podjetja ter polni naslov.
- (2) Neobvezni podatki.
- (3) Kg, hl, m³ ali druga merilna enota.
- (4) Embalaža se šteje kot sestavni del izdelkov, ki jih vsebuje. Vendar se ta določba ne uporablja za embalažo, ki ni običajna za pakirani proizvod in ki ima poleg uporabe pri pakiranju svojo lastno trajno uporabno vrednost.
- (5) Vrednost mora biti navedena v skladu z določbami o pravilih o poreklu blaga.

DODATEK X

OBRAZEC ZA ZAHTEVEK ZA ODSTOPANJE

1. TRGOVSKA OZNAKA KONČNEGA IZDELKA

--

1.1 Carinska oznaka (oznaka HS)

--

2. TRGOVSKA OZNAKA MATERIALOV BREZ POREKLA

--

2.1 Carinska oznaka (oznaka HS)

--

3. PRIČAKOVANA LETNA KOLIČINA IZVOZA V SKUPNOST (IZRAŽENA V TEŽI, ŠTEVILU IZDELKOV, METRIH ALI DRUGI ENOTI)

--

4. VREDNOST KONČNIH IZDELKOV

--

5. VREDNOST MATERIALOV BREZ POREKLA

--

6. POREKLO MATERIALOV BREZ POREKLA

--

7. RAZLOGI ZA NEIZPOLNJEVANJE PRAVILA O POREKLU KONČNEGA IZDELKA

--

--

8. ZAHTEVANO TRAJANJE ODSTOPANJA

Od dd/mm/llll do dd/mm/llll

9. MOGOČ RAZVOJ DOGODKOV ZA PREMOSTITEV POTREBE PO ODSTOPANJU

--

10. INFORMACIJE O DRUŽBI

Kapitalska struktura zadevne družbe/število izvedenih ali načrtovanih naložb/število zaposlenih ali predvideno število zaposlenih

DODATEK XI

ZAHTEVEK ZA REGISTRACIJO IZVOZNIKA

1. Ime izvoznika, polni naslov in država (<i>nezaupno</i>)
2. Kontaktni podatki, vključno s telefonsko številko in številko telefaksa ter naslovom elektronske pošte, če je na voljo (<i>zaupno</i>)
3. Opis dejavnosti z obrazložitvijo, ali je vaša glavna dejavnost proizvodnja ali trgovina (<i>nezaupno</i>) in, če je to ustrezno, industrijski proces (<i>zaupno</i>).
4. Okvirni opis blaga, ki izpolnjuje pogoje za preferencialno obravnavo, vključno z okvirnim seznamom štirimestnih tarifnih številk harmoniziranega sistema (ali poglavij, če spada blago, s katerim se trguje, pod več kot dvajset tarifnih številk harmoniziranega sistema).
5. Zavezujoča izjava izvoznika Spodaj podpisani izjavljam, da so zgoraj navedeni podatki točni, in: – potrjujem, da predhodna registracija ni bila umaknjena, oziroma v primeru, da je bila, potrjujem, da je bilo odpravljeno stanje, zaradi katerega je bila umaknjena; – se zavezujem, da bom dajal izjave o poreklu samo za blago, ki izpolnjuje pogoje za preferencialno obravnavo in pravila o poreklu, ki so določena za navedeno blago v tej prilogi; – se zavezujem, da bom hranil ustrezno trgovsko računovodsko dokumentacijo za proizvodnjo/dobavo blaga, ki izpolnjuje pogoje za preferencialno obravnavo, ter da jo bom hranil najmanj tri leta po datumu sestave izjave o poreklu;

- se zavezujem, da bom sprejel kakršen koli nadzor nad točnostjo izjav o poreklu, vključno s preverjanjem računovodske dokumentacije in obiski Komisije ali organov držav članic v mojih poslovnih prostorih;
- se zavezujem, da bom zahteval umik iz evidence registriranih izvoznikov, če ne bodo več izpolnjeni pogoji za izvoz katerega koli blaga na podlagi tega sklepa ali takega blaga ne bom nameraval več izvažati.

Kraj, datum in podpis pooblaščenega podpisnika; naziv in/ali naslov

6. Predhodno posebno in obveščeno soglasje izvoznika za objavo njegovih osebnih podatkov na spletu

Spodaj podpisani sem s tem obveščen, da se predložene informacije lahko shranijo v zbirki podatkov Komisije in da so podatki lahko dostopni javnosti prek spleta, razen informacij, ki so v zahtevku označene kot zaupne. Sprejemam objavo in razkritje teh informacij na spletu. Spodaj podpisani lahko prekličem svoje soglasje o objavi teh informacij na spletu, če na naslednji naslov pošljem [elektronsko pošto, telefaks, dopis]:

Kraj, datum in podpis pooblaščenega podpisnika; naziv in/ali naslov

7. Polje za uradno rabo državnega organa

Vlagatelj je registriran pod naslednjo številko:

Registrska številka: _____

Datum registracije _____

Obdobje veljavnosti od _____

Podpis in pečat _____

Pomembno opozorilo za vlagatelje: vsi podatki, označeni z „nezaupno“, bodo vključeni v javno dostopno zbirko podatkov; do podatkov, označenih z „zaupno“, bodo dostopali pristojni državni organi ter pristojni organi Unije in držav članic.

DODATEK XII

IZJAVA O POREKLU

Se daje na vseh trgovinskih dokumentih, ki prikazujejo ime in polni naslov izvoznika in prejemnika ter opis blaga in datum izdaje (1).

Različica v francoskem jeziku

L'exportateur (Numéro d'exportateur enregistré – excepté lorsque la valeur des produits originaires contenus dans l'envoi est inférieure à EUR 10.000 (2)) des produits couverts par le présent document déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle . . . (3) au sens des règles d'origine de la Décision d'association des pays et territoires d'outre-mer et que le critère d'origine satisfait est(4)

Različica v angleškem jeziku

The exporter (Number of Registered Exporter – unless the value of the consigned originating products does not exceed EUR 10,000 (2)) of the products covered by this document declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of . . . preferential origin (3) according to rules of origin of the Decision on the association of the overseas countries and territories and that the origin criterion met is(4)

-
- (1) Kadar izjava o poreklu nadomesti drugo navedbo v skladu s členom 51, se to navede, vedno pa je treba navesti tudi datum izdaje izvirne izjave o poreklu.
 - (2) Kadar izjava o poreklu nadomesti drugo navedbo, poznejši imetnik blaga, ki pripravi tako navedbo, navede svoje ime in polni naslov, čemur sledi „ukrepanje na podlagi izjave o poreklu, ki jo je dal [ime in polni naslov izvoznika v ČDO], registriran pod številko [številka registriranega izvoznika v ČDO]“.
 - (3) Navedba države porekla izdelkov. Če se izjava o poreklu v celoti ali delno nanaša na izdelke s poreklom iz Ceute in Melille v smislu člena 67, jih mora izvoznik jasno označiti v dokumentu, na katerem se daje navedba, z oznako „CM“.
 - (4) Izdelki, ki so v celoti pridobljeni: vstavi se črka „P“; izdelki, ki so zadosti obdelani ali predelani: vstavi se črka „W“, ki ji sledi navedba štirimestne tarifne številke izvoženega izdelka (na primer „W“ 9618) v harmoniziranem sistemu poimenovanj in šifrskih oznak (harmonizirani sistem); po potrebi se zgoraj navedeno nadomesti z eno izmed naslednjih navedb: „EU cumulation“, „OCT cumulation“, „cumulation with EPA country“, „extended cumulation with country x“, „Cumul UE“, „cumul OCT“, „cumul avec pays APE“ ali „cumul étendu avec le pays x“.

DODATEK XIII

IZDELKI, KI SO IZ DOLOČB O KUMULACIJI IZ ČLENA 8 IZKLJUČENI DO **1. OKTOBRA 2015**

Oznaka HS/KN	Poimenovanje
1701	Sladkor iz sladkornega trsa ali sladkorne pese in kemično čista saharoza v trdnem stanju.
1702	Drugi sladkorji, vključno s kemično čisto laktozo, maltozo, glukozo in fruktozo, v trdnem stanju; sladkorni sirupi, ki ne vsebujejo dodanih snovi za aromatiziranje ali barvil; umetni med, mešan ali ne z naravnim medom; karamelni sladkor.
Ex 1704 90 ustreza 1704 90 99	Sladkorni proizvodi, ki ne vsebujejo kakava (razen žvečilnega gumija; ekstrakt sladke koreninice, ki vsebuje več kot 10 mas. % saharoze, vendar ne vsebuje drugih dodatkov; bela čokolada; paste, vključno z marcipanom, v izvornem pakiranju z neto vsebino 1 kg ali več; pastile za grlo in bomboni proti kašlju; dražeji in drugi s sladkorjem prevlečeni proizvodi; gumijevi proizvodi in proizvodi iz želeja, vključno s sadnimi pastami v obliki slaščic; kuhani sladkorni izdelki; karamele (toffee) in podobni bomboni; stisnjene tablete).
Ex 1806 10 ustreza 1806 10 30	Kakav v prahu, ki vsebuje 65 mas. % ali več, vendar manj kot 80 mas. % saharoze (vključno z invertnim sladkorjem, izraženim kot saharoza) ali izoglukoze, izražene kot saharoza.
Ex 1806 10 ustreza 1806 10 90	Kakav v prahu, ki vsebuje 80 mas. % ali več saharoze (vključno z invertnim sladkorjem, izraženim kot saharoza) ali izoglukoze, izražene kot saharoza.
Ex 1806 20 ustreza 1806 20 95	Živila, ki vsebujejo kakav, v blokih ali palicah, mase nad 2 kg, ali v tekočem ali pastoznem stanju, v prahu, granulah ali v drugih oblikah v razsutem stanju, v embalaži ali izvornih pakiranjih nad 2 kg (razen kakava v prahu, živila, ki vsebujejo 18 mas. % ali več kakavovega masla ali ki vsebujejo 25 mas. % ali več kakavovega masla v kombinaciji z mlečno maščobo; čokoladno mleko v prahu; preliv z okusom čokolade; čokolada in čokoladni izdelki; sladkorni proizvodi in njihovi nadomestki, narejeni iz izdelkov, ki nadomeščajo sladkor, ki vsebujejo kakav; namazi, ki vsebujejo kakav; preparati, ki vsebujejo kakav, za pripravo pijač).
Ex 1901 90 ustreza 1901 90 99	Živila iz moke, drobljencev, zdroba, škroba ali sladnega ekstrakta, ki ne vsebujejo kakava ali ga vsebujejo manj kot 40 mas. %, preračunano na popolnoma odmaščeno osnovo, ki niso navedena ali zajeta na drugem mestu; živila, sestavljena iz blaga iz tarifnih števil 0401 do 0404, ki ne vsebujejo kakava ali ga vsebujejo manj kot 5 mas. %, preračunano na popolnoma odmaščeno osnovo, ki niso navedena ali zajeta na drugem mestu (razen živil, ki ne vsebujejo mlečnih maščob, saharoze (vključno z invertnim sladkorjem) ali izoglukoze, glukoze ali škroba ali vsebujejo manj kot 1,5 mas. % mlečnih maščob, 5 mas. % saharoze (vključno z invertnim sladkorjem) ali izoglukoze, 5 mas. % glukoze ali škroba; živila v obliki prahu, sestavljena iz blaga iz tarifnih števil 0401 do 0404; proizvodi za otroško prehrano, v pakiranjih za prodajo na drobno; mešanice in testo za izdelovanje pekovskih izdelkov iz tarifne številke 1905).
Ex 2101 12 ustreza 2101 12 98	Pripravki na osnovi kave (razen ekstraktov, esenc in koncentratov kave ter pripravkov na osnovi teh ekstraktov, esenc ali koncentratov).
Ex 2101 20 ustreza 2101 20 98	Pripravki na osnovi čaja ali maté čaja (razen ekstraktov, esenc in koncentratov čaja ali maté čaja ter pripravkov na osnovi teh ekstraktov, esenc ali koncentratov).
Ex 2106 90 ustreza 2106 90 59	Aromatizirani ali obarvani sladkorni sirupi (razen izoglukočnih, laktočnih, glukoznih in maltodekstrinskih sirupov).
Ex 2106 90 ustreza 2106 90 98	Živila, ki niso navedena ali zajeta na drugem mestu (razen beljakovinskih koncentratov in teksturiranih beljakovinskih snovi; sestavljeni alkoholni pripravki, razen tistih na osnovi aromatičnih snovi vrst, ki se uporabljajo pri proizvodnji pijač; aromatizirani ali obarvani sladkorni sirupi; živila, ki vsebujejo vsaj 1,5 mas. % mlečnih maščob, 5 mas. % saharoze ali izoglukoze, 5 mas. % glukoze ali škroba).
Ex 3302 10 ustreza 3302 10 29	Pripravki na osnovi aromatičnih snovi vrst, ki se uporabljajo kot surovine v industriji pijač, ki vsebujejo vse arome, značilne za določeno vrsto pijače z dejansko vsebnostjo alkohola do 0,5 vol. % (razen pripravkov, ki vsebujejo vsaj 1,5 mas. % mlečnih maščob, 5 mas. % saharoze ali izoglukoze, 5 mas. % glukoze ali škroba).

PRILOGA VII

ZAČASNI PREKLIC PREFERENCIALOV

Člen 1

Načela v zvezi s preklicem preferencialov

1. Preferencialni režimi iz člena 41 tega sklepa se lahko začasno prekličejo glede vseh ali nekaterih izdelkov s poreklom iz ČDO v primerih:
 - (a) goljufij;
 - (b) nepravilnosti ali sistematičnega neizpolnjevanja ali nezagotavljanja izpolnjevanja pravil o poreklu izdelkov in z njimi povezanih postopkov;
 - (c) nezagotavljanja upravnega sodelovanja iz odstavka 2 in Naslova V Priloge VI, potrebnega za izvajanje in nadzor režimov iz členov 41 do 48 tega sklepa.
2. Upravno sodelovanje iz odstavka 1 med drugim zahteva, da ČDO:
 - (a) Komisiji sporoča in posodablja informacije, potrebne za izvajanje pravil o poreklu in njihov nadzor;
 - (b) Uniji pomaga pri izvajanju naknadnega preverjanja porekla blaga, če to zahtevajo carinski organi držav članic, in ji pravočasno sporoči rezultate;
 - (c) izvaja ali poskrbi za izvedbo ustreznih poizvedb za odkrivanje in preprečevanje kršitev pravil o poreklu;
 - (d) Uniji pomaga tako, da v tesnem sodelovanju in usklajevanju s pristojnimi organi držav članic Komisiji omogoča, da na njenem ozemlju opravlja poizvedbe Unije z namenom preverjanja verodostojnosti dokumentov ali točnosti informacij, pomembnih za dodelitev režimov iz člena 41 tega sklepa;
 - (e) izpolnjuje ali zagotovi izpolnjevanje pravil o poreklu v zvezi s kumulacijo v smislu členov 7 do 10 Priloge VI;
 - (f) Uniji pomaga pri preverjanju domnevnega goljufivega ravnanja v zvezi s poreklom. Obstoj goljufije se lahko domneva, kadar uvoz izdelkov v okviru preferencialnih režimov, določenih s tem sklepom, znatno presega običajno raven izvoza upravičenke ČDO.

Člen 2

Preklic preferencialnih režimov

1. Če Komisija meni, da obstajajo zadostni dokazi za upravičenost začasnega preklica zaradi razlogov iz odstavkov 1 in 2 člena 1 te priloge, lahko začasno prekliče

preferencialne režime, določene s tem sklepom, za vse ali nekatere izdelke s poreklom iz države upravičenke, pod pogojem, da najprej:

- (a) opravi posvetovanje z odborom iz člena 10 Priloge VIII v skladu s postopkom iz odstavka 2 člena 3;
- (b) pozove države članice, naj sprejmejo previdnostne ukrepe, potrebne za varovanje finančnih interesov Unije in/ali za zagotavljanje, da država upravičenka izpolnjuje svoje obveznosti; ter
- (c) objavi obvestilo v *Uradnem listu Evropske unije*, v katerem navede, da obstajajo razlogi za utemeljen dvom v uporabo preferencialnih režimov in/ali izpolnjevanje obveznosti s strani države upravičenke, zaradi česar lahko postane vprašljiva upravičenost te države do nadaljnjega uživanja ugodnosti iz tega sklepa.

Komisija obvesti zadevno ČDO o vsakem sklepu, sprejetem v skladu s tem odstavkom, preden ta začne veljati. Komisija o takih sklepih uradno obvesti tudi odbor iz člena 10 Priloge VIII.

- 2. Obdobje začasnega preklica ne presega 6 mesecev. Po preteku tega obdobja Komisija sklene, ali bo začasni preklic po tem, ko je o tem obvestila odbor iz člena 10 Priloge VIII, ukinila ali bo v skladu s postopkom iz odstavka 1 tega člena obdobje začasnega preklica podaljšala.
- 3. Države članice Evropski Komisiji predložijo vse ustrezne informacije, ki lahko opravičujejo začasen preklic preferencialov ali njihovo podaljšanje.

Člen 3

Postopek v odboru

- 1. Za namene izvajanja člena 2 Komisiji pomaga odbor iz člena 10 Priloge VIII.
- 2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabi člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

PRILOGA VIII

POSTOPKI ZAŠČITE IN NADZORA

Člen 1

Opredelitve v zvezi z nadzornimi in zaščitnimi ukrepi

Za namene členov 2 do 10 te priloge v zvezi z nadzornimi in zaščitnimi ukrepi:

- (a) „podoben izdelek“ pomeni izdelek, ki je identičen, tj. v vseh pogledih enak obravnavanemu izdelku, če pa takega izdelka ni, drug izdelek, ki kljub temu, da ni enak v vseh pogledih, ima značilnosti, ki so zelo podobne značilnostim obravnavanega izdelka;
- (b) „zainteresirane strani“ so strani, ki so vključene v proizvodnjo, distribucijo in/ali prodajo uvoženih izdelkov iz odstavka 1 in podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov;
- (c) „resne težave“ obstajajo, če se poslabša gospodarski in/ali finančni položaj proizvajalcev Unije.

Člen 2

Načela zaščitnih ukrepov

- 1. Če se izdelek s poreklom iz ČDO iz člena 41 tega sklepa uvaža v količinah in/ali po cenah, ki povzročajo ali lahko povzročijo resne težave za proizvajalce podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji, se lahko v skladu z odstavki sprejmejo potrebni zaščitni ukrepi.
- 2. Za namen izvedbe odstavka 1 imajo prednost tisti ukrepi, ki bi najmanj motili delovanje pridružitve. Ti ukrepi se omejijo na tisto, kar je nujno potrebno za odpravo nastalih težav. Ne smejo prekoračiti v tem sklepu zagotovljenega preklica preferencialnega obravnavanja.
- 3. Kadar se zaščitni ukrepi sprejemajo ali spreminjajo, je treba posebno pozornost posvetiti interesom udeležениh ČDO.

Člen 3

Začetek postopkov

- 1. Komisija preuči, ali je treba sprejeti zaščitne ukrepe, če obstaja dovolj dokazov *prima facie*, da so izpolnjeni pogoji iz člena 2 te priloge.
- 2. Preiskava se začne na zahtevo države članice, katere koli pravne osebe ali katerega koli združenja brez pravne osebnosti, ki deluje v imenu proizvajalcev Unije, ali na lastno pobudo Komisije, če je Komisija jasno seznanjena z obstojem zadostnih

dokazov *prima facie*, ki upravičujejo ta začetek, kot se ugotovi na podlagi dejavnikov iz člena 2 te priloge. Zahteva za začetek preiskave vsebuje dokaze, da so izpolnjeni pogoji za uvedbo zaščitnih ukrepov iz člena 2 te priloge. Zahtevnik se predloži Komisiji. Komisija preuči, kolikor je to mogoče, točnost in primernost dokazov, predloženih v zahtevku, da bi ugotovila, ali obstajajo zadostni dokazi *prima facie*, ki bi upravičili začetek preiskave.

3. Kadar je jasno, da obstajajo zadostni dokazi *prima facie*, ki upravičujejo začetek postopka, Komisija objavi obvestilo v *Uradnem listu Evropske unije*. Preiskava se začne v enem mesecu po prejemu zahtevka v skladu z odstavkom 2. Če se preiskava začne, se v obvestilu navedejo vsi potrebni podatki o postopku in rokih, vključno z možnostjo dostopa do pooblaščenca za zaslišanje Generalnega direktorata Evropske komisije za trgovino.
4. Pravila in postopki v zvezi z izvajanjem preiskave so določeni v členu 4.
5. Če tako zahtevajo upravni organi ČDO in ne glede na skrajne roke iz tega člena, se organizira tristransko posvetovanje iz člena 13 tega sklepa. Rezultati tristranskega posvetovanja se pošljejo posvetovalnemu odboru.

Člen 4

Preiskave

1. Po začetku postopka Komisija začne preiskavo. Rok iz odstavka 3 začne teči na dan, ko je sklep o začetku preiskave objavljen v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Komisija lahko od držav članic zahteva, da zagotovijo informacije, države članice pa storijo vse potrebno, da ugodijo taki zahtevi. Če so te informacije v splošnem interesu in niso zaupne narave v smislu člena 11 te priloge, se dodajo dokumentaciji, ki ni zaupne narave, kot je določeno v odstavku 8.
3. Preiskava se konča v dvanajstih mesecih od njenega začetka.
4. Komisija zahteva vse informacije, za katere meni, da so potrebne za ugotovitve v zvezi s pogoji iz člena 2 te priloge, in si prizadeva te informacije preveriti, kadar meni, da je to ustrezno.
5. Komisija v preiskavi oceni vse ustrezne objektivne in merljive dejavnike, ki vplivajo na položaj industrije Unije, zlasti tržni delež, spremembe ravni prodaje, proizvodnje, produktivnosti, izkoriščenosti zmogljivosti, dobička in izgube ter zaposlenosti. Ta seznam ni izčrpen in Komisija lahko upošteva tudi druge zadevne dejavnike.
6. Zainteresirane strani, ki so se javile v roku iz obvestila, ki je bilo objavljeno v *Uradnem listu Evropske unije*, in predstavniki zadevne ČDO lahko na pisno zahtevo pregledajo vse informacije, predložene Komisiji v okviru preiskave, razen internih dokumentov, ki so jih pripravili organi Unije ali države članice, če so te informacije pomembne za predstavitev njihovega primera, niso zaupne v smislu člena 11 in jih Komisija uporablja v preiskavi. Zainteresirane strani, ki so se javile, lahko Komisiji sporočijo svoja stališča o informacijah. Ta stališča se upoštevajo, če so podprta z zadostnimi dokazi *prima facie*.

7. Komisija zagotovi, da so vsi podatki in statistike, ki se uporabljajo v preiskavi, na voljo ter so razumljivi, pregledni in preverljivi.
8. Komisija zainteresirane strani zasliši, zlasti če so te vložile pisni zahtevek v roku iz obvestila, objavljenega v *Uradnem listu Evropske unije*, iz katerega je razvidno, da bo izid preiskave verjetno vplival nanje in da obstajajo posebni razlogi, zaradi katerih morajo biti ustno zaslišane. Komisija take strani kasneje zasliši tudi večkrat, če obstajajo posebni razlogi, da se ponovno zaslišijo.
9. Če informacije niso predložene v rokih, ki jih določi Komisija, ali če je preiskava znatno ovirana, se lahko ugotovitve sprejmejo na podlagi razpoložljivih dejstev. Če Komisija ugotovi, da je katera koli zainteresirana stran ali tretja stran predložila napačne ali zavajajoče informacije, navedenih informacij ne upošteva in lahko uporabi razpoložljiva dejstva.
10. Komisija zadevno ČDO pisno uradno obvesti o začetku preiskave.

Člen 5

Predhodni nadzorni ukrepi

1. Za izdelke s poreklom iz ČDO iz člena 41 tega sklepa se lahko uporabi poseben nadzor.
2. Komisija sprejme predhodne nadzorne ukrepe v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 6 te priloge.
3. Trajanje veljavnosti predhodnih nadzornih ukrepov je omejeno. Če ni določeno drugače, prenehajo veljati ob koncu drugega šestmesečnega obdobja, ki sledi šestmesečnemu obdobju po njihovi uvedbi.
4. Komisija in pristojni upravni organi ČDO zagotovijo učinkovitost nadzornih ukrepov z uvedbo načinov upravnega sodelovanja, določenih v prilogah VI in VII.

Člen 6

Uvedba začasnih zaščitnih ukrepov

1. Zaradi ustrezno utemeljenih nujnih razlogov v zvezi s poslabšanjem gospodarskega in/ali finančnega položaja proizvajalcev Unije, ki bi ga bilo težko izboljšati, se lahko uvedejočasni ukrepi. Začasni ukrepi se ne uporabljajo več kot 200 dni. Komisija sprejmečasne ukrepe v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 10 te priloge. V nujnih primerih Komisija sprejmečasne zaščitne ukrepe, ki se začnejo uporabljati takoj, v skladu s postopkom iz člena 10 te priloge.
2. Če sečasni zaščitni ukrepi razveljavijo, ker preiskava pokaže, da pogoji iz člena 2 te priloge niso izpolnjeni, se kakršna koli carinska dajatev, obračunana na podlagi teh začasnih ukrepov, samodejno povrne.

Člen 7

Uvedba dokončnih ukrepov

1. Kadar dokončno ugotovljena dejstva kažejo, da pogoji iz člena 2 te priloge niso izpolnjeni, Komisija v skladu s postopkom pregleda iz člena 4 te priloge sprejme sklep o zaključku preiskave in postopkov. Komisija ob ustreznem upoštevanju varstva zaupnih informacij v smislu člena 9 te priloge objavi poročilo, ki vsebuje njene ugotovitve in utemeljene sklepe v zvezi z vsemi ustreznimi vprašanji, ki se nanašajo na dejansko stanje in pravno podlago.
2. Kadar dokončno ugotovljena dejstva kažejo, da so pogoji iz člena 2 te priloge izpolnjeni, Komisija sprejme sklep o uvedbi dokončnih zaščitnih ukrepov v skladu s postopkom pregleda iz člena 4. Komisija ob ustreznem upoštevanju varstva zaupnih informacij v smislu člena 9 te priloge objavi poročilo s povzetkom bistvenih dejstev in premislekov, ki so pomembni za sklep, in o sklepu o sprejetju potrebnih zaščitnih ukrepov nemudoma obvesti upravne organe ČDO.

Člen 8

Trajanje in pregled zaščitnih ukrepov

1. Zaščitni ukrep velja samo tako dolgo, kot je potrebno za preprečitev ali odpravo resne škode in omogočanje lažje prilagoditve. To obdobje ne sme presegati treh let, razen če se podaljša na podlagi odstavka 2.
2. Začetno obdobje trajanja zaščitnega ukrepa se lahko izjemoma podaljša za največ dve leti, če se ugotovi, da je zaščitni ukrep še naprej potreben za preprečitev ali odpravo resnih težav.
3. Pred vsakim podaljšanjem v skladu z odstavkom 3 se opravi preiskava na zahtevo države članice, katere koli pravne osebe ali katerega koli združenja, ki ni pravna oseba in deluje v imenu industrije Unije, ali na pobudo Komisije, če je dovolj dokazov *prima facie*, da so zaščitni ukrepi še naprej potrebni.
4. Začetek preiskave se objavi v skladu s členom 4 in zaščitni ukrep ostaja veljaven do izida preiskave. Preiskava in vsaka odločitev o podaljšanju v skladu z odstavkom 2 se izvedeta v skladu z določbami členov 6 in 7.

Člen 9

Zaupnost

1. Informacije, prejete v skladu s tem sklepom, se uporabijo samo v namene, zaradi katerih so bile zahtevane. Niti zaupne informacije niti informacije, predložene na zaupni osnovi, ki so prejete v skladu s tem sklepom, se ne razkrijejo brez posebnega dovoljenja njihovega predlagatelja.
2. V vsakem zahtevku za zaupno obravnavo so navedeni razlogi za zaupnost informacij. Če pa predlagatelj informacije ne želi niti objaviti niti dovoliti njenega

razkritja na splošno ali kot povzetek ter če se izkaže, da zahteva za zaupno obravnavo ni upravičena, se zadevne informacije lahko ne upoštevajo.

3. Informacije se v vsakem primeru štejejo za zaupne, če je verjetno, da bi njihovo razkritje bistveno škodovalo predlagatelju ali viru takih informacij.
4. Odstavki 1 do 4 ne izključujejo sklicevanja organov Unije na splošne informacije in predvsem na razloge, na katerih temeljijo sklepi, sprejeti v skladu s to uredbo. Vendar ti organi upoštevajo zakonite interese zadevnih fizičnih in pravnih oseb, da se njihove poslovne skrivnosti ne razkrijejo.

Člen 10

Postopek za odbor

1. Komisiji pomaga odbor, ustanovljen s členom 4(1) Uredbe Sveta (ES) št. 260/2009 z dne 26. februarja 2009 o skupnih pravilih za uvoz⁹⁹. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabi člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabi člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
4. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabi člen 8 Uredbe (EU) št. 182/2011 v povezavi s členom 4 Uredbe.

⁹⁹ UL L 84, 31.3.2009, str. 1.

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

- 1.1. Naslov predloga/pobude
- 1.2. Zadevna področja ABM/ABB
- 1.3. Vrsta predloga/pobude
- 1.4. Cilji
- 1.5. Utemeljitev predloga/pobude
- 1.6. Trajanje ukrepa in finančnih posledic
- 1.7. Načrtovani načini upravljanja

2. UKREPI UPRAVLJANJA

- 2.1. Določbe glede spremljanja in poročanja
- 2.2. Sistem upravljanja in nadzora
- 2.3. Ukrepi preprečevanja goljufij in nepravilnosti
- 2.4. Ocena stroškov in koristi kontrol

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Sklep Sveta o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji (sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj)

1.2. Zadevna področja ABM/ABB¹⁰⁰

Naslov 21: Razvoj in odnosi z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi (AKP) državami

21 04: Okolje in trajnostno upravljanje naravnih virov, vključno z energijo

21 05: Človekov in družbeni razvoj

21 06: Geografsko sodelovanje z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi (AKP) državami

21 07: Ukrepi razvojnega sodelovanja in namenski programi

1.3. Vrsta predloga/pobude

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep**.

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep, ki je nadaljevanje pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa¹⁰¹**.

☒ Predlog/pobuda je namenjena **podaljšanju obstoječega ukrepa**.

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **nadaljevanje obstoječega ukrepa z novo usmeritvijo**.

1.4. Cilji

1.4.1. Večletni strateški cilji Komisije, ki naj bi bili doseženi s predlogom/pobudo

Spodbujanje gospodarskega in družbenega razvoja čezmorskih držav in ozemelj (v nadaljnjem besedilu: ČDO) ter vzpostavitev tesnih gospodarskih odnosov med njimi in Evropsko unijo kot celoto.

Podpiranje interesov in blaginje prebivalcev ČDO, da bi jim omogočili gospodarsko, družbeno in kulturno razvitost, za katero si prizadevajo.

Povečanje konkurenčnosti ČDO, da bi okrepili njihovo odpornost, zmanjšali njihovo ranljivost ter spodbujali sodelovanje med njimi in drugimi partnerji.

¹⁰⁰

ABM: upravljanje po dejavnostih, ABB: oblikovanje proračuna po dejavnostih.

¹⁰¹

Pilotni in pripravljalni ukrepi iz člena 49(6)(a) ali (b) finančne uredbe.

1.4.2. Specifični cilji in zadevne dejavnosti ABM/ABB

Cilji so:

- a) pomoč pri spodbujanju vrednot in standardov EU v preostalem svetu;
- b) vzpostavitev bolj vzajemnega odnosa med EU in ČDO na podlagi skupnih interesov;
- c) povečanje konkurenčnosti ČDO;
- d) okrepitev odpornosti ČDO ter zmanjšanje njihove gospodarske in okoljske ranljivosti;
- e) spodbujanje sodelovanja ČDO s tretjimi partnerji;
- f) vključitev prednostnih nalog programa politik EU;
- g) upoštevanje sprememb v vzorcih svetovne trgovine in trgovinskih sporazumov med EU in tretjimi partnerji;

prek:

- a) spodbujanja gospodarskega in družbenega razvoja ČDO z vzpostavitvijo tesnih gospodarskih odnosov med njimi in Evropsko unijo kot celoto;
- b) podpore zmogljivostim ČDO za pripravo in izvajanje politik, strategij, akcijskih načrtov in ukrepov na področjih, ki so jih pogodbenice izbrale za sodelovanje; vzpostavitve usklajenega sodelovanja na področju okolja, podnebnih sprememb in zmanjševanja tveganja nesreč v podporo trajnostnemu razvoju ČDO;
- c) spodbujanja trajnostne rabe virov in učinkovite rabe virov ter razdruževanja gospodarske rasti in degradacije okolja;
- d) spodbujanja diverzifikacije gospodarstev ČDO;
- e) prispevanja k trajnostnemu razvoju ČDO ter spodbujanju njihove odličnosti in konkurenčnosti njihove industrije prek sodelovanja z Evropsko unijo na področju znanosti in tehnologije, vključno z informacijskimi in komunikacijskimi tehnologijami, raziskavami in inovacijami;
- f) podpore prizadevanjem ČDO za približevanje njihove lokalne zakonodaje zakonodaji Evropske unije, kjer je to potrebno;
- g) okrepitve vezi med mladimi iz ČDO in iz Evropske unije; spodbujanja visoko kakovostnega izobraževalnega sistema in dostojnega dela v ČDO ter regijah, kjer se nahajajo; prispevanja h krepitvi zmogljivosti ČDO za nadzor in odkrivanje nalezljivih bolezni in odzivanje nanje;
- h) upoštevanja in prispevanja k ohranjanju kulturne raznolikosti in identitete ČDO;
- i) spodbujanja učinkovitega vključevanja ČDO v regionalno in svetovno gospodarstvo ter razvoj trgovine z blagom in storitvami;

- j) zmanjšanja učinka oddaljenosti ČDO, ki predstavlja oviro za njihovo konkurenčnost;
- k) podpore zmogljivosti ČDO za oblikovanje in izvajanje politik, potrebnih za razvoj njihove trgovine z blagom in storitvami;
- l) podpore ČDO pri vzpostavljanju ugodnega naložbenega ozračja v podporo njihovem družbenemu in gospodarskemu razvoju;
- m) spodbujanja stabilnosti, celovitosti in preglednosti finančnega sistema ter dobrega upravljanja na davčnem področju;
- n) podpore ČDO pri razvoju inovativnih in učinkovitih načinov za policijsko in pravosodno sodelovanje v njihovem boju proti trgovini z ljudmi, terorizmu in drugim oblikam organiziranega kriminala;
- o) podpore izvoznim in trgovinskim zmogljivostim ČDO;
- p) zagotavljanja možnosti za ciljno usmerjeno sodelovanje in dialog o trgovini in z njo povezanih področjih.

Zadevne dejavnosti AMB/ABB

Naslov 21: Razvoj in odnosi z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi (AKP) državami

21 04: Okolje in trajnostno upravljanje naravnih virov, vključno z energijo

21 05: Človekov in družbeni razvoj

21 06: Geografsko sodelovanje z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi državami (AKP) državami

21 07: Ukrepi razvojnega sodelovanja in namenski programi (glej točko 1.2).

1.4.3. Pričakovani izid in učinki

Navedite, kakšne posledice naj bi imel predlog/pobuda na upravičence / ciljne skupine.

Pričakovani učinki so:

- a) tesnejši gospodarski odnosi med ČDO in EU;
- b) večje zmogljivosti ČDO za pripravo in izvajanje politik, strategij, akcijskih načrtov in ukrepov na področjih, ki so jih pogodbenice izbrale za sodelovanje.
- c) boljša in učinkovitejša raba virov;
- d) nadaljnja diverzifikacija gospodarstev ČDO;
- e) večje sodelovanje na področju znanosti in tehnologije, vključno z informacijskimi in komunikacijskimi tehnologijami, raziskavami in inovacijami, pa tudi na področju okolja, podnebnih sprememb in zmanjševanja tveganja nesreč;
- f) večje približevanje zakonodaj ČDO in EU;
- g) več izmenjav med mladimi iz EU in iz ČDO; kakovostnejše izobraževanje in boljši delovni pogoji v ČDO; večje zmogljivosti za odzivanje na izbruhe nalezljivih bolezni;
- h) večja ozaveščenost o kulturni raznolikosti in identiteti ČDO;
- i) nadaljnje vključevanje ČDO v regionalno in svetovno gospodarstvo;
- j) boljša dostopnost ČDO;
- k) večje zmogljivosti za oblikovanje in izvajanje politik, potrebnih za razvoj trgovine;
- l) ugodno naložbeno ozračje v ČDO;
- m) stabilnejši, zanesljivejši in preglednejši finančni sistemi ČDO;
- n) inovativni in učinkoviti načini za policijsko in pravosodno sodelovanje, zlasti v boju proti trgovini z ljudmi, terorizmu in drugim oblikam organiziranega kriminala;
- o) večje izvozne in trgovinske zmogljivosti;
- p) intenzivnejši dialog in ciljno usmerjeno sodelovanje na področju trgovine in na z njo povezanih področjih.

1.4.4. Kazalniki izida in učinkov

Navedite, s katerimi kazalniki se bo spremljalo izvajanje predloga/pobude.

Sklep o pridružitvi ČDO je politična odločitev, ki zagotavlja zakonodajni okvir za sodelovanje med EU in ČDO, kot ga določa Pogodba.

Sklep o pridružitvi ČDO bodo dopolnili izvedbena uredba Komisije in programski dokumenti, v katerih bodo določene skupno dogovorjene strategije za njihovo sodelovanje z EU (ključni sektorji) ter ustrezna finančna sredstva.

Programski dokumenti in nadaljnji sklepi Komisije o financiranju bodo vključevali ustrezne kazalnike, ki se bodo uporabljali pri spremljanju uresničevanja strategije. Kazalniki bodo zajemali vire, rezultate, izvedbo in učinke glede na posebnosti ČDO ter sektor, v katerem bo potekalo sodelovanje. V nekaterih primerih, ko se podpora EU dodeli v obliki proračunske podpore, ni mogoče izključiti, da bodo letni cilji in podpora EU odvisni od tega, v kolikšni meri bodo doseženi cilji.

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba kratkoročno ali dolgoročno zadovoljiti

Pogodba določa, da je treba podrobno opredeliti povezovanje ČDO z EU. Sedanji sklep o pridružitvi ČDO preneha veljati 31. decembra 2013, zato je potreben zakonodajni okvir, s katerim se bosta ČDO zagotovili ustrezna podpora in pomoč.

1.5.2. Dodana vrednost ukrepanja Evropske unije

Glede na to, da so izzivi vedno bolj kompleksni, nobene od prednostnih nalog notranje politike EU (varnost, pametna, vključujoča in trajnostna rast ter ustvarjanje delovnih mest, podnebne spremembe, dostop do energije, učinkovita raba virov, vključno z ohranjanjem biotske raznovrstnosti, varno upravljanje vodnih virov in ravnanje z odpadki, zdravje in pandemije, izobraževanje) ne bo mogoče uresničiti v izolaciji od preostalega sveta.

27 držav članic, ki delujejo v skladu s skupnimi politikami in strategijami, postavlja EU v edinstven položaj pri spopadanju s svetovnimi izzivi, na primer na področju podnebnih sprememb. Ukrepi posameznih držav članic so lahko omejeni in razdrobljeni. Zaradi tega posebnega položaja je EU v boljšem položaju za vodenje dialoga o politikah s partnerskimi vladami ČDO.

EU je prek svojih zunanjih ukrepov zavezana spodbujanju svojih standardov in posredovanju svojih izkušenj. ČDO lahko postanejo strateške postojanke EU v svetovnem merilu. S prilagoditvijo zakonodaje in standardov ČDO ravnem zakonodaje in standardov EU bi se lahko povečal vpliv ČDO, s tem pa tudi vpliv EU v zadevnih regijah.

1.5.3. Glavna spoznanja iz podobnih izkušenj

V javnem posvetovanju je bilo opredeljenih več splošnih načel, na primer prenos poudarka z zmanjševanja revščine v razvojnem sodelovanju na bolj vzajemne odnose. To spremembo so v dokumentu o skupnem stališču podprli tako ČDO kot tudi države članice. Ta dokument priznava, da je sedanji pridružitveni proces močno prispeval h gospodarskemu in družbenemu razvoju ČDO, vendar pa je treba spremeniti pristop EU do ČDO v primerjavi s pristopom do držav AKP in drugih držav v razvoju. Predlaga se vzajemen pristop, da se bodo upoštevale posebnosti ČDO, njihova raznolikost in ranljivost, na podlagi skupnih interesov in vrednot. Pri tej spremembi je treba upoštevati tudi politične prednostne naloge, ki so se pojavile v ČDO in v EU.

V zunanji oceni, izvedeni leta 2011, je bilo ugotovljeno, da je bil v okviru finančnega sodelovanja med ČDO ter EU v obdobju 1999–2009 odzivni čas pomoči ČDO, financirane iz ERS in rezervirane za odzivanje na naravne nesreče in nepredvidene dogodke, predolg.

Tudi potreba po spodbujanju sodelovanja med ČDO ter njihovimi sosednjimi državami je bila opredeljena kot sredstvo za doseganje učinkovitosti. V tem pogledu ocena poudarja, da EU ne podpira dovolj sodelovanja med ČDO ter njihovimi sosedi (tretjimi državami, državami AKP ali najbolj oddaljenimi regijami EU), zlasti ker morajo partnerice posegati po različnih sredstvih EU.

Dostop do programov EU in horizontalnih proračunskih postavk je ne glede na popolno upravičenost ČDO težak, predvsem zato, ker ima večina ČDO pomanjkljive upravne zmogljivosti za sodelovanje ali za predložitev močnih projektov. Kar zadeva trgovinski režim, so bile v zunanjih študijah in v posvetovanjih z zainteresiranimi stranmi opredeljene številne težave ali pa je nanje opozorila Evropska Komisija. ČDO, države članice iz katerih izhajajo in zunanji ocenjevalci so se pri splošnem ocenjevanju trgovinskega režima ČDO strinjali, da so trgovinski in gospodarski vidiki povezovanja med njimi in EU prispevali k njihovem trajnostnemu družbenemu in gospodarskemu razvoju, saj so ČDO zagotovili dostop do velikega trga EU in številne izvozne priložnosti ter podporo lokalnim gospodarstvom. Kljub tem pozitivnim učinkom pa so zunanji ocenjevalci poudarili, da širši dostop ČDO do trga ne pomeni vedno dejanskih trgovinskih priložnosti, saj se ČDO pri učinkovitem izkoriščanju tega dostopa soočajo z nekaterimi izzivi.

Kar zadeva trgovinsko in gospodarsko sodelovanje med ČDO ter EU, zunanje študije za prenovljeno povezovanje med ČDO ter EU priporočajo: pregled ustreznih določb glede trgovine s storitvami in pravil o poreklu; zagotovitev zadostne podpore in kapacitet za razvoj politik ČDO, povezanih s trgovino, ter pomoč ČDO pri zakonodajni reformi.

1.5.4. Skladnost in možnosti dopolnjevanja z drugimi relevantnimi instrumenti

Strategija Evropa 2020 določa referenčno merilo za preverjanje skladnosti politik EU ter spodbujanje vrednot, standardov in interesov EU. Prizadevati si je treba za skladnost s strategijo Evropa 2020, kar zadeva pametno rast in trajnostne prednostne naloge, s spodbujanjem podpore raziskavam, inovacijam, informacijskim in komunikacijskim tehnologijam ter zmogljivostim za trajnostno rast kot spodbujevalcem družbeno-gospodarskega razvoja.

Sklep o pridružitvi ČDO za obdobje 2014–2020 bo imel pomembno vlogo v tem pogledu. Zamisel o vzpostavitvi „centrov izkušenj in strokovnega znanja“ bi se lahko navezovala na izvajanje in spodbujanje visokih standardov, vključno z mednarodnimi standardi, npr. na področju okolja, varnosti hrane in zdravja potrošnikov. Vsi ČDO imajo bogato biotsko raznovrstnost. V tem okviru bi trajnostni rabi in ohranjanju te biotske raznovrstnosti koristila boljša znanstvena dokumentacija in dostop do rezultatov raziskav. Prav tako bi lahko izvajanje mednarodnih standardov na področju varnosti hrane ter zdravja živali in rastlin pripomoglo k trgovini med ČDO ter njihovimi trgovinskimi partnericami, vključno z državami članicami EU. Zavezanost EU okoljskim standardom in njena vloga svetovnega akterja v boju proti podnebnim spremembam bi lahko imeli velik pomen tako za EU kot tudi za ČDO. Po mnenju Evropske komisije bi bile lahko biotska raznovrstnost in druge naravne dobrine ČDO podlaga

za okrepljeno sodelovanje na področju raziskav in varstva okolja. Partnerstvo na področju okolja bi bilo lahko v skupnem interesu obeh strani.

1.6. Trajanje ukrepa in finančnih posledic

☒ Časovno omejen predlog/pobuda:

- ☒ trajanje predloga/pobude od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2020
- ☒ finančne posledice od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2020
- ☐ Časovno neomejen predlog/pobuda:
- izvedba z začetnim obdobjem postopne krepitve med letoma LLLL in LLLL,
- ki mu sledi polno delovanje.

1.7. Načrtovani načini upravljanja¹⁰²

☒ Neposredno centralizirano upravljanje – Komisija.

☒ Posredno centralizirano upravljanje – prenos izvrševanja na:

- ☒ izvajalske agencije,
- ☒ organe, ki jih ustanovita Skupnosti¹⁰³,
- ☒ nacionalne javne organe/organe, ki opravljajo javne storitve,
- ☐ osebe, ki se jim zaupa izvedba določenih ukrepov v skladu z naslovom V Pogodbe o Evropski uniji in so določene v relevantnem temeljnem aktu v smislu člena 49 finančne uredbe.

☒ Deljeno upravljanje z državami članicami.

☒ Decentralizirano upravljanje s tretjimi državami.

☐ Skupno upravljanje z mednarodnimi organizacijami (*navedite*).

Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje razložiti v oddelku „opombe“.

Opombe

Glede na to, da sklep o pridružitvi ČDO predstavlja okvir za sodelovanje med ČDO ter EU, se bodo načini izvajanja, ki jih je treba opredeliti v sklepih o financiranju, določali za vsak primer posebej glede na sprejeto strategijo in posebnosti zadevnih ČDO.

¹⁰² Pojasnitve načinov upravljanja in sklicevanje na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

¹⁰³ Organi iz člena 185 finančne uredbe.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Določbe glede spremljanja in poročanja

Navedite pogostost in pogoje.

Sklep o pridružitvi ČDO določa pravni okvir za povezovanje ČDO z EU. Gre za besedilo, ki opredeljuje zunanje odnose EU s temi državami in ozemlji, zato se njegovo izvajanje ne more ocenjevati na podlagi ključnih kazalnikov. Vendar pa se bodo strategije sodelovanja, o katerih so se dogovorili EU ter ČDO za zagotavljanje trajnostnega razvoja ČDO, ocenjevale s kazalniki glede virov in rezultatov, opredeljenih v okviru vsakega programa.

2.2. Sistem upravljanja in nadzora

2.2.1. Ugotovljena tveganja

Ugotovljena tveganja

Za okolje, v katerem se izvršuje pomoč v okviru tega sklepa, so značilna naslednja tveganja, da se ne dosežejo cilji, da finančno poslovanje ne bi bilo najboljše in/ali da se ne bi upoštevala veljavna pravila (napake v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo):

- gospodarske/politične nestabilnosti in/ali naravna nesreča lahko povzročijo težave in zamude pri oblikovanju in izvajanju ukrepov, zlasti v nestabilnih državah;
- pomanjkanje institucionalnih in upravnih zmogljivosti v partnerskih državah lahko povzroči težave in zamude pri oblikovanju in izvajanju ukrepov;
- spremljanje geografsko razpršenih projektov in programov (ponavadi za več držav/ozemelj/regij) je lahko logistično/stroškovno zahtevno – zlasti to velja za kakršne koli nadaljnje dejavnosti na kraju samem;
- raznolikost potencialnih partnerjev/upravičencev ter različne strukture in zmogljivosti notranje kontrole lahko povzročijo razdrobljenost ter s tem zmanjšajo učinkovitost in uspešnost razpoložljivih virov Komisije za podporo in spremljanje izvajanja;
- slaba kakovost in nezadostna količina razpoložljivih podatkov o rezultatih in učinkih zunanje pomoči / izvajanju nacionalnih razvojnih načrtov v partnerskih državah lahko ovira zmožnost Komisije, da poroča o rezultatih in prevzema odgovornost zanje;
- pomanjkanje upravnih sredstev lahko povzroči pomanjkanje virov za ustrezno upravljanje sklepa.

Pričakovana stopnja tveganja neskladnosti z veljavnimi pravili

Kar zadeva upoštevanje pravil, je cilj za ta instrument ohraniti zgodovinsko stopnjo tveganja neupoštevanja (stopnjo napake) za portfelj DEVCO, tj. „neto“ stopnjo preostalih napak (na večletni osnovi, potem ko so bile za zaključene pogodbe opravljene vse načrtovane kontrole in popravki) pod 2 %. To tradicionalno pomeni ocenjeno stopnjo napak v razponu 2–5 % v

letnem naključno izbranem vzorcu transakcij, ki ga preveri Evropsko računsko sodišče za letno izjavo o zanesljivosti. Po mnenju direktorata DEVCO je to najnižja stopnja tveganja neskladnosti, ki jo je mogoče doseči glede na okolje z visokimi tveganji ter ob upoštevanju upravne obremenitve in potrebne stroškovne učinkovitosti kontrol skladnosti.

2.2.2. Načrtovani načini nadzora

Generalni direktorat za razvoj in sodelovanje – Struktura notranje kontrole direktorata EuropeAid

Generalni direktorat za razvoj in sodelovanje – Postopki notranje kontrole in poslovanja direktorata EuropeAid so zasnovani tako, da zagotavljajo razumno zagotovilo glede uresničevanja ciljev učinkovitosti in uspešnosti njegovega delovanja, zanesljivosti njegovega finančnega poročanja ter skladnosti z ustreznim zakonodajnim in postopkovnim okvirom.

Učinkovitost in uspešnost

Komisija bo za zagotovitev učinkovitosti in uspešnosti svojega delovanja (ter zmanjšanje visoke stopnje tveganja v okolju, v katerem izvršuje zunanjo pomoč) – poleg vseh elementov celovitega postopka Komisije za strateško politiko in načrtovanje, notranjerevizijskega okolja ter drugih zahtev iz standardov Komisije za notranjo kontrolo – pri vseh svojih instrumentih še naprej uporabljala prilagojen okvir upravljanja pomoči, kar pomeni:

- prenos upravljanja večine zunanje pomoči na delegacije EU na terenu;
- jasno in formalizirano delitev finančne odgovornosti (od odredbodajalca na podlagi prenosa – generalni direktor – naprej) na podlagi nadaljnega prenosa z odredbodajalca na podlagi nadaljnega prenosa (direktor) na sedežu na vodjo delegacije EU;
- redno poročanje delegacij EU sedežu (poročila o upravljanju zunanje pomoči), vključno z letno izjavo o zanesljivosti, ki jo da vodja delegacije EU;
- zagotavljanje obsežnega programa usposabljanja za osebje na sedežu in v ustreznih delegacijah EU;
- zagotavljanje znatne podpore in usmerjanja delegacijam s sedeža (tudi po internetu);
- redne „preveritvene“ obiske pri delegacijah s prenesenimi pooblastili vsakih 3 do 6 let;
- metodologijo upravljanja projektnih in programskih ciklov, ki vključuje:
- kakovostna podporna orodja za zasnovo ustreznega posredovanja, metodo njegovega zagotavljanja, mehanizem financiranja, upravljavski sistem, oceno in izbiro morebitnih izvedbenih partnerjev itd.;
- orodja za vodenje, spremljanje in poročanje za programe in projekte, da se zagotovi učinkovito izvajanje, vključno z rednim zunanjim spremljanjem projektov na kraju samem;
- celovito oceno in revizijo.

Finančno poročanje in računovodstvo

Komisija si bo še naprej prizadevala delovati po najvišjih standardih v računovodstvu in finančnem poročanju z uporabo računovodskega sistema na podlagi nastanka poslovnega dogodka (ABAC), pa tudi posebnih orodij za zunanjo pomoč, kot je skupni informacijski sistem RELEX (CRIS).

Kar zadeva skladnost z ustreznim zakonodajnim in postopkovnim okvirom, so metode kontrole skladnosti določene v oddelku 2.3 (ukrepi preprečevanja goljufij in nepravilnosti).

2.3. Ukrepi preprečevanja goljufij in nepravilnosti

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe.

- Glede na visoka tveganja v okolju, v katerem deluje direktorat EuropeAid, je treba v njegovih sistemih predvideti, da se lahko pojavi znatno število morebitnih napak (nepravilnosti) v zvezi s skladnostjo v transakcijah, ter vanje v čim zgodnejši fazi plačilnega procesa vgraditi visoko stopnjo kontrol preprečevanja, odkrivanja in odprave teh napak. V praksi to pomeni, da se bodo kontrole skladnosti direktorata EuropeAid najbolj opirale na obsežne predhodne preglede na večletni osnovi, ki jih bodo opravljali zunanji revizorji in osebje Komisije na terenu pred končnimi plačili za projekte (hkrati pa bodo še vedno opravljali tudi nekaj naknadnih revizij in pregledov), tako da bodo te kontrole znatno presegale raven finančne zaščite, zahtevane v skladu s finančno uredbo. Okvir skladnosti direktorata EuropeAid sestavljajo med drugim naslednji pomembni elementi:
- ukrepi za preprečevanje napak;
- obvezno osnovno usposabljanje o problematiki goljufij za osebje, ki upravlja pomoč, in revizorje;
- zagotavljanje smernic (tudi po internetu), vključno s praktičnim vodnikom za postopke javnega naročanja, priročnikom za EuropeAid in sklopom orodij za finančno poslovanje (za izvedbene partnerje);
- predhodna ocena za zagotovitev, da so organi, ki upravljajo sredstva EU v okviru skupnega in decentraliziranega upravljanja, uvedli ustrezne ukrepe proti goljufijam za preprečevanje in odkrivanje goljufij pri upravljanju teh sredstev;
- predhodno preverjanje mehanizmov boja proti goljufijam, ki so na razpolago v partnerskih državah, kot del ocene upravljanja javnih financ, natančneje izpolnjevanja merila za upravičenost do prejemanja proračunske podpore (tj. dejavna zavezanost boju proti goljufijam in korupciji, ustrezni inšpekcijski organi, zadostne pravosodne zmogljivosti ter učinkoviti mehanizmi odzivanja in sankcioniranja);
- Komisija je leta 2008 v Akri podpisala mednarodno pobudo za pregledno pomoč, ki določa standard za preglednost pomoči, kar zagotavlja pravočasnejše, podrobnejše in rednejše poročanje o tokovih pomoči in dokumentih o pomoči;

- Komisija od 14. oktobra 2011 izvaja prvo fazo standarda iz navedene mednarodne pobude, ki se nanaša na preglednost objav informacij o pomoči, pred naslednjim forumom na visoki ravni o učinkovitosti pomoči v Busanu, ki bo novembra 2011. Poleg tega bo v sodelovanju z državami članicami EU oblikovala skupno spletno računalniško aplikacijo TR-AID, ki bo pretvarjala podatke o pomoči EU, pridobljene na podlagi mednarodne pobude za pregledno pomoč in iz drugih virov, v uporabniku prijazne informacije o pomoči;
- ukrepi za odkrivanje in odpravljanje napak;
- zunanje revizije in preverjanja (obvezni in na podlagi ocene tveganj), ki jih med drugim izvaja Evropsko računsko sodišče;
- naknadni pregledi (na podlagi ocene tveganj) in izterjave;
- začasna prekinitve financiranja EU v primerih hudih goljufij, vključno s korupcijo velikih razsežnosti, dokler organi ne sprejmejo ustreznih ukrepov za odpravo in preprečevanje takih goljufij v prihodnje;
- poleg tega bo direktorat EuropeAid izpopolnil svojo strategijo za boj proti goljufijam v skladu z novo strategijo Komisije na področju boja proti goljufijam, ki je bila sprejeta 24. junija 2011, da se med drugim zagotovi:
- popolna usklajenost notranjih kontrol Komisije v zvezi z bojem proti goljufijam s strategijo Komisije;
- da se pristop Komisije k obvladovanju tveganj goljufij usmeri v opredelitev tveganjih področij za goljufije in ustreznega odziva;
- da sistemi, ki se uporabljajo za porabo sredstev EU v tretjih državah, omogočajo pridobivanje relevantnih podatkov za vnašanje teh podatkov v sistem obvladovanja tveganj goljufij (npr. dvojno financiranje);
- po potrebi vzpostavitev mrež in ustreznih računalniških orodij za analizo primerov goljufij v sektorju zunanje pomoči.

2.4. Ocena stroškov in koristi kontrol

Za portfelj EuropeAid skupaj so povprečni letni stroški notranje kontrole / poslovanja za obdobje proračunskega načrtovanja 2014–2020 ocenjeni na 658 milijonov EUR v odobritvah za prevzem obveznosti. Ta znesek vključuje upravljanje ERS, ki deluje integrirano znotraj upravljalne strukture direktorata EuropeAid. Ti „neoperativni“ stroški predstavljajo približno 6,4 % ocenjenega letnega povprečja v višini 10,2 milijarde EUR, kolikor se načrtuje za skupne (operativne + upravne) obveznosti direktorata EuropeAid v njegovem portfelju odhodkov, ki se bo financiral iz splošnega proračuna EU in Evropskega razvojnega sklada za obdobje 2014–2020.

Ti stroški upravljanja vključujejo vse osebe direktorata EuropeAid na sedežu in v delegacijah, infrastrukturo, prevoz, usposabljanje, spremljanje, ocenjevanje in revizijske pogodbe (vključno s tistimi, ki jih izvedejo upravičenci).

Direktorat EuropeAid načrtuje, da bo v okviru izboljšane in poenostavljene ureditve novih instrumentov sčasoma zmanjšal razmerje med upravljavskimi in operativnimi dejavnostmi, pri čemer bo izhajal iz sprememb, ki bodo verjetno sprejete v skladu z revidirano finančno uredbo. Ključne koristi teh stroškov poslovanja se bodo pokazale v uresničevanju ciljev politike, uspešni in učinkoviti rabi virov ter izvajanju odločnih stroškovno učinkovitih ukrepov za preprečevanje napak in drugih pregledov za zagotovitev zakonite in pravilne porabe sredstev.

V izboljšanje lastnosti in usmerjenosti upravljavskih dejavnosti in pregledov skladnosti v zvezi s portfeljem se bo sicer še naprej vlagalo, vendar so ti stroški v glavnem potrebni za učinkovito in uspešno uresničevanje ciljev instrumentov z najmanjšim mogočim tveganjem neskladnosti (stopnja preostalih napak pod 2 %). Ti stroški so znatno manjši od tveganj ob odpravi ali zmanjšanju notranje kontrole na področju s tako visokimi tveganji.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

Opomba:

Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu „Priprava večletnega finančnega okvira v zvezi s financiranjem sodelovanja EU za države AKP in ČDO za obdobje 2014–2020 (11. Evropski razvojni sklad)“ je vključevalo tudi predlog za dodelitev finančnih sredstev za ČDO v okviru 11. ERS.

V ta namen je bila pripravljena poenostavljena ocena posledic finančnega predloga: „OCENA UČINKA 11. ERS NA RAZDELEK V“ (COM(2011) 837 final, Bruselj, 7.12.2011).